גוס' 510—30.11.73

שבועון "ידיעות אחרונות"

כולנו מצפים לעתיד טוב. חסוך למענו ועשה אותו טוב יותר.

כל סכום כסף שאתה חוסך – תורם להבטחת עתידך ולהרגשת בטחונך האישי.
בנק הפועלים מציע לך מגוון עשיר של תכניות חסכון.
בחר לך את המתאימה ביותר לצרכיך ולאפשרויותיך, והתחל לחסוך כבר עכשיו.

מטמון 4000 + – מענק מיוחד בגובה 10%.
מטמון 200 – בטוח חיים בגובה הסכום שבדעתך לחסוך.
מטמון ברירה – הכנסה שוטפת פטורה ממס.
תמורה כפולה – בטוח חיים בגובה סכום החסכון.

תכניות אלו צמודות למדד המחירים לצרכן ושומרות על ערך כספך.

אין חכם כבעל חסכון.

המהפכה השקטה

בנק הפועלים בע"מ

כל שבוע - פרס מיוחד!

1000 ל"י במזומן

השי מוגש לקוראים ע"י
בנק המזרחי המאוחד

פרס הביניים יוגרל בין הפותרים נכונה את חידון הסמלים.

רשימת פרסים שבועיים נוספת תפורסם בשבוע הבא.

מעטפות המשתתפים בהגרלת הביניים יכללו גם בהגרלה הסופית

אל תחכה! שלח פתרונך מידי!

איך להשתתף בחידון!

סמלים: כפי שתראה מודפסים בעמוד מטול סמלים וסיסמאות ומתחתם מספרים. כן מודפסים בעמוד זה הסברים לסמלים וליד כל הסבר מספר. עליך למצוא — ולציין ברשימה (תלוש) שבעמוד זה, מספר ההסבר לסמל המתאים. את הפתרונות יש לשלוח לת.ד. 9155 ת"א עבור חידון סמלים.

זהו הרביעי בסידרת החידונים המתפרסמים בגליונות יום שישי של „ידיעות אחרונות", זכור להצהף בכולם. אתה יכול לשלוח לנו תשובותיך לחידון אחד, לכמה חידונים או לכל החידונים, כרצונך. הפרס יוגרלו בין הנכונים גבוה ערוך פרסים יקרים וכן פרסי ביניים שבועיים.

כל פתרון יש להכניס במעטפה נפרדת.

עובדי „ידיעות אחרונות" ומשפחותיהם וכל הקשורים בחידון, אינם רשאים להשתתף.

בהצלחה

המכונית החסכונית „פיאט 127"

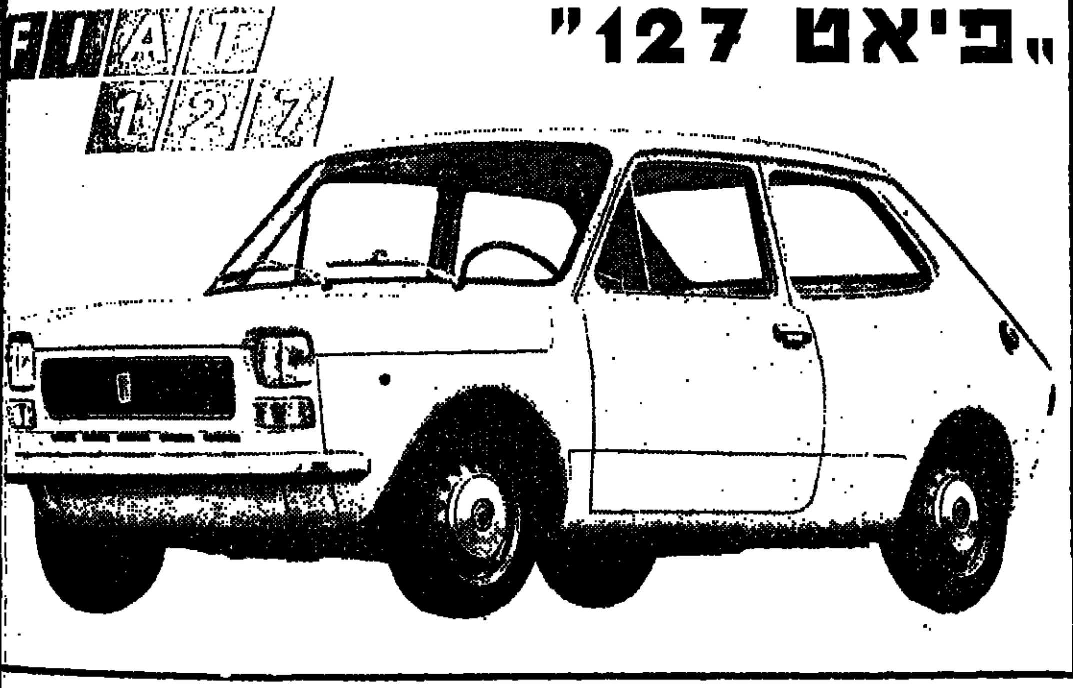

10 מגהצים אינפרא-קל אוטומטיים
מתנת
אמקא

5 טוסטרים פיצה אוטומטיים
מתנת
אמקא

2 קונבקטורים (מוליחום)
תוצרת דימפלקס, אנגליה
בעל הטרמוסטט האלקטרוני הבלעדי.
מתנת מ. ט. קולטון בע"מ

פרסים נמבחר מוצרי פילקו

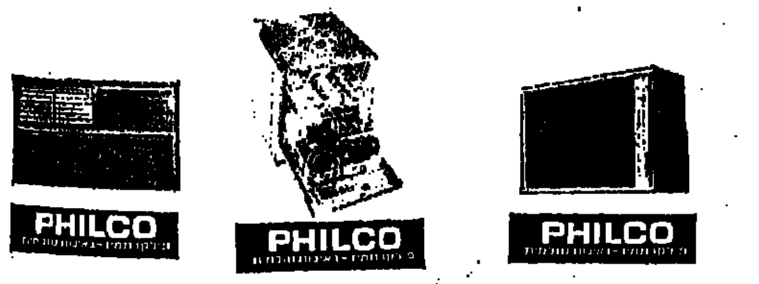

PHILCO
פילקו תמיד-באיכות עולמית

50 חבילות שי
ממבחר מוצרי
מגז
לגבר
של יצהר

פוליסת „מיכלול דירות"
על סך 20,000 ל"י
לשנה אחת
שי
סהר, חב' לבטוח בע"מ

פינת ילדים
שולחן וארבעה כסאות
מפלסטיק צבעוני עליז
מתנת:
גולן, עיצוב וריהוט
קיבוץ שער הגולן

טייפ קסטות עם רדיו
AIKO
אוטוסטופ, מיקרופון פנימי וחיצוני
מתנת „אודין"

חסכי כסף — חסכי זמן! סרגי את כל בגדיך ובגדי משפחתך על מכונת אמפיסל 8 פלוס!
במחיר הצמר בלבד

טייפ קסטות למכונית
EVADIN
סיוע נוסף יינתן למשפחות
מתנת „אודין"

שעון צלילה לגבר
RICOH
מתנת „אודין"

שים לב!

גזור טופס זה וציין את מספרי ההסברים המתאימים לפי ההוראות המופיעות בראש החידון.

לכבוד ת.ד. 9155, תל-אביב
עבור „חידון הסמלים מס' 3" 23.11.73

שם פרטי: .... שם המשפחה: ....
רחוב: .... מספר: ....
עיר: .... טלפון: ....

סמל מס'	מתאים להגדרה	סמל מס'	מתאים להגדרה	סמל מס'	מתאים להגדרה
1	....	11	....	21	....
2	....	12	....	22	....
3	....	13	....	23	....
4	....	14	....	24	....
5	....	15	....	25	....
6	....	16	....	26	....
7	....	17	....	27	....
8	....	18	....	28	....
9	....	19	....	29	....
10	....	20	....	30	....

1. משחת השיניים השקופה הכחולה בטעם מנטה של „עץ-הזית" וגם אדומה שקופה.

2. חברת הביטוח החדשנית בישראל.

3. כרמל מזרחי — היצרן והיצואן הגדול בארץ של שמפניה, ברנדי, יינות וליקרים מיקבי ראשל"צ וזכרון-יעקב.

4. זברה משחת השיניים בעלת הפעולה הכפולה בפסים אדומים או כחולים מתוצרת „עץ-הזית".

5. ליויס — הג'ינס האמיתי הנמכר ביותר בעולם, חדש בישראל — רק בחנויות אתא.

6. סן...סופר... סופר גז — חברת הגז הותיקה.

7. הרגשת רעננות, הרגשה נפלאה לאחר הרחצה בסבון אוליביה של „עץ-הזית".

8. אשמפו לכל סוגי השיער מיוצר ב-4 סוגים: אדום, כחול, ירוק וצהוב — בתוספת לימון שמפו רויאל של „עץ הזית".

9. היצרן הגדול ביותר בארץ של עטי כדור ומילויים עבורם.

10. המכונית ש-80% מנפחה מוקדש ל-5 נוסעים ומטענם — בעלת מנוע של 903 סמ"ק והנעה קידמית. המכונית העממית של פיאט.

11. הוד-לבן מעדני בשר ונקניק מושב בית חרות.

12. ישראל רוזן — יצרני מגבות, מעילי רחצה ובגדי חוף.

13. כאשר ברצונך ליהנות ממעדנים TAMI שימורי-איכות — ללא חומר משמר. מיוצרים ע"י פרי טעים הדרת.

14. בטוח בפניקס הוא ביטחון. בטחון בפניקס הוא גם חסכון. זוהי סיסמת הפניקס הישראלי. חברת לביטוח, לפניקס, סניפים וסוכנויות בכל חלקי הארץ. סוכני הפניקס יועצים נאמנים.

15. דיאולן לופט. הסריג המתאים לכל אשה, קלול, נעים ואינו דורש טיפול. מתכבס בקלות (גם בבית במכונת כביסה). אינו דורש גיהוץ ושומר על צורתו לאורך ימים.

16. דיאולן כותנה. אריג הערובת דיאולן עם כותנה. האריג האידיאלי לחולצות, שמלות ולבנים עדינים. מתכבס בקלות, ללא גיהוץ. שומר על צורתו, מאריך ימים.

17. שמשון, החברה הראשונה בישראל לביטוח חיים. שמשון מומחים לביטוח חיים. סניפים: ירושלים, חיפה, באר-שבע, רחובות, נתניה, המשרד הראשי, מונטיפיורי 27, תל-אביב.

18. זה נהדר — זה יצהר. יצהר חרושת שמנים ישראלית בע"מ.

19. מכונית היוקרה כמאה תוצרת ארה"ב.

20. מכונית היוקרה הגדולה של פיאט בדגמים: 1600 סמ"ק ו-1800 סמ"ק.

21. „אלכפי" — חברה מס' 1 בישראל בייצור, תיכנון ועיצוב מזגני אויר. מעולים לרכב, המותאמים להפליא לדגמי מכוניות רבות.

22. הגן על רכושך ובני ביתך עם מערכות אזעקה אלקטרוניות של „גילת", מערכות בע"מ.

23. בית חרושת „המגפר", מפעל הנעלים הגדול במדינה. יצרן נעלי ינואר, גביע, טופ, סנדלים, נעלי בית חורפיות ומגפיים.

24. מפעל לייצור כלי בית ושולחן מפורצלן נעמן בע"מ.

25. הסלון היחיד המטפל ... בכלות בו תקבלי את הכל ... מחתן, צוות מעולה, מבחר ... כלה, דיזנגוף 158 ת"א, ... קיים, כי אין לנו סניפים.

26. אודין — החברה ה... לשיווק מכשירי אלקטרוניקה ... צרת EVADIN ... ושעונים לאשה ולגבר ... אולמי תצוגה: אבן גבירול ...

27. מפעלי מלט פורטלנד ... ליים נשר בע"מ ... (צמנט) חיפה, רמלה ...

28. קאן קאן, גרבי ... גיבור.

29. בית מרס — מרכז ... הגדול והמהודר בישראל ... יבוא וייצור מקומי. ... יצרן לצרכן. רח' הרצל 158 ... רח' הרצל 75, רמת-גן.

30. הרמוזית — הממתיק ... המקורי, בעל מוניטין עולמי ... בכיל ציקלאמאט, בקופסה ... ביבוא על-ידי ס. פרום ובניו ... ת.ד. 1063, תל-אביב.

צילום השער: י.פ.פ.א.

חידון מס' 4 — 30.11.73

הודעה לעקרת-הבית

בשר הבקר הקפוא התייקר — מחירי בשר העוף וההודו נשארו זולים.

בשר העוף וההודו איננו רק חסכוני — אלא מצטיין גם בערך תזונתי רב.

מספר קצבים אינם מחזיקים באטליזיהם מלאי מספיק של בשר עוף (ובעיקר הודיים) וזאת מסיבות שונות.

דרשי מן הקצב שלך שידאג לספק למשפחתך בשר עוף והודו מזין וחסכוני!

הודעה לקצבים

בתנאי החירום הנוכחיים, הינכם מתבקשים לעשות מאמצים ולדאוג לסידורים המתאימים — לקניית הודיים חיים, שחיטתם ופירוקם — על-מנת לספק את הביקוש.

המועצה לענף הלול

נגה,
איך מתביישׁ לנסוע
בנוחות במכוניתך
כשחיילים מחכים
בצידי הדרכים ?

מכון „סוד ההצלחה"
לשיפור מצבך הכללי, חיסול תסביכך וגילוי עתידך דרך אסטרולוגיה — פנה/י
לפרופ' הרדי המפורסם
יועצם של מלכים, נשיאים וגדולי עולם.
הפרופ' מסרב לקבל סקרנים ודורשי אמונות תפלות.
להזמנת תור 15 יום מראש.
טלפונים: 851540, 843779 תל-אביב.
כל יום שלישי בחיפה
טלפון 535140

המוסד לביטוח לאומי

הוגדלו קיצבאות הביטוח הלאומי

בעקבות ההטלים החדשים וצמצום הסובסידיות למצרכים שונים, הוגדלו — החלת ב-1 בנובמבר 1973 — שיעורי הקיצבאות הבאות:

קיצבת זיקנה ושאירים

הרכב המשפחתי	הקיצבה החודשית	הקיצבה עם הטבה סוציאלית
בודד	174.55 ל"י	236.05 ל"י
שתי נפשות	261.85 ל"י	365.85 ל"י
שלוש נפשות	331.65 ל"י	461.15 ל"י
ארבע נפשות	401.45 ל"י	548.95 ל"י
חמש נפשות	465.45 ל"י	631.95 ל"י
כל נפש נוספת	+64.00 ל"י	+64.00 ל"י

שיעורים אלו אינם כוללים תוספת וותק ביטוח ותוספת דחיית קיצבה.

קיצבת משפחה

מספר הילדים	הקיצבה החודשית	הקיצבה עם קיצבת יוצאי צבא
שלושה ילדים	102 ל"י	102 ל"י
ארבעה ילדים	242 ל"י	282 ל"י
חמישה ילדים	388 ל"י	468 ל"י
ששה ילדים	528 ל"י	648 ל"י
כל ילד נוסף	+128 ל"י	+168 ל"י

התשלום המוגדל הראשון של קיצבת המשפחה ינתן בחודש דצמבר.

קיצבת ילדי עובדים

עבור	הקיצבה לחודש	הקיצבה ליום	הקיצבה לשעה
ילד אחד	36 ל"י	1.44 ל"י	0.18 ל"י
שני ילדים	72 ל"י	2.88 ל"י	0.36 ל"י

קיצבת ילדי העובדים משולמת באמצעות המעסיק, יחד עם שכר העבודה.

המוסד לביטוח לאומי

6	5	4	3	2	1
EVADIN למותו התיכון בנגב	אלכם Alex Auto Air Conditioning		Diolen LOFT		KISS ME
12	11	10	9	8	7
המגפר	FIAT 132	Diolen cotton	גילת		YUVAL יובל
18	17	16	15	14	13
	נשר NESHER	FIAT 127		אוליביה	
24	23	22	21	20	19
היכל היופי כלי של דני			CANCAN	Tami	הרמוזית
30	29	28	27	26	25
ROYAL	CHEVROLET		Levi's		נעמן NAAMAN LTD

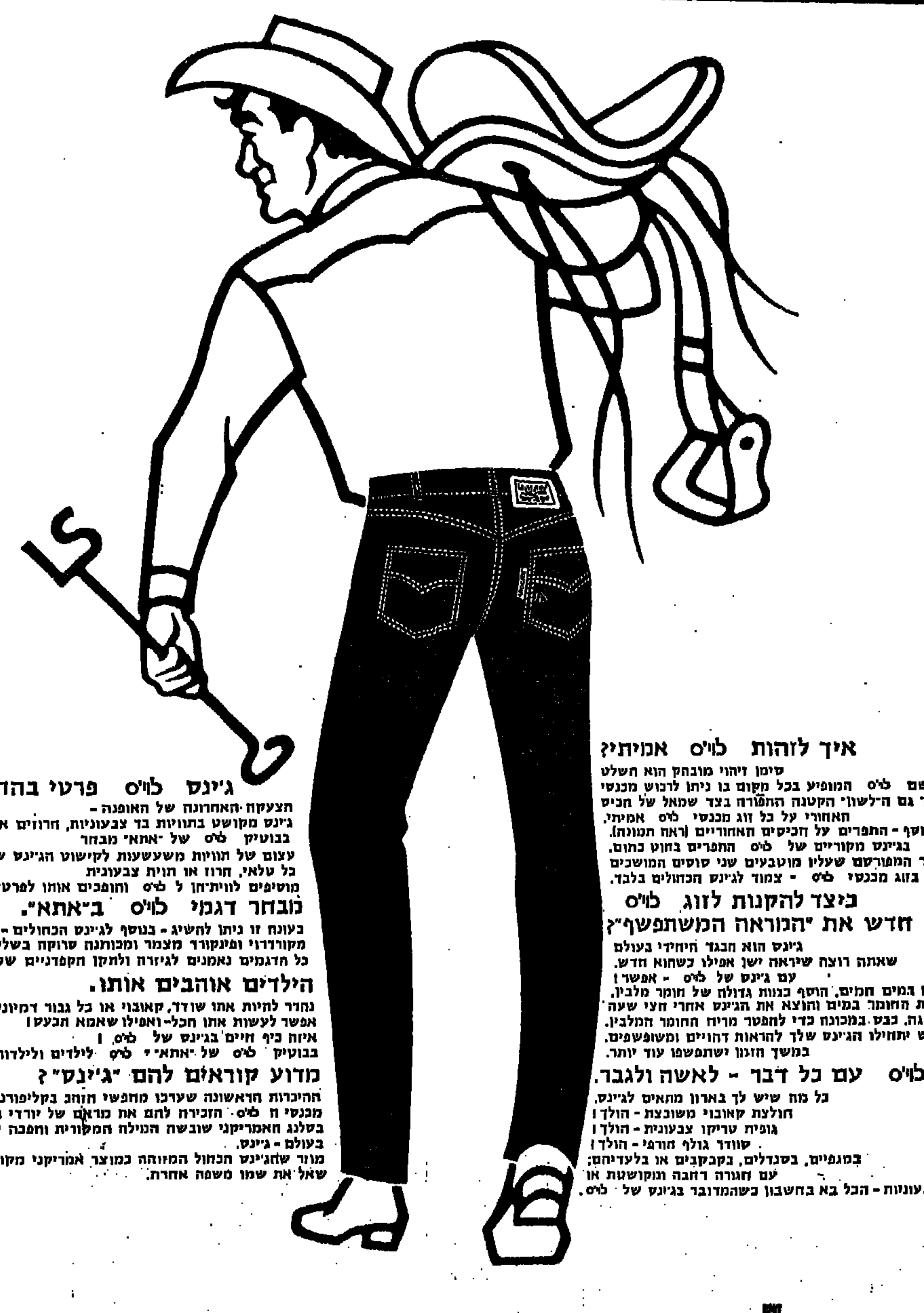

גינס לויס פרטי בהחלט.

הצעקה האחרונה של האופנה –
גינס מקושט בתוויות בד צבעוניות, חרוזים או טלאים דקורטיביים.
בבוטיק לויס של "אתא" מבחר
עצום של תוויות משעשעות לקישוט הג׳ינס שלך.
כל טלאי, חרוז או תוית צבעונית
מוסיפים לוויתיתן ל לויס והופכים אותו לפרטי.

מבחר דגמי לויס ב"אתא".

בעונה זו ניתן להשיג – בנוסף לגינס הכחולים – מכנסי לויס
מקורדרוי ופינקורד מצמר ומכותנה סרוקה בשלל צבעים אופנתיים.
כל הדגמים נאמנים לגיזרה ולתקן הקפדניים של לויס הבינלאומי.

הילדים אוהבים אותו.

נהדר לחיות אתו שודד, קאובוי או כל גבור דמיוני אחר – בגינס של לויס.
אפשר לעשות אתו הכל – ואפילו שאמא תכעס!
איזה כיף חיים בגינס של לויס!
בבוטיק לויס של "אתא" לויס לילדים ולילדות בכל הגילים.

מדוע קוראים להם "ג׳ינס"?

ההיכרות הראשונה שערכו מחפשי הזהב בקליפורניה עם
מכנסי ה לויס הזכירה להם את מראם של יורדי הים בגנואה.
בסלנג האמריקני שובשה המילה המקורית והפכה לשם הפופולרי
בעולם – ג׳ינס.
מוזר שהג׳ינס הכחול המזוהה כמוצר אמריקני מקורי מובהק –
שאל את שמו משפה אחרת.

איך לזהות לויס אמיתי?

סימן זיהוי מובהק הוא השלט
האדום עם השם לויס המופיע בכל מקום בו ניתן לרכוש מכנסי
לויס, כך גם ה"לשון" הקטנה התפורה בצד שמאל של הכיס
האחורי על כל זוג מכנסי לויס אמיתי.
סימן היכר נוסף – התפרים על הכיסים האחוריים (ראה תמונה).
בג׳ינס מקוריים של לויס התפרים בחוט כתום.
טלאי העור המפורסם שעליו מוטבעים שני סוסים המושכים
בזוג מכנסי לויס – צמוד לג׳ינס הכחולים בלבד.

כיצד להקנות לזוג לויס חדש את "המראה המשתפשף"?

ג׳ינס הוא הבגד היחידי בעולם
שאתה רוצה שיראה ישן אפילו כשהוא חדש.
עם ג׳ינס של לויס – אפשר!
השרה את הג׳ינס במים חמים. הוסף כמות גדולה של חומר מלבין.
ערבב היטב את החומר במים והוצא את הג׳ינס אחרי חצי שעה
של ספיגה. כבס במכונה כדי להפטר מריח החומר המלבין.
לאחר הייבוש יתחילו הג׳ינס שלך להראות דהויים ומשופשפים.
במשך הזמן ישתפשפו עוד יותר.

לויס עם כל דבר – לאשה ולגבר.

כל מה שיש לך בארון מתאים לג׳ינס.
חולצת קאובוי משובצת – הולך!
גופית טריקו צבעונית – הולך!
סוודר גולף חורפי – הולך!
במגפיים, בסנדלים, בקבקבים או בלעדיהם;
עם חגורה רחבה ומקושטת או
כתפיות צבעוניות – הכל בא בחשבון כשהמדובר בג׳ינס של לויס.

זהו לויס – הג׳ינס האמיתי

Levi's®

ג׳ינס כפ״י להשיג בחנויות "אתא".

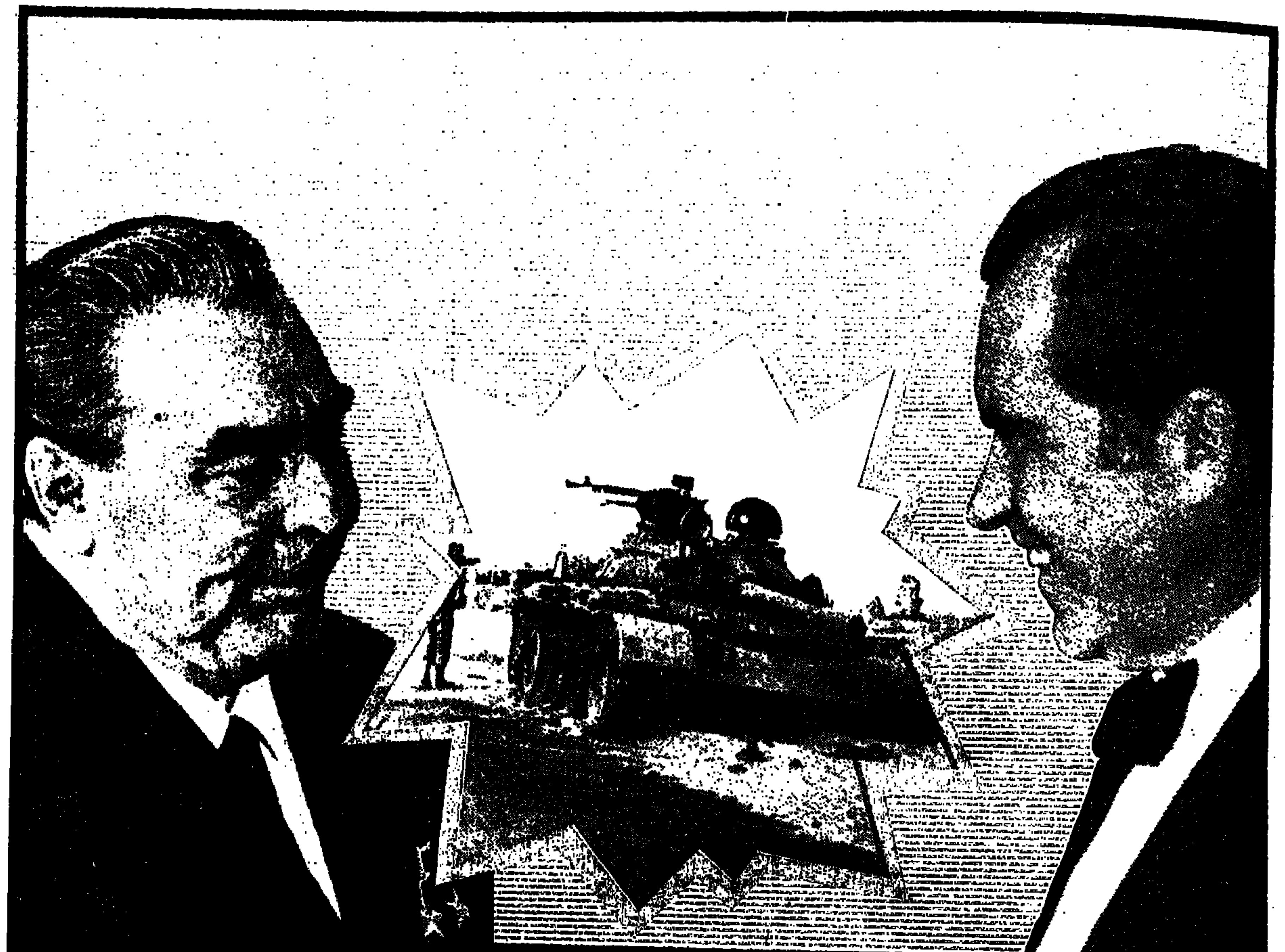

ישראל וארצות־ערב
כלים במישחק המעצמות

מאת פרופ׳ דוד ויטל

היכולות מדינות קטנות לשמור על קיומן ועצמאותן, כשהן נאלצות להתמודד מדינית וצבאית עם מעצמות־על?

דוד ויטל, פרופסור למדעי המדינה, בוחן בעייה זו בספרו „מדינות קטנות במבחן הקיום”, שהופיע ב־1972 בספריית „אופקים” של הוצאת „עם־עובד”. למרות שהדברים נכתבו לפני מלחמת יום־הכיפורים, הם נראים כה אקטואליים ומנתחים מהלכים מדיניים אפשריים, שרק עתה הפכו לנושאים בוערים, כאילו נכתבו בימים אלה.

הפרק הדן במצבה של ישראל, נוכח הסיכסוך היהודי־ערבי הממושך, במקורו ובתפישה הערבית לגביו, וכן בהקשרו עם מישחק־המעצמות הגדולות באיזור, ראוי לעיון מעמיק.

אם כי ניתוח העמדות הערביות הנדון בספר בהרחבה אינו מעודד לגבי סיכויי שלום בר־קיימא, כפי שישראל היתה רוצה בו, בחרנו לפרסם קטעים המסבירים את השפעת העימות בין ברית־המועצות לארצות־הברית באזורנו על הסיכויים להסדר כלשהו בין ישראל ומדינות־ערב.

רשימת ההישגים הסובייטיים במיזרח־התיכון מאז השיבה הגדולה לאיזור ב־1955 נראית ארוכה ומרשימה; בחלקו בזכות מאמציהם הם, בחלקו על־ידי ניצול נמרץ של אבדן מטרה, מרץ ובטחון־עצמי במערב; אבל מעל לכל בהציעם עצמם כאפוטרופסים אלטרנטיביים למישטרים מהפכניים, שהניתוק מן המערב היה עבורם סמל טבעי וממשי של שינוי, ובאמצם שאיפות ערביות כשאיפותיהם תפסו הסובייטים בהדרגה את מקומן של מעצמות המערב בקהיר, בדמשק, בבגדאד, בחרטום, באלג׳יר, בצנעא ובעדן בתור הפטרון והשותף הפוליטי והכלכלי הראשי, הם הפכו למציידים ולמאמנים של כל הצבאות הערביים העיקריים, והמסייעים הדיפלומטיים ההכרחיים לעניינים ערביים באומות המאוחדות.

בתמורה לכך זכו הרוסים לסילוקם של כל הבסיסים הצבאיים המערביים מארצות אלו וכן להיעלמו של כל סיכוי סביר להשיג תמיכתן של מדינות ערב ביוזמות פוליטיות מערביות, אף בקלות ערך ומלוליות שבהן, כגינוי פומבי משותף של הפלישה הסובייטית לצ׳כוסלובקיה ב־1968. לבסוף, הנוכחות הימית החדשה בים־התיכון, במפרץ הפרסי ובאוקינוס ההודי, הנשענת על שרשרת של מיתקני־בדק־ואספקה קבועים, בנמלים ערביים, שהם בסיסים לכל דבר זולת השם בלבד (זו אבחנה פורמלית חשובה, אך לא־יותר מכך), ואשר לא נפגעה אלא שולית על־ידי המשבר הרוסי־מצרי של 1972. נוכחות זו היא ביטוי מוחשי ליכולת הצבאית והפוליטית החדשה הנרחבת של רוסיה באיזור, המופעלת מחוץ לגבולותיה. כוחות צי סובייטיים תופסים עמדות קבועות בקרבת מיצרי גיברלטר, וים הסירני, ומעברם דרך הים האגאי ותעלת סואץ נעשה ענין של שיגרה.

© כל הזכויות שמורות לדוד ויטל ולהוצאת „עם עובד”

המשך ◄

הדחף העתיק של רוסיה לעבר הימים החמים מדרום וממערב לגבולותיה הגיע בדרך זו לידי ביטוי דרמטי.

ההשלכות הסופיות מן ההתפתחויות רחוקות עדיין מלהיות ברורות. מה שברור הוא, שיש בהתרחבות גדולה זו של יכולת צבאית מחוץ לגבולותיהם כדי לשרת את אמונתם רבת-השנים של הסובייטים במכשירי מדיניות הכפופים לגמרי לרצונם ואת תשוקתם למכשירים כאלה. אין לסמוך על חדירה כלכלית ותרבותית. את הסוכנים המודרכים על-ידי הקג"ב — יכולים יריבים לזהות בקלות ולסלקם. בסופו של דבר, רק על אנשי הצבא, ופרט להם, כמובן, גם על אנשי הקג"ב לבושי המדים ונושאי הנשק, רק עליהם כבר אפשר לסמוך בתכלית. ורק כאשר אוחזים יריביהם במכשירי כוח דומים, הניתנים לפיקוח מלא, משתכנעים הרוסים בקיומם, שמים לב לאיבתם ולוקחים אותה בחשבון בשיקוליהם.

פירושו של „הסגר' סובייטי

בסקירה כללית נראה, כי התכליות שהצי האדום בים-התיכון יכול באופן סביר לשרתן, מתחלקות לשני סוגים הקשורים זה בזה: את הראשון אפשר באופן גס לקרוא פסיכולוגי; השני נוגע לתחום האסטרטגי ממש. אל הסוג הנפשי או הפסיכולוגי שייכות כל אותן פעילויות המשמשות לתמיכה במדיניות הרוסית, בלי שהדבר יחייב בהכרח אפילו ירייה וקטת-איתות. הן מקיפות אמצעים החל בפעולה שהוויקטוריאנים כינוה „הנפת הדגל" — כלומר, עשיית רושם על הנוטים להתרשם — וכלה בעניין המודרני יותר ומורכב לאין שיעור יותר, דהיינו הבטחת העובדה, שהרוסים נלקחים בחשבון על-ידי הצד האחר ובולמים אותו כמתוכנן.* החלטה אמריקנית לחזור על מיבצע מן הסוג שנערך בלבנון בשנת 1958 תצטרך עתה לקחת בחשבון את הרוסים, ואזי או שלא תתקבל כלל, או שתתקבל אחרי היסוסים כבדים ובהלך-רוח זהיר יותר ונחרץ פחות. תוצאה זו — מסקנה ישירה מן הנוכחות הימית הרוסית בים-התיכון — היא כשלעצמה הישג לא קטן.

אולם ההשלכות האסטראטגיות הטהורות של כניסת רוסיה לים-התיכון רציניות הרבה יותר. בראש ובראשונה מצויידים עתה הרוסים כהלכה כדי להעטיל את הטקטיקה האמריקנית של הטלת „הסגר". כלומר הסגר מונע נגד מדינות חוף כלשהן. כל צעד לשבירת הסגר כזה פירושו יהיה סיכסוך מזויין עם ברית-המועצות, או אפשר שייחשב כבעל משמעות כזאת. ואכן הטלת הסגר כזה כמוה למעשה כשיגור הודעה לכל מאן דבעי, שברית המועצות מוכנה לעמוד בסיכסוך.

מעתה והלאה יכולה מדינה הנתונה בהסגר סובייטי — מכל סיבה שהיא — להתנגד לכפיה רק אם עצבי מנהיגיה חזקים משל הרוסים, או אם ארצות-הברית תומכת בה. אבל, תמיכה אמריקנית תהיה תלויה בנכונותה של וושינגטון להיות מעורבת בענייניהן של המדינות החופיות אף באופן מסוכן יותר מכפי שהיא מעורבת כבר עתה. כמו-כן, עצם נוכחות הצי האדום בים-התיכון עלול דווקא להמריץ את הנטיה האמריקנית להינתק ולהגביל את ההתחייבויות, ולא למתנן.

לפיתוח הכוח הסובייטי גם השלכות חשובות אחרות. הדבר מספק להם מכשיר חדש ללחץ ולחדירה צבאיים נגד שורה שלמה וחדשה של מדינות, שאין להן לא הבטחה רשמית של הגנה אמריקנית על-ידי בריתות נאט"ו או סאנט"ו, ולא נשק גרעיני משלהן. בעוד שבצפון-אירופה כבר נאלצו כל המדינות לבחור בנייטראליות מזויינת או בהצטרפות לברית צבאית זו או אחרת (פינלנד היא מיקרה מיוחד מאוד. אך, כמו שראינו, מבחינה צבאית היא בכל-זאת נתונה לגמרי בתוך התחום הסובייטי), עומדות ספרד, מדינות צפון-אפריקה ורבות ממדינות המזרח-התיכון (כל ארצות המיזרח-התיכון, אם תיפתח התעלה) זו הפעם הראשונה בפני ברירה קשה.

בימינו אין המצב דומה לזה שנוצר בעת ההשתלטות הסובייטית הראשונה על פראג (1948), ואין הוכחה שהאמריקנים מוכנים למתוח את מטרייתם הגרעינית מעל למועמדים נוספים. יתר על-כן, הדוקטרינה שלהם בדבר תגובה גמישה מטילה ספק בערכה של המטריה הזו.

מבחינה זו נראה, כי למצב הגרוע ביותר נקלעו אותן המדינות (מצרים, סוריה, עיראק), שבחרו באוריינטציה סובייטית המלאה ככל האפשר. שכן אין הן יכולות לצפות לתמיכה אמריקנית נגד הרוסים לפני שהן עצמן ייצאו נגדם, ואולי אף לא לאחר יציאת הקרע. אך כל צעד כזה נגד הרוסים במיקרה הלא בלתי אפשרי של שינוי יחס או שינוי משטר, יפגע עתה בליבו של אינטרס מדיני-צבאי סובייטי ראשי ופעיל — הצי האדום הים-תיכוני עצמו — ובמקביל לכך יגלו האמריקנים חוסר נטיה לריב על כך עם הרוסים באותה מידה שהרוסים לא נטו לריב עמם בים הקאריבי.

הרווח והמחיר

מכל אלה יש להסיק, שהמדיניות המזרח-תיכונית שאחרי סטאלין של ברית-המועצות היתה רווחית ביותר בשני תחומים גדולים הקשורים אהדדי: יכולת הביצוע בתחום הביטחון הלאומי וכן מאזן הכוח הצבאי וההשפעה בין מיזרח למערב. יתרה מזו, המדיניות הולידה מוצר לוואי חשוב ומותר לומר, משביע-רצון במיוחד; הגבור מעמדה של ברית-המועצות כמעצמה עולמית. המערב משתוקק עתה לקבל את הרוסים כשותפים שווים ונחוצים בעיבודו ובהשלטתו של סדר חדש במיזרח-התיכון ובישוב סופי של הסיכסוך הערבי-ישראלי, אך לפני עשר שנים בלבד היתה המחשבה על צירוף ברית-המועצות לקונצרט המעצמות בענייני המזרח התיכון בחזקת תועבה בוושינגטון. עתה אין לוושינגטון ברירה בעניין זה.

אולם, כנגד היתרונות שנפלו בחלקם של הרוסים יש להעמיד את המחיר ואת אי-הוודאויות. מצד אחד, ניצב המחיר הכלכלי העצום של עזרה צבאית וכלכלית למדינות ערב — 6,000 מיליון דולאר בקירוב במשלוחי נשק בלבד מאז 1955; מצד אחר, יש אי-הוודאויות הפוליטיות והסיכון של התנגשות

* לפי דיווח שתנאי שלא קיבל אישור אך גם לא הוכחש („הארץ", 9.2.70), הסבה הממשלה הסובייטית בקיץ 1969 את תשומת-ליבה של ממשלת ישראל לנוכחותן של אניות-מלחמה רוסיות במעגן הקבוע שלהן בפורט-סעיד; ולסכנות הנשקפות להן מפעילותה הצבאית של ישראל באזור. נמסר, שהשדר הועבר דרך השגרירות הפינית בת"א.

הסיכסוך הישראלי-ערבי סיפק את הפתח הראשי והמקורי לחדירה הרוסית למזרח-התיכון ועתיד היחסים הסובייטיים-ערביים ייסוב בראש-ובראשונה סביב שאלה זו. קץ הסיכסוך יגרור אחריו התמוטטות כללית, או לפחות התרופפות רבה, של המיבנה ההגמוני בין ארצות-ערב ופתיחת האיזור מחדש למעצמות מתחרות חיצוניות. ככל שהסיכסוך מתארך וככל שהוא שולט ברגשותיהם ובדמיונם של עמי ערב, כן רבה יותר הנכונות לקבל את מנהיגות המדינות או התנועות שהן מתנגדיה הממשיים של ישראל ומתחזקת יותר עמדת המעצמה החיצונית המוכנה לסייע להן. בלימת המדינה החלוצה במאבק נגד ישראל מסוכנת, איפוא, לרוסיה. היא מוכרחה לדבוק בקווי המדיניות הערביים בכל מצב, זולת הקיצוני ביותר: עימות עם ארה"ב

צבאית הכרוכים במהלכים שהם. בין השאר, מסע להחשת סילוקה של השפעה מערב-אירופית ואמריקנית מ„אזורים הקרובים לגבולות ססס"ר" (כפי שנוטים לכנות את האיזור בגילויי-דעת רשמיים). כן קיימת אי-הוודאות היסודית ביחס לערבים עצמם ולקשרי הסובייטים עמם.

ההצלחה הסובייטית במיזרח-התיכון הושתתה על ברית לא-רשמית, אך בכל-זאת הדוקה, עם הערבים; ועניין ישראל היה הנושא שבו היו שיתוף-הפעולה וההזדהות אמיצים ביותר. לטווח קצר היו היתרונות גדולים לשני הצדדים: בשביל הערבים — עזרה כלכלית, כמויות עצומות של נשק חדיש ותמיכה מדינית בלתי מוגבלת כמעט, המגיעה עד כדי נכונות לתבוסה ישראלית מדינית, או אף צבאית; [היתה כבר שעה מאוחרת (לפי שעון ניו-יורק) ב-6 ביוני, כאשר נתברר, שהמצרים עומדים על סף תבוסה. רק אז שינו הרוסים את הקו שלהם ותחת להחזיק את המעצמות מחוץ לזירה, החלו ללחוץ בחוזקה שאו"ם (דהיינו הרוסים והאמריקנים) יכפה הפסקת אש בכל תנאי אפשרי. (אותה עמדה חריפה ותביעה להפסקת אש מיידית נקטו הסובייטים כשחצה צה"ל את תעלת סואץ במלחמת יום הכפורים ואיים לנתק את הכוחות המצריים — המ.)] ובשביל הרוסים — האפשרות עצמה להגשים את קווי המדיניות שכבר נידונו לעיל. אולם, יכולתם של הרוסים לקיים ולהבטיח באופן כה דרמתי מאז עיסקת הנשק הראשונה שנעשתה באמצעות הצ'כים בפברואר 1958, מותנית — לטווח ארוך — בהמשכיות התלות הערבית. וזו כשלעצמה מותנית בשלושה גורמים. ראשית, האם באמת אין עוד דרך חזרה מהתפשטות ההשפעה הסובייטית במזרח התיכון, ובמיוחד בחוף המיזרחי של ים-התיכון? במלים אחרות, האם תקבל הנוכחות הסובייטית אופי ניאו-אימפריאליסטי קונקרטי יותר, כך שהערבים לא יורשו לנתק את קשריהם עם רוסיה במיקרה שירצו בכך?

בסופו של דבר, ככל שנמשכת הנסיגה המערבית ומעמד הרוסים נעשה מוכר וקבוע יותר ואף מקבל הכרה בין-לאומית, עשוי האגן הדרום-מיזרחי של ים-התיכון להצטייר בעיני עולם כעין ים קאריבי בשליטה סובייטית (וישראל תהיה בה, אולי, כעין קובה מערבית). על-כן אין זה לגמרי בלתי סביר, שפעולה סובייטית להשלטת סדר בשורות ערבים תיתקל באותו סוג של אי-הסכמה מלולית מחפה על השלמה למעשה, שציין את מהות התגובה הבין-לאומית על ההתערבות האמריקנית בגוואטמלה ב-1954 וברפובליקה הדומיניקנית ב-1965.

ניצול המיבנה ההגמוני

ברם, לעת עתה נראה, שהתלות הערבית בברית-המועצות קשורה יותר בשאלה השניה, דהיינו: האם הקבוצות — ממוצא צבאי בעיקר, שהצבא הסדיר משמש בסיס לכוחן — השולטות עתה ברוב מדינות ערב, לרבות בכל המדינות המקיימות קשרים הדוקים עם הרוסים, יוסיפו לראות את גורלן הפוליטי בברית הרוסית.

מנקודת-הראות שלהן נשקפת הסכנה, כי לא רק שחילופי בריתות יביאו עמם יתרון מועט או לא יביאו שום יתרון, הן לגבי המלחמה בישראל והן לגבי כל בעיה ראשית אחרת, אלא יהיה בהם — או אפשר יהיה לטעון כי יש בהם — משום כישלון, שקבוצות יריבות עלולות להפיק ממנו הון פוליטי. יתרה מזו, כפי שנוח לרוסים, הן מבחינה מדינית והן מבחינה רעיונית ופסיכולוגית, להתחבר אל הזרם הרעיוני והפוליטי השליט כיום בעולם הערבי, כך גם הקשר הרוסי הוא נוח, טבעי ומעשי יותר בשביל הפן-ערבים הסוציאליסטים כביכול והאוטוריטריים, מאשר ברית עם הפוליטיקה המורכבת והמתוחכמת של המערב, שלפי הרגשתם הצליחו זה עתה להשתחרר בקושי מידו המכבידה.

אולם, עתיד היחסים הסובייטיים-ערביים ייסוב בראש-ובראשונה סביב השאלה השלישית — מצב הסיכסוך הערבי-ישראלי. הדבר הוא כך לא בלבד משום שהסיכסוך סיפק את הפתח הראשי והמקורי לחדירה הרוסית לאיזור, או אפילו משום שהוא מוסיף לספק את התפריט היומיומי של שיתוף-פעולה בין ברית-המועצות ובנות-חסותה הערביות — הדבר הוא כך בעיקר משום שהמלחמה הנמשכת עם ישראל מזינה את התנועה הפן-ערבית ומאפשרת קיומו של מיבנה הגמוני כלשהו בעולם הערבי.

אילו נאלצו הרוסים לעסוק בארבע-עשרה המדינות, השונות זו מזו והמתחרות זו בזו, על בסיס דו-צדדי בלבד, היו נגררים עמוק יותר מכפי מצבם היום לתוך התסבוכת של הפוליטיקה הבין-ערבית. במקום זאת העדיפו ברוב תבונה, כבריטים וכאמריקנים לפניהם, לנסות לקיים מגע עם המדינות הערביות הראשיות, מעל לכל עם מצרים, הן משום חשיבותן העצמית, הן משום המנהיגות שביכולתן לספק, כביכול על-פי עקרון של קבלנות-מישנה. (חולשת העמדה האמריקנית בעולם הערבי בשעת כתיבת דברים אלה מקורה בדיוק בכך, שחסר להם שותף ערבי המסוגל לשמש מועמד משכנע לתפקיד הגמוני).

אומנם אין הבניין מוצק, אולם קץ הסיכסוך יגרור אחריו התמוטטות כללית, או לפחות התרופפות רבה, של המיבנה ההגמוני ופתיחת האיזור מחדש למעצמות מתחרות חיצוניות אחרות על-פי פניית ממשלות ערביות, שתבקשנה עזרה ועידוד מן החוץ לקידום האינטרסים המיוחדים שלהן על חשבון יריביהן המקומיים. ולפי אותו השיקול: ככל שהסכסוך הערבי-ישראלי מתארך וככל שהוא שולט יותר ברגשותיהם ובדמיונם של עמי ערב, כן רבה יותר הנכונות לקבל את מנהיגות המדינות או התנועות, שהן מתנגדיה הממשיים של ישראל, וכן מתחזקת יותר עמדתה של המעצמה החיצונית המוכנה לסייע למדינה הערבית הראשית במאבק הערבי הלאומי, שלא כמעצמת-החוץ האחרת, המהססת או מסרבת לנהוג כך.

היחסים החלקים בין הרוסים והמדינה הערבית ההגמונית המנוהלים על-פי קווים כאלה עלולים להיפגע רק כאשר מעמדה ההגמוני של האחרונה מוטל בעצמו בספק. בהקשר הנוכחי מדובר במצב דברים, בו בולטת אי-היכולת לחתור בעוז או בהצלחה אל המטרות הערביות בסיכסוך עם ישראל. בלימת המדינה, החייבת להיות החלוץ במאבק נגד ישראל, היא משום כך מסוכנת לא רק לאותה מדינה, אלא גם לרוסיה; והצטרפות לאמריקנים בניסיון לכפות הסדר, שהמדינה הערבית ההגמונית ובעלות-בריתה אינן מוכנות לקבלו אף לא בשתיקה, אינה אפשרית אף היא. במובן זה מוכרחים הרוסים לדבוק בקווי המדיניות הערביים בכל מצב, זולת הקיצוני ביותר, שבו יהיה עימות עם ארצות-הברית ודאי וכנראה גם מכאיב — כפי שמראה זאת בבהירות ההיסטוריה הדיפלומאטית של התקופה מלפני מילחמת ששת הימים ולאחריה. כאשר ניבצר מן המדינה ההגמונית להיות החלוץ נגד ישראל מפני שיש לה מתחרה לתפקיד זה, קשה הבעיה הרבה יותר.

מקומם של הפלשתינאים

את תפקיד המעצמה ההגמונית בעולם הערבי מילאה באופן מסורתי, ולא בלי הצלחה, המועמדת החזקה והמקובלת ביותר — מצרים. היא עולה על כל היתר באוכלוסיה, ביוקרה, בתיחכום, בעוצמה צבאית; מיקומה הגיאוגרפי עושה אותה למרכז הטבעי של העולם הערבי והיא שוכנת על גבולות ישראל. אף אחת מן המועמדות האחרות אינה יכולה להשתוות למצרים מכל הבחינות האלה. אלג'יריה, הקרובה לה ביותר במעמד, מרוחקת גיאוגרפית מן הזירה מכדי לשמש אלוף הפן-ערביות, מלבד היותה מרכז המוכר של מומחיות לענייני לחימת גרילה. אולם עליה בפופולאריות של לחימת הגרילה נגד ישראל. אפילו רק כאמצעי להקלת התיסכול הערבי נוכח כושרה הברור של ישראל עמוד ימים רבים נגד התקפה צבאית רגילה, היתה מעמידה קשיים גדולים מאוד מבחינה זו לפני מצרים ולפני רוסיה.

הפלשתינאים אימצו, תוך המולה רבה, את לחימת הגרילה כטכניקה שלהם, ובעשותם כך נטו לגזול מן המצרים חלק ממעמד הבכורה הוותיק שלהם בסיכסוך. יתר על-כן, גירוש המצרים מרצועת עזה ומסיני ב-1967 שלל מהם אוטומאטית אף את האפשרות לפרוש כעין חסות על הפלשתינאים: הבסיסים, שמהם נאלצים עתה הללו לפעול, מקומם בטריטוריה שעליה שולטים, במידה זו או אחרת, הסורים, הירדנים והלבנונים. ואף לא אחד מאלה יש לו סיבות להצטער על כך, שבעיקבות מציאות זו ירדה היוקרה המצרית. אשר לארצות ערב המרוחקות — נהנים הפלשתינאים מתמיכה מוסרית ופינאנסית של האלג'ירים, העיראקים, הסעודים והכוויתים, שלכולם סיבות דומות, אם לא חזקות יותר, להביך את קהיר. אבל, כמובן, מנקודת-הראות הרוסית אין הפלשתינאים אף לא מועמדים רחוקים לתפקיד של קבלן-משנה, שהטילו הרוסים על מצרים, אפילו נכונים היו לתמוך בפלשתינאים מסיבות אחרות. אין הפלשתינאים יכולים לשאוף להגמוניה אזורית. שיטותיהם ותורתם מקרבות אותם יותר לפקינג מאשר למוסקבה, ותמיכה פומבית בהם כמוה כקשירת רוסיה באופן סופי כמעט, וודאי פומבי, למטרת חיסולה של ישראל — דבר חסר הגיון מנקודת-ראות רוסית.

המטרות הסובייטיות החשובות והניתנות לזיהוי ביותר נשכרות מהתמדת הסיכסוך הערבי-ישראלי ברמת מתיחות גבוהה, ואילו צעדיהם חסרי הערך הצבאי של הפלשתינאים שאין בהם מן המאמץ העקבי והמתמיד מתחילים להתבלט רק עם ירידת המתח בחזית הערבית-ישראלית הראשית שבין ישראל למצרים. רגיעה בסכסוך, שלא לדבר על סיומו, זהו הדבר שמפניו צריכים הרוסים לפחד.

חלוקה לתחומי השפעה

הגרועה מכל האפשרויות, מנקודת-השקפה רוסית, תהיה תבוסה נוספת של צבאות ערב מידי ישראל, במיוחד אם זו תוליך להרפיה ניכרת, ותהא אף זמנית, של הרצון הערבי לחזור ולכבוש את ארץ-ישראל, ולמגמה לעסוק בינתיים בעניינים אחרים. הזעם חסר האונים, שבו הגיבו הרוסים על התבוסה הערבית ב-1967, אפשר לראותו כאות לבאות במיקרה דומה בעתיד. למעשה ספק הוא אם יוכלו להרשות לעצמם לעמוד מן הצד ולחזות איך קבוצה נוספת של צבאות ערביים, שהם אימנו וציידו, מושמדת בשדה-הקרב. הדחף להתערב עשוי להיות חזק מכדי לעמוד נגדו. פה, כמו במקומות אחרים, נקבעים הסייגים להתנהגות הרוסים על-ידי האמריקנים, או על-ידי דעתם של הרוסים על ההתנהגות הצפויה של האמריקנים. [אכן, נתאמת ניחוש זה גם במילחמת יום הכיפורים כשבריה"מ העמידה כוח בכוננות ליציאה, למזה"ת ונרתעה נוכח כוננות דומה מצד ארה"ב — המ.].

בניגוד לכך יתקבל בברכה ניצחון צבאי קטן-קטן של הערבים, או נצחון מדיני גדול שלהם, כל-עוד מוסיפה ישראל להתקיים ולרכז עליה את תשומת-לב הערבים. ניצחון כזה יעודד את הערבים להתמיד בסיכסוך ובאופן בלתי ישיר ייזקף לזכות הרוסים וגם יחזיק את הברית במגמתה הרצויה. נראה, כי מדיניות מסוג זה, המתוכננת לעזור לערבים להכות את ישראל מכה אל-אנושה, נקבעה בתקופה שלפני מילחמת יוני ותרמה הרבה להחשת בואה, אף-על-פי-כן, העובדה שהמלחמה נסתיימה בשואה לערבים, אינה מצדיקה כל-כך חזרה לצורה

מרוסנת יותר של תמיכה במטרות הערביות, כפי שהיא מובילה בעתיד להמשכת אותו הכיוון, אלא ביתר זהירות ויעילות. ואילו תבוסה קשה של ישראל תהיה ענין שונה. היא תפורר את המלט הקושר ביחד את העולם הערבי והמאפשרו לחזק את העמדות הסובייטיות במיזרח-התיכון ולקיים ברית בעלת כושר פעולה עם המדינות הערביות הראשיות. אם אומנם יתפורר המלט הזה, יעמדו הרוסים לפני הבעיה הקשה איך לקיים את עליונותם באמצעים אחרים, או להסתכן בסחף הדרגתי של הישגיהם החדשים.

מכאן, שהעמדה הסובייטית לגבי עצם הרעיון של הסדר, אשר יתוכנן וייכפה על-ידיהם ועל-ידי האמריקנים ביחד, מן ההכרח שתהיה דו-משמעתית. מצד אחד, יהיה בו, בהסדר כזה כדי לגבש ולתת הכשר למעמדם החדש כמעצמה מיזרח-תיכונית. בהסדר תהיה מעלה נוספת: הוא יסמל, ואולי גם יאשר רשמית, חלוקה קבועה של איזור ים-התיכון המיזרחי לתחומי השפעה של ארצות-הברית ורוסיה. ובסוף, אם הסכנות שבסיבוב חדש של קרבות גדולים עם ישראל תיראינה חמורות מדי, יהיה אולי בהסדר רוסי-אמריקני, עטוי כיאות גלימה או"מית, משום פיתוי מסויים בתור צעד של חוסר ברירה ושל הפוגה זמנית לערבים ולרוסים כאחד.

לעומת זאת, תהיה משמעותו הבסיסית של שיתוף-פעולה רוסי-אמריקני (בתנאי שהוא אמיתי וכן) שינוי אופיה של הברית הערבית-סובייטית. הרוסים ייהפכו מתומכים בעניין הפן-ערבי למפשרים. יהיה עליהם לנטוש את מדיניותם הנוכחית של תמיכה מילולית ללא סייג כמעט („ישראל הולכת בעקבותיהם של הפושעים ההיטלריים") ולנקוט עמדה של ריסון. חשדות הערבים יתחילו לגבור. רוגזת הערבים, המרוסנת עתה אך בקושי, תפרוץ החוצה. יחלוף ירח הדבש. המסקנה היא, כי בעוד שלמנהיגים הסובייטיים סיבה טובה להחזיק את האופציה האמריקנית פתוחה כל הזמן שזה ניתן, אם אפשר עד אין-סוף, יהיה צורך בשינוי ראדיקאלי בנסיבות הסיכסוך לפני שיבחרו ברצון באופציה כזאת.

במאמר מוסגר אפשר להוסיף, שאילו היה הסכסוך בין ערבים ויהודים בעל אופי דומה פחות או יותר, כלומר כל צד היה פועל בו על בסיס של קשת מניעים מעורבים, היה גם סיכסוך זה נוטה לנקודת איזון כלשהי, ושתי נקודות האיזון — האזורית והחיצונית — יכלו בסופו של דבר להתלכד יחד. אולם, הסיכסוך הערבי-ישראלי בנוי כך, שכל דבר המקביל אף במעט לסוג פשרה שהמעצמות הראשונות עשויות להגיע אליה — חלוקה לאזורי השפעה מתוחמים, נסיגה מוסכמת מן הזירה, אמברגו כללי על נשק וכו' — אין להעלותו כלל על הדעת. במלים גלויות. על-אף מעורבותן הכבדה באיזור נשארות המעצמות הראשונות חופשיות יחסית להוציא, אם הדבר נוח להן, את המיזרח-התיכון מתחום הסכסוך השיטתי ביניהן ואין זה בלתי אפשרי לחזות מצבים, שבהם הן תרצינה לקצץ בהפסדים ולהסתלק. אבל, מדינות המיזרח-התיכון אינן חופשיות להילחם או להכריז על הפוגה כרצונן או להפנות לזמן-מה את תשומת-ליבן לכיוון אחר. אולי זוהי הסיבה לכך, שבהשוואה לשותפים הישירים לסיכסוך נודע להתנהגות המעצמות הגדולות היבט של אי-ודאות מתמדת, אף של פסיחה על שתי הסעיפים.

הסיכסוך יוסיף להתקיים

כל זה נראה כמעלה על הדעת נקודה שלישית, עיונית במהותה. במידה שמדובר במעצמות הראשונות, אפשר להניח שלוש תוצאות כלליות: ארצות-הברית, שהיא גיאוגרפית המרוחקת יותר ומבחינה סוציולוגית הנוטה פחות להמשיך במאבק, עשויה להסתלק בהדרגה; או המעצמות הראשונות יכולות שתיהן להתעייף ולהסכים לבודד את האיזור, מתוך כוונה

ישראל הפכה לאבן-נגף ההולכת וגדלה בדרך להשגתן החלקה של מטרות סובייטיות באיזור ולמיכשול במאמציהם לגבש מה שכבר הושג. אם תשנה ארה"ב את השקפתה על השאלה היכן מצוי מאזן האינטרסים שלה ותחתור להסדר ללא תנאי כמעט עם הרוסים והערבים — ישתנה במקביל האופי של הדו-קרב הרוסי-ישראלי. הוא ייהפך לעימות גלוי יחסית. בסופו של דבר תבוא נסיגה אמריקנית, אם אין היא כבר בשלביה הראשונים. הרוסים הם החותרים לשינוי ומשום כך הם בעלי היוזמה. ככל שהרוסים משקיעים יותר במזרח-התיכון, כן חייבים האמריקנים להתייחס אליהם ביתר רצינות. וככל שהאמריקנים מתייחסים אליהם ביתר רצינות כן תגבר נכונותם להסכים לוויתורים ולנסיגות-שוליים. אם יימשך תהליך החדירה הרוסית ייפול חלק גדול מן האיזור תחת ההגמוניה הבלעדית של הרוסים, ואז תהיה בעייתם של היהודים וגם של הערבים כיצד להגיע להסדר עם ברית-המועצות בלי היתרון של נוכחות אמריקנית מאוזנת.

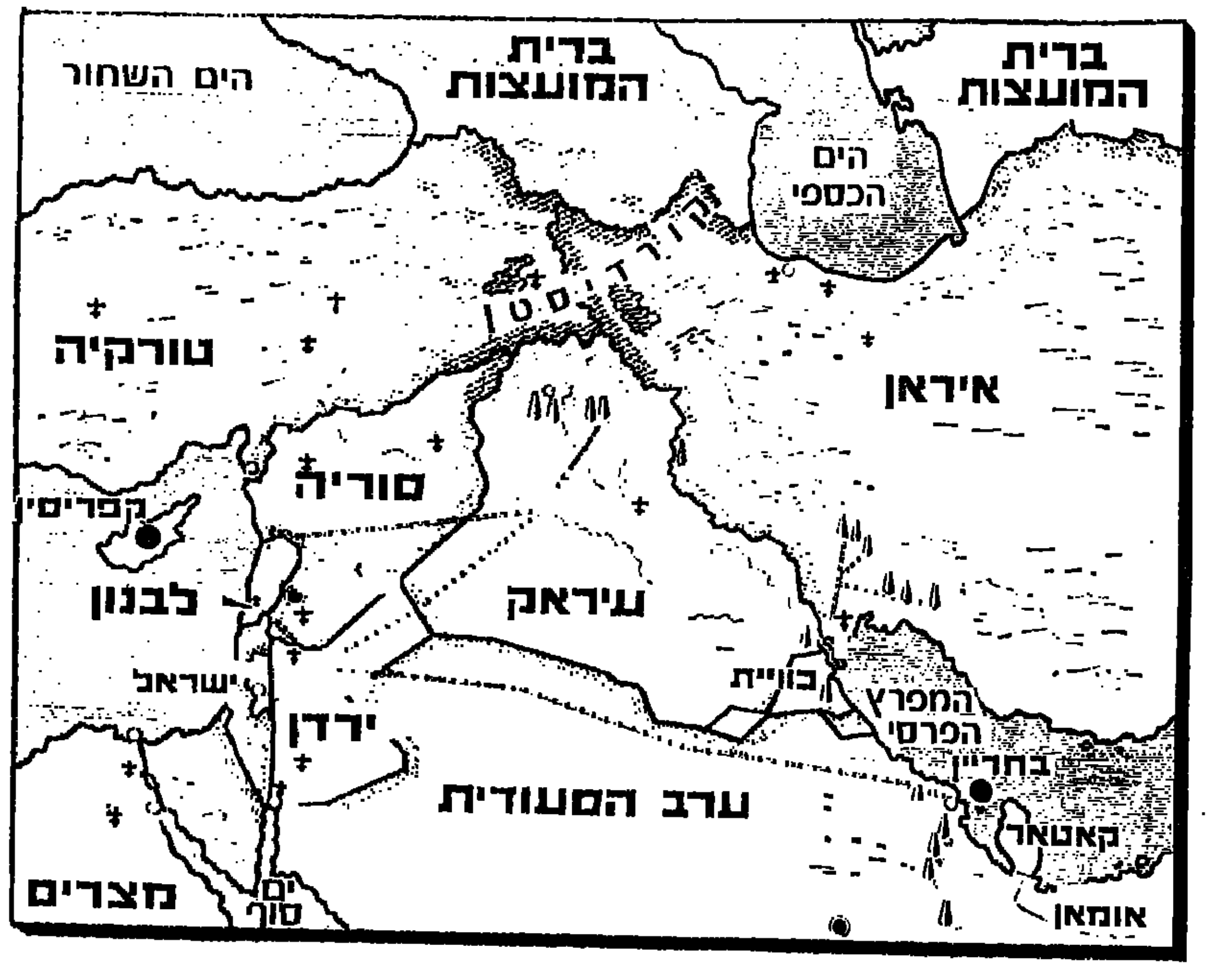

להתבצר ולגבש את הנכסים המצויים כבר בידיהן; או המאבק המסובך, הבלתי ישיר והיקר סביב המוקד המרכזי של הסיכסוך הערבי-ישראלי יימשך בדרכים לא שונות מאלה שבהן התנהל במיזרח-התיכון מאז 1945—1955. מה שמשותף לכל שלוש התוצאות — למעשה, מה שמאפיין את מעורבות המעצמות הראשונות בסיכסוך — הוא, שאף אחת מהן אינה עשויה להשפיע על מקורות הסיכסוך עצמו. אפשר לעמעם אותו לזמן מה, כפי שהיה בין 1956 ל-1964. אולם מכל הבחינות המהותיות יוסיף הסיכסוך להתקיים בלי להתחשב במעצמות הראשונות וכן יימשך החיפוש המתמיד של שני הצדדים אחר אספקה צבאית שאינם יכולים ליצור בעצמם, אחר סיוע כלכלי ואחר תמיכה מדינית בין-לאומית — קיצורו של דבר, אחר שותפים ובעלי-ברית.

כללו של דבר, היסודות היציבים של המערכת כולה הם הקווים המדיניים והמטרות של היריבים המקומיים. בעוד היסודות המשתנים הראשיים הם הקווים המדיניים והמטרות של המעצמות אשר מחוץ לאיזור. אין זה מפתיע שהיו שינויים תקופתיים ביחסים בתוך שתי קבוצות המדינות, האזוריות והחיצוניות, וכי אלה הולידו גלים חוזרים של מורת-רוח ואי-אמון. ודאי, אין סיבה להאמין, שהזיווגים הנוכחיים יציבים בתכלית, או אפילו בלתי ניתנים לשינוי. בשני המיקרים הללו הם אופורטוניסטיים ביסודם.

גורמים כגון קירבה אידיאולוגית ותרבותית או היעדרה הם בלי ספק בעלי חשיבות רבה ביותר בתוך תגבורת לשותפות מדינית בין ארצות-הברית וישראל ובין ברית-המועצות ומדינות ערב הראשיות. אולם, אין לצפות שאלה יגלו עוצמה יתרה בתור כוחות-נגד במיקרה שהישראלים והערבים ימצאו, כי אין עוד בידם להפיק תועלת מן השותפות. ערבים ויהודים זוכרים היטב, כי כל אחת מן המעצמות הראשונות, לרבות אלה שהשתייכו למעמד הזה ונפלו ממנו, בריטניה וצרפת, בחרה בעשרים-שלושים השנים האחרונות לעבור מצד אל צד, במיקרים מסויימים יותר מפעם אחת; ויש שעשו זאת באופן מתון ושולי יחסית, ויש שעשו זאת באופן דרמתי וגס.

זהו, איפוא, מצב הדברים: המערך של מעצמה ראשונית ומעצמה שלישונית במיזרח-התיכון הוא בפנימיותו יציב מכפי שזה יכול להיראות עתה; ויתר על-כן, בלי הבדל אם המעצמות הראשוניות מגיעות לכדי הבנה אופקית ביניהן לבין עצמן או לא. ייתכן כי תהליך ההתפרקות ההדרגתית, ובצמוד לכך הסידור מחדש של קשריהן האנכיים הקיימים עם המעצמות השלישוניות כבר מתקדם והולך. אין להניח, שתהליך זה ירחיק לכת עד כדי הפיכה גלויה של הבריתות. ברית-המועצות התקדמה רחוק מדי. ארצות-הברית אולי יגעה מכדי לעשות יותר מאשר להתחכך מזמן לזמן בחולות המיזרח-התיכון. החידה הפוליטית הגדולה לגבי כל מדינות האיזור תהיה, כנראה, השאלה כיצד יוכלו בסופו של דבר לייצב את יחסיהן עם הרוסים. וזוהי בעיה, שאלה החרדים מפני חדירתם לאיזור ומתנגדים לה מוכרחים עתה לעמוד נגדה לא פחות מאלה שקיבלוה בברכה והקלו עליה.

הכוח הראשי - בריה"מ

באילו תנאים, יגיעו סופית מדינות המזרח-התיכון, הערביות כיהודית, לייצוב יחסיהן עם ברית-המועצות — זהו חלק מן השאלה הכללית איך יתפתח הסיכסוך ביניהן. אבל, בו-זמנית ובאופן שווה, זוהי הגדולה שבין הבעיות המיוחדות, הניצבות לפני כל אחת ממדינות האיזור מעל ומעבר לסיכסוך המיידי. הערבים עומדים לפני השאלה אם, ובאיזו מידה, יהיה ביכולתם להיחלץ מבריתם עם הרוסים במיקרה ובשעה שיבחרו לעשות כן. ברם כעניין של מדיניות מעשית נמצאת עדיין זו מעבר לאופק: בלי תמיכה רוסית מאבדת תקוותם להכרית את ישראל כל ממשות שאולי עוד יש לה.

שוב. לגבי ישראל מקבלת שאלת היחסים עם ברית-המועצות ממדים גדלים והולכים, והיא כבר עומדת וקיימת. ביסודה זוהי שאלה עד היכן אפשר להמשיך בחתירה למטרות כלפי הערבים נוכח ההתנגדות הסובייטית, מצד אחד, ותמיכה אמריקנית לא-סדירה ולא-בטוחה, מצד אחר. אשר לרוסים — גרמה התפתחות הסיכסוך המיזרח-תיכוני לכך שישראל הפכה לאבן-נגף ההולכת וגדלה בדרך להשגתן החלקה של מטרות סובייטיות במיזרח-התיכון, ומה שעוד חמור מזה, למיכשול במאמצים לגבש מה שכבר הושג, בהסכמה עם ארצות-הברית או בלעדיה. תבוסת הערבים במלחמת 1967 הפכה את ישראל, בעיני הסובייטים, מישות שהיה זה מן התבונה לגלות איבה כלפיה לישות שהכרחי לנהוג כך כלפיה.

אם תשנה ארצות-הברית, בעיקבות צרפת, באופן ראדיקאלי את השקפתה על השאלה היכן מצוי מאזן האינטרסים שלה ותחתור להסדר ללא-תנאי כמעט עם הרוסים והערבים — או-אז ישתנה במקביל האופי של הדו-קרב הרוסי-ישראלי. מסיכסוך מסובך וחלקית לא-ישיר, המשתבר בלי הרף על-ידי הנוכחות המשככת של ארצות-הברית, הוא ייהפך לעימות גלוי יחסית, בדומה לזה שבין גרמניה וצ'כוסלובקיה, לאחר שהצרפתים הסתלקו מהתחייבויותיהם.

אפשרות זו עדיין רחוקה כלשהו. ארצות-הברית עודה מנסה להחזיק בעמדותיה; היא לא פתחה ממש בנסיגה — מכל-מקום לא ביודעים. ובכל-זאת, ההבדלים האיכותיים של האמריקנים והרוסים במיזרח-התיכון מלמדים, כי בסופו של דבר תבוא נסיגה, אם אין היא כבר בשלביה הראשונים. הרוסים הם החותרים לשינוי ומשום כך הם בעלי היוזמה. ושוב, הרוסים הם אלה הנראים כמייחסים חשיבות מירבית לעמדותיהם במיזרח-התיכון שבפועל ובכוח, והנכונים להשקיע את המשאבים היותר גדולים באנשים, בחומרים ובכספים, ולקבל עליהם את הסיכונים הצבאיים והמדיניים החמורים ביותר.

ההיגיון של מדיניותה של מעצמה ראשונית בעידן הגרעיני דורש מכל המעוניינים תשומת-לב מתמדת לערכה של עמדה או מצב מסויים, ומשמע הדבר שהתנגדות להסגת גבול או נסיונות להסיג גבול מצליחים רק כאשר העניין חשוב מאוד לצד אחד וזה ידוע לצד האחר. מכאן, שככל שהרוסים משקיעים יותר במיזרח-התיכון, כן חייבים האמריקנים להתייחס אליהם ביתר רצינות, וככל שהאמריקנים מתייחסים אליהם ביתר רצינות, כן תפחת נטייתם לנסות להפוך את התהליך (או „להסיגם אחורה") וכן תגבר נכונותם להסכים לוויתורים ולנסיגות שוליים.

במלים אחרות, המיזרח-התיכון נשאר במידה רבה איזור „אפור" של התחרות בין מעצמות ראשוניות, משום שעדיין לא ברור אם מצויה מעצמה על המחשיבה את עמדותיה שם במידה שתעשה התחרות כזאת למסוכנת מדי. אך החדירה המוצלחת של ברית-המועצות לאיזור מקטינה בהתמדה את חלק המיזרח-התיכון שהוא עדיין „אפור" ומחלישה בלי הרף את ה„אפרוריות" של הנותר. אם יימשך התהליך הזה, מה שנראה אפשרי, ייפול לכך במשך הזמן חלק גדול מן האיזור תחת ההגמוניה הבלעדית של הרוסים ואז, ככל שהסיכוי הזה אינו נעים, תהיה בעייתם של היהודים וגם של הערבים כיצד להגיע להסדר עם ברית-המועצות בלי היתרון המוסתר, אך הממשי, שבנוכחות אמריקנית מקבילה ומאזנת.

הנה כי כן, אחר הוא אם לוקחים בחשבון מה שנראה כדגם לטווח ארוך של ההתפתחות המדינית, או את הבעיה המיידית הנובעת מן ההשתתפות הסובייטית הפעילה, אם-כי מוגבלת, בסיכסוך הערבי-ישראלי; הכוח הראשי שנגדו עומדת ישראל (כפי שעומדות המדינות האחרות של האיזור) הוא עתה ברית-המועצות. אי לזאת, ובהנחה שאין להחזיר אחורנית את חדירתה המוצלחת של רוסיה לאיזור — בכל אופן לא בעתיד הנראה לעין — חייבת עתה ישראל להתכונן ולהתמודד לא רק עם סיכסוכה המיוחד במינו עם הערבים, אלא עם הבעיה הכללית יותר כיצד תוכל מדינה קטנה, המשוללת תמיכה ובעלי ברית, להגיע לעמק-השווה עם מעצמה גדולה וצעירה, שבשכנותה נגזר עליה לחיות.

ולמרות הכל-העולים באים

מאת סנדרה סקארבק

„באנו כדי להישאר כאן", אומר עולה מארץ-רווחה, „יתכן, שאין אנו מאושרים ביותר, אבל אנו גאים בהיותנו כאן" ✶ מיספר העולים מארצות-הרווחה מאז המלחמה – לא קטן; ומיספר היורדים – קטן ביותר ✶ רבים מהעולים נטשו את האולפנים, כדי לעבוד בקיבוצים או לסייע בטיפול בעולים „טריים" יותר

ה מילחמה לא הפריעה לנו כלל. יש לי הרגשת שייכות חזקה לישראל. סבורני, כי התבגרות ילדי באווירת מילחמה היא ניסיון רב-ערך".

דברים אלה נאמרו באחרונה על-ידי דויד בלוך, פרופסור למוזיקה, שעלה לישראל מארה"ב אישתו ושני בניהם הקטנים — בנימין ואריאל, באוגוסט 1973. הם מאפיינים את הלך-הרוחות בקרב העולים מארצות-הרווחה האנגלו-סכסיות, שהגיעו לישראל סמוך לפרוץ המילחמה, בעיצומה, או מייד לאחריה.

הלך רוחות זה מצדיק את האופטימיות של דוברי אירגוני העולים למיניהם.

אין תלונות

„כל משבר המתחולל בישראל רק מגדיל את מיספר המבקשים לעלות", פסק דובר „אגודת המתיישבים הבריטיים". „מאז תחילת המילחמה לא קיבלנו כל הודעה על ביטול תוכניות עלייה כלשהן. ייתכן, שעולים מסויימים דחו את בואם לישראל, בשל במחסור במקומות במטוסים. אבל, הם באים, למרות הכל".

בתקופת המלחמה, עד ל-25 באוקטובר — נרשמו על-ידי אירגון זה 60 עולים, שהגיעו לארץ. מיספר דומה נרשם גם באוקטובר 1972.

לאחר מילחמת ששת-הימים חלה עלייה ניכרת במיספר הבאים מבריטניה ומארצות-הברית. בשנים 1968 — 1969 עלו לישראל 2000 מיהודי אנגליה ו-9000 מיהודי ארצות-הברית. מאז שנת 1970 ירד מיספר העולים בשליש. בשנת 1972 עלו מאנגליה כ-1000 איש; והשנה יהיה מיספר העולים משם בין 900 ל-1000 איש. אשר לארצות-הברית וקנאדה, הרי מיספר העולים מארצות אלו יגיע השנה ל-4800 נפש.

לעומת זאת טוען מנהל „הפדראציה הציונית הדרום-אפריקנית", לייב פראנק, כי השנה יעלה מיספר העולים ב-15 אחוזים לעומת השנה הקודמת. מאז מילחמת ששת-הימים עולים מדרום-אפריקה בין 500 ל-650 איש בשנה.

מספר דוד מילר, מנכ"ל „איגוד האמריקנים והקנאדים בישראל" באיזור תל-אביב: „מאז המילחמה אין העולים פונים אלינו בתלונות, או בבקשות לחזור הביתה. הם מתלכדו ומנסים להבין את המנטאליות הישראלית. המישפחות הספורות, שחזרו לאמריקה לאחר המילחמה, רק ביצעו תוכניות ירידה שנתגבשו זמן רב לפני כן".

מילר עצמו עלה לישראל רק לפני עשרה חודשים. לגביו אין מקום לבטים, או ספקות: „באנו על-מנת להישאר כאן. ייתכן, שאין אנו מאושרים ביותר, אבל, אנו גאים בהיותנו כאן".

אגודת האמריקנים והקנאדים נרתמה למיבצעים ציבוריים שונים. רבים מחבריה נטשו את האולפנים, כדי לעבוד בקיבוצים, או לסייע בטיפול בעולים. אחרים אוספים בגדים וממתקים לחיילי צה"ל, או מארחים מתנדבים בבתיהם.

דיור ותעסוקה

בה בשעה שהמלחמה לא הרתיעה עולים פוטנציאליים, עלולות שתי בעיות אחרות — הדיור והתעסוקה — לחבל בעלייה.

כיום מתקשים העולים במציאת עבודה, מאחר שרוב המעסיקים גוייסו; ואילו רוב הדירות הקיימות בשוק יקרות מדי.

לייב פראנק סבור, כי בעיית הדיור יכולה להיפתר על-ידי בנייה מוגברת של דירות להשכרה במחירים סבירים.

מאז מילחמת ששת-הימים חל שינוי-מה בהרכב העולים מן הארצות האנגלו-סכסיות. מייד לאחר המילחמה דחפה חדוות הניצחון אלפי יהודים לארץ. כיום באים אנשי העדית — אלה הרואים בארץ את ביתם באמת ובתמים. עם אלה נמנית גם מישפחת בלוך.

אמילי בלוך חולקת על דעתו של בעלה בכל הנוגע למילחמה. היא אומרת: „אני פאציפיסטית. לא הייתי רוצה שילדי ילכו לצבא הישראלי, ממש כשם שלא הייתי רוצה שישרתו בצבא האמריקני. אבל, מובן מאליו, שלא אוכל לשלוט בהם בהגיעם לבגרות".

אמילי היא זמרת אופרה. היא הופיעה כמצו-סופרן באופרה של סיאטל, בתיזמורת הסימפונית של עיר זו ובתיזמורת הפילהארמונית של בופאלו. כרגע אין עבורה כל תעסוקה; וקשה לה לקבוע מה תהיה עמדתה כלפי ההישארות בישראל, אם יתמשך מצב זה.

הקורבנות העיקריים של סתימת מקורות התעסוקה הם העולים הנמצאים בישראל כשנה. אלה שאיבדו את המיקלט הבטוח והזול יחסית של אכסניות העולים, ממנו רשאי העולה ליהנות משך שישה חודשים בלבד. בלב אחדים מהם כבר עלו מחשבות על ירידה.

אחד מהם הוא גבר כבן 40, המתגורר בדירה של הסוכנות היהודית. הוא אומר: „אם לא אמצא עבודה — אחזור לקליפורניה. אני רוצה לנסות את מזלי ולהישאר כאן זמן רב ככל האפשר. אם ארד — תהיה הסיבה לכך כלכלית בלבד".

אותו עולה, החפץ בעילום שמו, מקונן מרות גם על אדישותו של הישראלי המצוי לגורל זולתו: „עם פרוץ המילחמה הפכו הישראלים אנושיים יותר. אבל, רק לזמן מה".

נכונות למאבק

אופטימית יותר היא בטי זיית, עולה צעירה מארצות-הברית, שהוכשרה במולדתה לתפקיד אחות, אך הגיעה לארץ בטרם הוסמכה. בעת המילחמה היא ניסתה להשתלב בבית-חולים כלשהו. אבל בתי-החולים היו מעוניינים רק במתנדבים.

„אין דבר", היא אומרת, „אני בטוחה שאשיג עבודה מייד עם סיום מצב-החירום. אין לי כל כוונה לחזור לארצות-הברית. אמשיך להיאבק בכוחות עצמי".

גם זוגות צעירים עם ילדים מוכנים להיאבק. קחו, למשל, את בארי אורצקי, צעיר קנאדי שהגיע לישראל שלושה ימים לאחר פרוץ המילחמה עם אישתו האמריקנית ובנם התפעוט. כמובן שהוא לא קיבל עדיין את המישרה בסוכנות-פירסום, שהובטחה לו. אבל, אין הוא מתרגש; והוא מקווה להשיג עבודה אחרת כלשהי עד שוב החיים לתיקנם.

„חסכנו כסף לקניית בית", הוא אומר. „אם לא יחול שינוי קיצוני במחירי הדירות לאחר המילחמה, נוכל עדיין לעשות זאת. המילחמה רק חיזקה את החלטתנו לבוא לכאן. אנו רוצים שילדנו יהיה ישראלי, מכל הבחינות".

ברטון לסין, שעלה לישראל ב-3 באוקטובר, ביקר בישראל פעמיים בעבר. בפעם האחרונה, ב-1971, עסק בחפירות בתל באר-שבע, יחד עם רעייתו, ג'ודי. כיום הוא עושה דוקטוראט בארכיאולוגיה טרום-היסטורית באוניברסיטת תל-אביב.

„אני אוהב את הארץ הזאת", אומר ברטון, המתגורר כיום ב„בית ברודצקי" ברמת-אביב. „חושבני, שכל העולים מאוחדים. הם באים לכאן בעיניים פקוחות, ומוכנים להסתגל למצב".

צעירה אחרת, המתגוררת אף היא ב„בית-ברודצקי" עם בעלה, העובד באוניברסיטת תל-אביב חולקת על ברטון: „אני נמצאת כאן — מפני שבעלי נמצא כאן ואוהב את הארץ. אני עצמי מעדיפה את קנאדה. חוסר הנימוס של מרבית הישראלים מרתיע אותי".

„המילחמה זיעזעה אותי", היא מוסיפה. „כאשר שמעתי את צופרי האזעקה לראשונה, רעד כל גופי. מאז שמעתי את מיספר ההרוגים, לא חדלתי לבכות. אילולא היה בעלי כאן, הייתי עוזבת".

הרווקות לא נואשו

ישראל היתה מאז ומתמיד מוקד משיכה לרווקות צעירות. הן זורמות לארץ גם כיום.

לדיון מייסון, שהגיעה לישראל בספטמבר 1973, האיר המזל פנים. יש לה חבר ישראלי.

„לא חשבתי על בעיית הבחורים לפני בואי לכאן", טוענת דיון, רקדנית בלט מובטלת. „נערה מושכת יכולה למצוא חבר בכל מקום. השאלה היא רק: האם החבר מתעניין בך, או בדרכונך האמריקני?"

דיון מתגוררת עם אחת מחברותיה בדירה שכורה. דמי השכירות שולמו לעשרה חודשים מראש. אין היא רוצה לעסוק בעבודה אחרת. היא הקציבה לעצמה שנה כדי להצליח כרקדנית.

„אני אוהבת את החופש השורר כאן", אומרת דיון. „אין כאן אנטישמיות, כמו בארצות-הברית. בקיץ האחרון השתתפתי בהפגנה למען יהודי ברית-המועצות באינדיאנופוליס. אנשי הקו-קלוקס-קלאן הסתערו עלינו וזעקו שהיהודים ילכו לכל הרוחות. תקריות כאלו רק מעוררות את רצון הלחימה שלנו. משום כך, חשוב שישראל תתקיים. המאבק עלול להיות קשה. אבל, הוא כדאי".

כך חושבות גם שתי עולות אנגליות בנות 18: אנדרה לואיס ושרון ג'קסון. אנדרה בילתה את המחצית הראשונה של השנה בקיבוץ, ויש לה חבר בצה"ל. היא חזרה לישראל ב-13 באוקטובר. שרון הגיעה לישראל, לראשונה, ב-7 בנובמבר. הן יושבות ב„בית-ברודצקי" ומקוות למצוא עבודה ככתבניות.

„עבדתי בשביל הסוכנות היהודית עוד בהיותי בת חמש-עשרה וחצי", מספרת אנדרה. „זה קירב אותי לישראל. כיום אני מרגישה שכאן ביתי".

לגבי שרון המסע לישראל הוא בגדר הרפתקה: „המילחמה לא שינתה את החלטתי. באתי, למרות התנגדות הורי. אם לא אמצא עבודה משך זמן רב — אאלץ לחזור הביתה. אבל, אשוב לארץ כאשר הכל יסתדר. עצם הימצאותי כאן גורם לי אושר. קשה לי להאמין, שאני נמצאת בארץ ש-90 אחוז מתושביה הם יהודים. זוהי הרגשה נפלאה.

„האנשים כאן תוקפניים, אך ידידותיים", אומרת אנדרה. „הנערות לא כל-כך חביבות. הן רואות בנו מתחרות; ואין זה הוגן".

היא משוכנעת, שנימוסיה הטבעיים יעלמו במהרה: „כבר עכשיו אני נדחפת בתור לאוטובוס".

אכן, נראה כי בעיותיהן של נערות אלה, כמו גם בעיות העולים האחרים מארצות-הרווחה, היו קיימות גם אילמלא המילחמה. המילחמה רק סייעה להם להתאחד, להחזיק מעמד ו„לתפוס נשימה ארוכה יותר".

עולה-חדש אריאל בלוך

עולה-חדש בנימין בלוך

אמילי בלוך: „לא הייתי רוצה שילדי ילכו לצבא"

אנדרה לואיס: „כאן ביתי"

ג'ודי לסין: באים לכאן בעיניים פקוחות

בארי אורצקי: „המלחמה חיזקה החלטתנו לבוא לכאן"

כל הקודם זוכה!

הגיע מארה"ב משלוח מקררים

המכירה עדיין במחיר הישן!

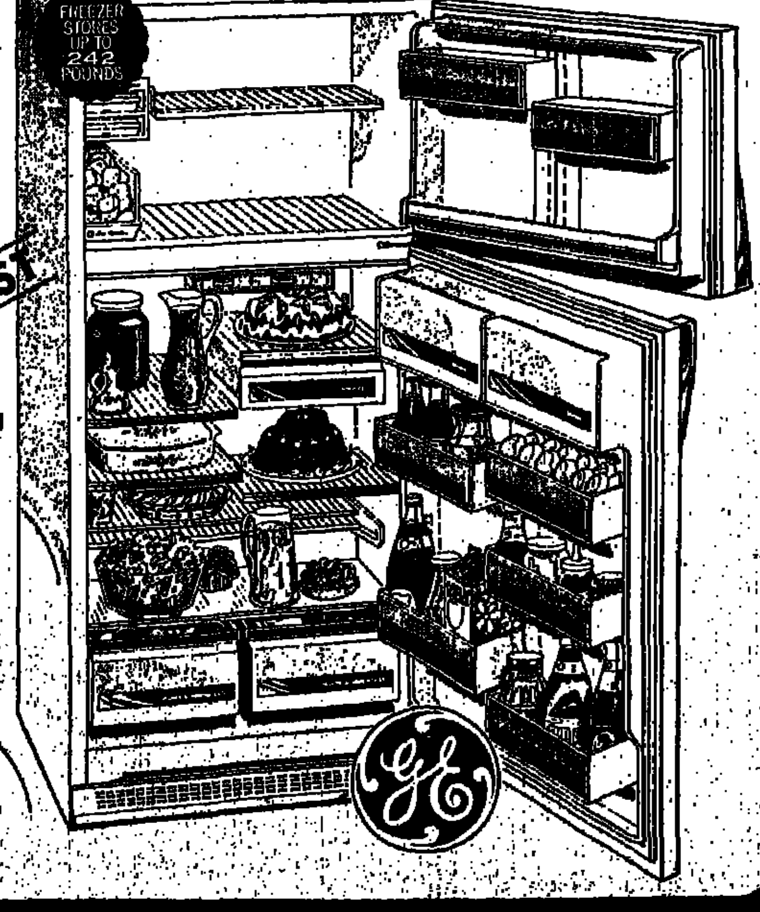

הספקה מהמלאי
• 3 צבעים
• 5 שנים אחריות (ליחידת הקידור)

NO FROST

אולם תצוגה ומטבח לדוגמא: תל אביב אחד העם 11 טל. 53143

אולמי תצוגה: ירושלים יפו 70 טל. 224715

באר שבע ההסתדרות 37 טל. 72653

GENERAL ELECTRIC

הסודות של ה"ק.ג.ב."

מאת אהוד דור

כאשר כיהן או־טאנט כמזכ"ל האו"ם, היה אחד מעוזריו ה"מהימנים" ביותר — סוכן סובייטי ✶ כך שימש דיפלומאט אמריקני בכיר בבוקרשט כ"משדר חי של הק.ג.ב." ✶ הדיפלומאט האמריקני במוסקבה נפל ברישתן של שרשרת היפהפיות ✶ אלה הם רק חלק זעיר מהסיפורים, המתפרסמים בספר חדש, העומד לצאת לאור בקרוב בניו־יורק. השירות החשאי הסובייטי עשה ניסיונות אחדים לגנוב את כתב־היד של הספר — והיו לי סיבות טובות מאוד לכך...

וואסילי סיטניקוב — סגן הממונה על "דזאינפורמציה" — פעולות חתירה בארצות־חוץ בגמה לערער את האמון במימשל, במוסדות, במנהיגים ובמשטר.

יבגני פיטוברנוב — מתרכז בגיוס אנשי־עסקים מערביים, המנהלים עסקים עם בריה"מ והגוש הסובייטי, נחשב לאחד הקצינים המוכשרים ביותר של ה"ק.ג.ב.".

אנטולי לזרב — ראש מחלקת "הבלתי־ליגאלים" של ה"ק.ג.ב.", ממונה על סינון סוכנים למערב למטרות חתירה.

מיכאל צימבל — סגן מנהל הפעולות בחו"ל. ישב בפאריז בשנים 1953—59 וניסה לשבש את הברית המערבית על־ידי החדרת סוכנים בעמדות בעלות השפעה.

יורי אנדרופוב — יו"ר ה"ק.ג.ב.". אירגן את דיכוי המרד ההונגרי ב־1956. הוא ראש ה"ק.ג.ב." הראשון מאז בריה, שנתקבל כחבר שווה זכויות ל"פוליטבירו".

ה"ק.ג.ב." נוהג "לאכסן" רבים מסוכניו בשגרירויות, ולפי דברי בארון, מחבר הספר, הם מפריזים בכך עד כדי גיחוך

"ק. ג. ב." נקרא בפשטות ספר חדש, העומד להופיע בקרוב בהוצאת דאטון ושות' בניו־יורק. פרי־עטו של ג'ון ברון, עורך בכיר ב"רידרס דייג'סט". שטרח ארבע שנים על ליקוט החומר וכתיבתו.

אחד הפרקים ב"ביוגרפיה" הזאת של השירות החשאי הסובייטי דן במזרח־התיכון ומוכיח, כי נאצר נשלט משך שנים על־ידי סוכנים סובייטיים, באמצעות יועצו וידידו המקורב ביותר, שקיבל שכרו מן ה"ק.ג.ב.".

מתברר גם, כי ה"ק.ג.ב." הזמין בשעתו שלושים מנהיגי מחבלים ערביים לאימונים ברוסיה, ושם הפכו לסוכנים בשכר וכלי־שרת של הקרמלין, שפעלו להבא בתוך התנועה הפלשתינאית.

המועמד לרצח

ה"ק.ג.ב." הוא מנגנון הריגול הגדול ביותר בעולם ותכליתו הכפולה למגר כל אופוזיציה בתוך ברית־המועצות ולתקוף ללא־הרף את אויבי הקומוניזם בעולם החופשי, באמצעות חתירה ורצח.

ספרו של ברון מבוסס, בין השאר, על שיחות אישיות עם כל העריקים מה"ק.ג.ב." הנמצאים במערב, חוץ משניים. אחד העריקים, הנמצא עדיין ב"רשימה השחורה" של אדוניו לשעבר, בא למישרדו של ברון כאשר שמע, כי הספר נכתב והולך.

מישרדו של ברון נמצא במרחק כמה מאות מטרים בלבד מן השגרירות הסובייטית בוושינגטון. אנשי־ביטחון אמריקנים, השומרים על אותו עריק, הזדעזעו כאשר התברר להם הסיכון שנטל על עצמו המועמד לרצח.

ה"ק.ג.ב." עשה מיספר ניסיונות לגנוב את כתב־היד של הספר בניו־יורק. בלונדון התעניינו מספר מו"לים בהוצאתו במהדורה בריטית ואלה נאלצו לקרוא את כתב־היד בדירת הסוכן הספרותי הלונדוני של המחבר האמריקני.

יש סיבה טובה ללהיטות הסובייטים לראות את החומר לפני פירסומו: יש בו רשימה מפורטת של למעלה מאלף שמות של סוכנים סובייטיים בכירים ברחבי־תבל — תוך ציון תפקידי־המסווה שלהם, לרוב תארים דיפלומאטיים.

הספר גם מנתח את האירגון, ומונה כל אחת ממחלקותיו לתפקידיה ומשמעותיה. כל עובדה נבדקה היטב. ואף־על־פי־כן נקרא הספר כרומאן־ריגול מרתק. בין השאר, מונה הספר את העובדות הבאות:

כשאו־תאנט כיהן כמזכ"ל האו"ם, היה אחד ממעוזריו ה"מהימנים" ביותר סוכן סובייטי. שמו ויקטור לסיובסקי. והוא "הושתל" על או־תאנט עוד בבורמה, שם התיידדו השניים — עד כדי כך, שאו־תאנט העניק לבתו של הרוסי שם בורמזי. כשלסיובסקי צורף למזכירות האו"ם, הוא היה יועץ אישי של המזכ"ל, וטיפל במנגנון האו"ם ובקביעת מדיניות.

ה"בעל" המרומה

עובדה נוספת: באחרונה נדונה ב"ק.ג.ב." תוכניות לחבל ברשת הרכבת התחתית של לונדון ובשירותים ציבוריים אחרים בבריטניה בשעות־משבר, כדי לשבשם ולגרום למורת־רוח ציבורית.

ועוד עובדה: דיפלומאט אמריקני בכיר בבוקרשט התהלך ממש כ"משדר של ה"ק.ג.ב."".

וכך נתגלה הדבר: קצין־ביטחון של השגרירות ערך בדיקה שגרתית. כששמע פתאום שני קולות מוכרים במכשיר הציתות שלו. הקצין אץ למישרדו של הדיפלומאט והגיש לו פתק: "צא מחדרך והמשך לדבר — אבל נצור לשונך. מאזינים לך".

הם עברו לחדר שני — אבל קולו של הדיפלומאט הוסיף לבקוע מתוך מכשיר־הציתות. עתה הבין הקצין, כי המיקרופון החשאי הוסתר אי־שם בכליו של הדיפלומאט. נערך חיפוש נוסף, אבל דבר לא נתגלה עד שהגיעו לבדיקת נעליו של הדיפלומאט — אחת היתה כבדה מחברתה. משהורידו את העקב — גילו את המשדר הזעיר. החקירה העלתה, כי אחת העוזרות לקחה את הנעליים, ימים מיספר קודם לכן, לתיקון — ואז הוסתר מתחת לעקב משדר, שמישקלו כששים גרם. המשרתת היתה מפעילה את המשדר בבוקר וסוגרת אותו בלילה באמצעות כפתור זעיר בגודל של ראש סיכה.

אחד המיבצעים הנועזים ביותר של ה"ק.ג.ב." היה ניסיון לסבך דפלומאט אמריקני בכיר במוסקבה, שהיה ידוע בחולשתו למין החלש. הרוסים השקיעו הון־תועפות ועבודה של שנה כדי ללכוד אותו ברישתם.

ה"ק.ג.ב." הפקיע דירות פרטיות. ריהט אותן מחדש, תלה על קירותיהן תמונות־שמן יקרות. בדירות אלה הושבו מרגלים, אשר העמידו פני אורחים שוחרי־אמנות, שיש להם ידידות יפהפיות...

לאמריקני סופקה שרשרת של נערות מצודדות — עד שנלכד בצורה ה"קלאסית": "בעל" מרומה נרגז התפרץ לחדר־מיטות אחרי שהגברת פלטה סיסמה, שנקלטה במיקרופון שהיה מוסתר בחדר סמוך...

שידורים לצי

בסיפרו של בארון מתפרסם תוכנו של קונטרס סודי של ה"ק.ג.ב.": "נוהלים לגיוס אמריקנים בארה"ב ובארצות אחרות". כל ה"מהדורה" הסתכמה במאה עותקים, שאחד מהם נגנב. בארון השיג את המדריך, האומר בפשטות אכזרית: "בארה"ב אנו מנצלים את האירגונים הבינלאומיים לסוגיהם. החשוב ביותר מבין אלה הוא האו"ם והמוסדות המסונפים אליו".

ה"ק.ג.ב." גם עושה מאמצים מיוחדים להשתיל מרגלים מוסווים כ"אנשי־עסקים" בנקודות אסטרטגיות בעולם.

כשהברית הצפון־אטלנטית העתיקה את מרכזה מפאריז לבריסל, הקציבה בריה"מ מיליון לירות שטרלינג להקמת מיפעל להרכבת מכוניות "סקלדיה־וולגה" בקירבת בריסל. בהצעה את התוצרת למכירה במחיר 400 לישי"ט למכונית (רבע מן המחיר במוסקבה). לבסוף מצאו תיק מלא מיסמכי־ריגול ברשות אחד מסוכני־המכירה של החברה...

כן בארון מספר בספרו כיצד הפסיד ה"ק.ג.ב." הון־עתק בענף המכוניות בשבדיה, כאשר הקים את חברת "מטרקו בול בע"מ" שהיו לה מישרדים בארבע ערים שבדיות. ב־1970 מכרה החברה רק 271 מכוניות והפסדיה הסתכמו במיליון דולאר.

המישטרה השבדית היתה עוקבת אחרי "סוכני־המכירה" הסובייטיים, שפקדו מרכזי־גיוס, תחנות־שידור ומיתקני־הגנה שבדיים. טייסים של חיל־האוויר השבדי התאוננו, כי שידורי־אלחוט מ"חברת־המכוניות" משבשים את הקשר שלהם. שירותי־הביטחון השבדים גילו, כי אחדים מן השידורים היו מופנים אל יחידות של הצי הסובייטי בים־הבאלטי!

ה"ק.ג.ב." משקיע עבודת־נמלים ממושכת בהכשרת סוכניו לפעולות בחו"ל — ותעיד על כך פרשת יורי לוגינוב, שנעצר ב־1967.

לוגינוב היה בחור משכיל, בנו של עסקן מיפלגתי מיוחס והקדיש שמונה שנות הכנה למשימתו בארה"ב. הוא למד אנגלית במיבטא בריטי ואמריקני. השתלם בהיסטוריה של ארצות־הברית, התעמק בגיאוגרפיה, בענייני הממשל ובעולם העסקים.

מספר בארון: "ב"ק.ג.ב." לימדו אותו להיות רתך, מנהל־פינקסים, 'כתב־תיירות' ועוד, כדי שיוכל לנוע בחופשיות בשכבות חברתיות שונות.

וויקטור לסיובסקי (עם או־טאנט) — מרגל בכיר, שהושתל בבורמה וליווה את המדינאי הבורמזי לאו"ם כיועץ אישי. הוא ניצל את עמדתו להשפעה למען האינטרסים הסובייטיים.

מזימת הפסולת

ה"ק.ג.ב." נוהג "לאכסן" רבים מסוכניו בשגרירויות, והספר מספר, כי מפריזים בכך עד כדי גיחוך: לפי נתונים אחרונים, יש שמונה מכסיקנים בעלי חסינות דיפלומאטית במוסקבה — אבל 60 "דיפלומאטים" סובייטיים במכסיקו. במוסקבה יושבים 108 דיפלומאטים אמריקנים, אבל בוושינגטון מאומנים 189 דיפלומאטים רוסיים. יש שני דיפלומאטים לבנוניים במוסקבה לעומת 31 רוסים בביירות. 4 דנים במוסקבה לעומת 31 רוסים בקופנהגן, 5 נורבגים במוסקבה לעומת 35 סובייטים באוסלו, 20 גרמנים במוסקבה — 50 רוסים בבון.

המיספר הכולל של דיפלומאטים מ־87 מדינות לא־קומוניסטיות במוסקבה מגיע ל־809 — לעומת 1769 דיפלומאטים סובייטיים בארצות הללו.

לא כל האנשים הללו עוסקים דווקא בגניבת סודות בטחוניים, אבל כולם עוסקים במה שהרוסים קוראים "דזאינפורמציה", דהיינו זריית חול בעיני זרים, הטעייה, חתירה וגרימת משבר־אמון. רבות מן הפעולות שלהם מנצלות התמרמרות ציבורית לגיטימית. למשל, בשלב מסויים, שקל ה"ק.ג.ב." במלוא הרצינות הזרמת פסולת ראדיו־אקטיבית לתוך מימיו של בסיס צוללות גרעיניות מדגם "פולאריס" באנגליה. החישוב היה, שאם יתגלה הזיהום, יאשימו את האמריקנים והדבר ישמש כ"מנוף" תעמולתי ומניעה לבניית צוללות "פולאריס" חדשות.

בארון קובע, כי "ה"ק.ג.ב." הסתלק ממזימה זו כמשימה בלתי־אפשרית מבחינה טכנית, אבל שוקל "ניצול יעדים אחרים הקשורים באימות הציבור המערבי מפני מיפגעים סביבתיים, במטרה לסכל תוכניות צבאיות וטכנולוגיות ה־עלולות להיות לרועץ לאינטרסים סובייטיים.

תאים ירוקים

מעשי החבלה של קנאי "הצבא האירי הרפובליקני" באנגליה המציאו לרוסים הזדמנות נהדרת לרכב על סוס־החבלה. שלטונות נמל התעופה באמסטרדם תפסו מיטען של נשק מתוצרת צ'כיה, שנשלח על־ידי מיפעל ממלכתי בשליטתו של ה"ק.ג.ב." הנשק לא נועד ל"אגף הרישמי" של "הצבא האירי הריפובליקני" אלא נמען אל "האגף הקאנטי־קומוניסטי הזמני" של המחתרת. כי לפי ההסבר של בארון "אין ברית־המועצות מתעניינת מי משתמש בנשק — והעיקר שמשתמשים בו באירלנד נגד הבריטים".

בארון מספר, כי מטה ה"ק.ג.ב." ממוקם בכיכר דז'רז'ינסקי מס' 2 במוסקבה. אחרי מלחמת העולם השניה בנו אסירים פוליטיים ושבויי־מלחמה גרמניים אגף נוסף, בן 9 קומות, לבניין הישן, שבו שכנה, לפני המהפכה, "חברת הביטוח הכל־רוסית". האגף הישן של המיבנה סוגר על חצר, שמצידה האחד עומד כלא "הלוביאנקה", הנודע לשימצה.

עברו הזמנים בהם שררה זוועה בבניין זה. כיום הוא מחולק תאים־תאים צבועים בירוק, רק בחדריהם של הגנראלים מכוסה הרצפה בשטיחים. במישרד ממוצע יש מכתבה ישנה ומספר כיסאות. בדרך־כלל יש כספת בקיר, שאת מנעולה חותמים בשעווה בגמר יום־העבודה.

בארון מספר עוד, כי ה"ק.ג.ב." פיתח אבקה כימית מיוחדת, שעוזרת לגלות מיכתבים, שנשלחו ע"י זרים. בבתי־המלון שמה החדרנית כמויות מיזערות של אבקה זו בכיסי־חליפתו של התייר. אחרי שהלה מכניס פעם אחת את ידיו לכיסיו, הוא משאיר שרידים של האבקה על כל דבר שהוא נוגע בו, כולל מיכתבים — וציוד מיוחד בתחנות המיון של הדואר מאתר מיד את המיכתבים המאובקים.

הכלב זלל

בארון מספר, כי תוכניות מסויימות של הריגול הסובייטי נשמעות כדימיוניות לחלוטין: פעם, למשל, החליטו הרוסים "לחדור" לשגרירות השבדית במוסקבה. המיבצע התחיל בצורה קלאסית: פיתוי שומר־הלילה על־ידי סוכנת. לאחר מכן היה צורך להוציא מכלל פעולה כלב־שמירה גדול ופראי, משך שניים־שלושה לילות נשלח, איפוא, סוכן חשאי להאכיל את הכלב בנתחי בשר מובחרים.

בליל המשימה ידע ה"ק.ג.ב." בדיוק היכן נמצא כל אחד מאנשי סגל השגרירות. היה קשר אלחוטי עם כל עוקב והוכנו אפילו אנשי "ק.ג.ב." עם רכב כדי להתנגש בכל דיפלומאט שבדי, שעלול היה לשוב לשגרירות באקראי.

אחרי שהשומר, וכלבו טופלו, נכנסו אנשי ה"ק.ג.ב." בלווית מסגרים, צלמים ומומחים לפתיחת מיסמכים חתומים. תוך שעה אחת גמרו את המלאכה מבלי שהופרעו, והבעיה היחידה היה הכלב. הסוכן שעסק בהזנתו הזעיק תוספת בשר: "הוא זולל בקילוגרמים!" — מסר האיש באלחוט.

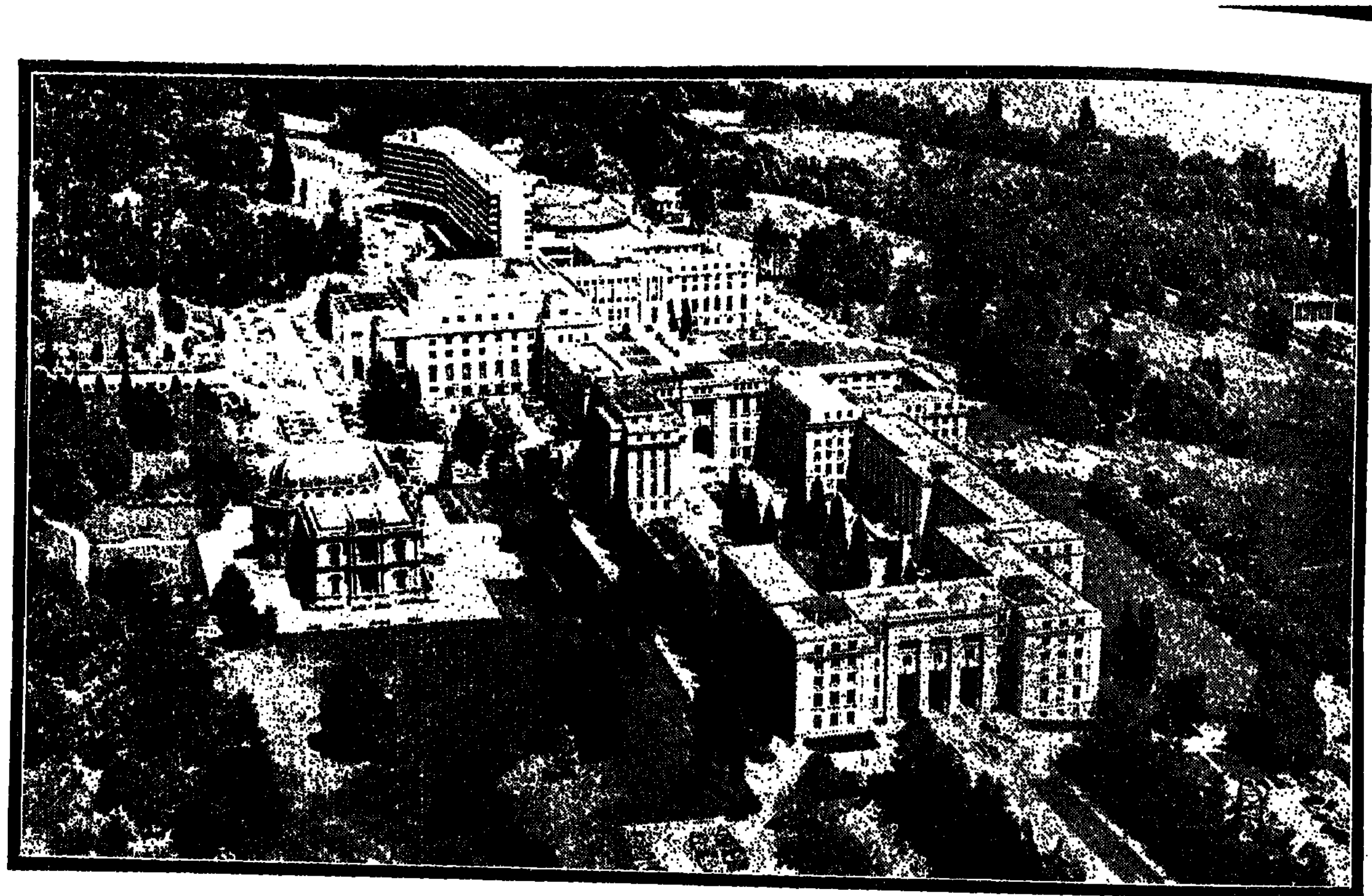

ההיכל בו תתכנס ועידת השלום

מאת אדווין איתן, ז'נבה

ג'נבה כבר מכינת את עצמה לקראת ועידת השלום הישראלית־ערבית, האמורה להתכנס בה. במטה האירופי של או"ם — "היכל האומות" — בו תתקיים הוועידה. עמלים נגרים, חשמלאים ובנאים להכנת בניין הענק, הגדול ביותר באירופה, המשקיף על ההרים ועל אגם ז'נבה.

כאשר יגיעו אליה הנציגים מהמיזרח־התיכון החם והצחיח, תהיה העיר עטופה במעטה לובן. כבר עתה מכסה שיכבה עבה של שלג את ה"היכל" ואת הגנים סביבו והטווסים המסורתיים חוסים, קבוצות־קבוצות, מתחת לעצי האשוח.

ז'נבה איננה רק אתר גיאוגראפי; היא הפכה סמל לרוח ולצורה מסויימת של שיתוף־פעולה בינלאומי, שדומה כי יצא מן האופנה.

העיר רכשה לעצמה "מקום בהיסטוריה בת־ימינו, כאשר וודרו וילסון, מי שהיה נשיא ארצות־הברית, אמר למדינאי השווייצי וויליאם ראפאר, ב־11 בנובמבר 1917, כי חבר־הלאומים העתיד להיכון ישוכן בז'נבה. "כדי לבסות ולחקות את התפישה של ידידות ושיתוף־פעולה הדדיים אותה יישמו השווייצים הצרפתיים, הגרמנים והאיטלקים במדינתם".

המושב הראשון של חבר־הלאומים התכנס בז'נבה ב־1920, במלון ישן שהוכשר לצורך זה, מלון "נאסיונאל", ששמו הוסב לרגל המאורע ל"ארמון וילסון". ב־1926, נפלה ההחלטה לבנות אכסניה הולמת לאירגון העולמי. ממשלת קאנטון ז'נבה תרמה את האתר שעליו ניבנה "היכל האומות" — פארק "אריאנה", השוכן בקצה העיר. את הפארק הוריש לקאנטון אספן־אמנות שווייצי, גוסטאב רווילוד, שמת ב־1890. הוא היתנה שלושה תנאים. אותם התחייבו לכבד הקאנטון, חבר־הלאומים ולאחר־מכן אירגון האומות־המאוחדות: המקום צריך להיות פתוח בפני הקהל הרחב; אין להעביר מן־המקום את קברו של רווילוד; טוּעות של טווסים יוכלו תמיד להלך באורח חופשי בפארק, ובכך ישמר מינהג, שהונהג 150 שנה קודם לכן על־ידי אבותיו הרומאנטיים של רווילוד.

377 ארכיטקטים הגישו יותר מ־10,000 הצעות לתוכנית ההיכל — ואבן־הפינה נורתה ב־1929. בעוד אלפי פועלים עמלים, משך שנים, בהקמת ההיכל, ידע חבר־הלאומים עצמו סערות ותהפוכות דרמאטיות: היטלר ומוסוליני כיוונו אליו את חיציהם; קיסר אתיופיה, היילה סילאסייה, בא — לשווא — לבקש סיוע והגנה, בעיקבות הפלישה האיטלקית לארצו; בנש בא להסביר, כי צ'כוסלובקיה איננה "מחלה מדבקת"; טיטולסקו הרומני בא לנסות ולשמור לפחות על תיקווה־למראית־עין באיזור הבלקאנים.

ב־1937, כאשר נסתיימה הקמת הבניין ועצרת של חבר־הלאומים התכנסה בו לראשונה, היה האירגון עצמו, למעשה מנופץ, לשברים והמלחמה העולמית השניה כבר איימה על אירופה.

ארמון־רפאים

הבניין עצמו היה, והינו עד היום, מופת לארכיטקטורה יפה ומפוארת: חזית באורך של יותר מ־400 מטרים, מול האגם והרי האלפים. החזית עלק־ידי "מיפרץ" רחב־ידיים, הוא "חצר־הכבוד הגדולה"; אולם העצרת הענק, הגדול מי שניים מאולם האופרה של פאריז; שורה אין־סופית של חדרי־ועדות, המובילה אל "אולם המועצה", שתיקרתו קושטה על־ידי הצייר הספרדי חוזה־מאריה סרט במוטיבים המשקפים שיתוף־פעולה מין האומות.

כל מדינה תרמה משהו לבניין: צרפת — את שתי הדלתות הענקיות מברונזה מוזהבת לאולם העצרת; אינגלנד ואיטליה — את השיש לאולם הכניסה; הונגריה — את הריהוט לאולם קבלות־הפנים; ואפילו ניו־זילנד הרחוקה תרמה את שלה, את העץ למישרדו של נשיא העצרת.

שנתיים לאחר שנסתיימה הקמת ההיכל, פרצה המלחמה. חבר־הלאומים ביש־המזל — נעלם, ו"היכל האומות" הפך לארמון־רפאים לבן, נטוש על ראש גבעה.

לימים, פינה חבר־הלאומים את מקומו לאירגון האומות המאוחדות. בניסיון למנוע הפעם אי־שיתופה של ארצות־הברית באירגון העולמי, החליטו מדינות העולם לקבוע את מטהו החדש בניו־יורק. ב־9 באפריל 1946 הועבר רכושו של חבר־הלאומים־לשעבר לידי האו"ם.

למרות ריהוטו המפואר והגנים רחבי־הידיים המקיפים אותו, הפך "היכל האומות" בז'נבה ל"דודן העני" של בנין־הזכוכית במנהאטן, משכנן של העצרת הכללית ומועצת־הביטחון. את אולמותיו וחדריו השוממים של ההיכל בז'נבה מילא המון אנונימי של פקידים אפורים, עובדיהם של אירגונים חדשים ומשונים, כמו אירגון הבריאות העולמי, הרשות הבין־לאומית למילחמה בסמים, הנציב העליון של או"ם לפליטים, ועוד.

תקוות חדשות

חלק מן הזוהר מימים עברו הוחזר ל"היכל האומות" בקיץ 1954, כשהתכנסה בו הוועידה הבינלאומית על הודו־סין. לראשונה מזה 20 שנה נכחו בהיכל "הכינורות הראשונים" של הבמה העולמית: ג'ון פוסטר דאלס, שר־החוץ האמריקני דאז, ועמיתיו ויאצ'סלב מולוטוב מברית־המועצות, אנתוני אידן מבריטניה, ז'ורז' בידו מצרפת. דמות שהיתה בלתי ידועה באותם הימים, צ'ו־אן־לאי, ערכה את הופעת־הבכורה שלה על הבמה הבינלאומית, כשמאחוריה 700 מיליון סינים. הופיעו שם גם, קריקטות מנגו, מי שהיה שר־ההגנה של תורכיה, צנום, הדור בלבושו, עם מקל־הליכה לידו ושושנה לבנה בדש מיקטורנו. היה שם גם פייר מנדס־פראנס, כשלפניו כוס החלב הנצחית שלו.

לאחר שבע־וחצי שנים של קרבות בהודו־סין, נחתם סוף־סוף הסכם שלום, בערבו של יום ה־20 ביולי, 1954. נציגיהן של 19 המדינות שהשתתפו בוועידה הבליטו את אמונתם, כי "שלום בטוח ובר־קיימא הושכן סוף־סוף בהודו־סין".

בנאום הנעילה של הוועידה נשא את דברו אנתוני אידן הבריטי, ששימש כאחד משני יושבי הראש של הכנס. כדבריו, "איפשרה הוועידה לשים קץ למילחמה, שארכה שמונה שנים והמיטה הרס וסבל על מיליוני אנשים. הוועידה גם הפיגה את המתיחות הבינלאומית".

היו"ר השני, מולוטוב אמר, כי ההסכם שנחתם בז'נבה "יהווה בסיס להתפתחותם של יחסי ידידות בין הצדדים שנלחמו זה בזה", ואילו צ'ו־אן־לאי העלה על נס את הוועידה, "שעוררה תקוות חדשות לאנושות".

כעבור חודשים ספורים התלקחה מלחמת וייטנאם.

בדיוק שנה לאחר־מכן, ניתנה הזדמנות נוספת לעולם — ולז'נבה. ב־18 ביולי, 1955, התכנסו שם ראשי ארצות־הברית, ברית־המועצות, צרפת ובריטניה, למצוא את מה שתואר אז כפיתרון סופי לכל הבעיות התלויות ועומדות.

ראש־הממשלה הסובייטי דאז, המארשל ניקולאי בולגאנין, הגיע לז'נבה בלווית אישיות, שהיתה כמעט אלמונית בימים ההם — ניקיטה חרושצ'וב; הנשיא אייזנהאואר בא עם ג'ון פוסטר דאלס; סר אנתוני אידן, שהפך בינתיים ראש־ממשלת בריטניה, הביא עמו את שר־החוץ שלו, הרולד מקמילן; מצרפת באו ראש־הממשלה אדגר פור ושר החוץ אנטואן פיניי. רבים מבין "הכינורות השניים" הללו העפילו, ברבות הימים, בעצמם לפיסגה בארצותיהם — רק כדי לצלול שוב לתהום הנשיה.

היה זה במהלך ועידת־פיסגה, שאייזנהאואר נפגש שוב עם עמיתו משכבר הימים, המארשל ז'וקוב. כן הכיר שם את חרושצ'וב, שעמו ניסה ליצור, בשלב מאוחר יותר, רוח של הבנה, שנודעה כ"רוח של קמפ־דייוויד".

מי שהיה אז ראש־ממשלת ישראל, משה שרת המנוח, השתתף גם הוא בוועידה. הוא התגורר בחדר קטן מאוד הוזיקוהו בביתו של הבנקאי הישראלי רקנאטי, וניצל את שהותו בז'נבה כדי להסכם עם שר־החוץ הצרפתי דאז, אנטואן פיניי, את עיסקת־הנשק הראשונה בין ישראל לצרפת. בדיעבד, שוב היתה התוצאה המעשית היחידה שהושגה בימי ועידת ז'נבה. המתיחות העולמית נשארה בעינה. משברי גרמניה וברלין העפילו לשיאים חדשים.

סודיות מוחלטת

מאז, היו ז'נבה ו"הרוח" המפורסמת שלה בנסיגה. כמעט כל הוועידות הבינלאומיות החשובות, לרבות ועידת־השלום האחרונה על וייטנאם, נערכו במקומות אחרים. הזדמנות חדשה תינתן לז'נבה, כאשר ייפתח בה המו"מ הישראלי־ערבי.

הנציגים לוועידת השלום המיזרח־תיכונית יגיעו להיכל האומות דרך השער הקדמי, הניצב מול הגבעה שעליה שוכן בניין "הצלב האדום הבינלאומי". מכוניות הנציגים יסעו לאורך 575 המטרים של הבניין וייכנסו אל "חצר הכבוד". מדרגות שיש יובילו את הנציגים אל אולם־הכניסה הענקי, הידוע כ"אולם הצעדים האבודים". פניה שמאלה ומיסדרון קטן — והנה ב"אולם המועצה", היכול להכיל שלוש־מאות עד ארבע מאות איש.

מינהלת האו"ם מכינה מערכת שלמה של סידורי־שולחנות אפשריים: מלבן, מבלי ששולחן אחד ייגע בשני, מרובע, חצי־מעגל ומעגל שלם. ראשי המישלחות ישבו ליד שולחנות, כשיועציהם הקרובים מאחוריהם. "אולם המועצה" משוכן בקצהו של מיסדרון ארוך, יכול להיחתם לגמרי, כדי להבטיח סודיות מוחלטת לדיונים.

מימין לאולם, לאורך מיסדרון ארוך אחר, נמצא האגף החדש של הבניין, ובו עשרות חדרי־ועדות, לשימושם של מומחים לסוגיהם — מומחים צבאיים, כלכלנים. כל החדרים, וכן האולם, מצוידים במערכות לתירגום סימולטאני.

מאחורי "אולם המועצה" וחדרי הוועדות מצויים מישרדים, לשימוש המישלחות.

"היכל האומות" מכיל יותר מאלף מישרדים, לרשות המישלחות יועמדו מישרדים בכל מיספר שיהיה דרוש להן. בבניין מערכות הסקה, איוורור ומיזוג־אוויר, עם תחנות־בקרה במרתף ובעליית־הגג. אוויר צח נשאב לתוך הבניין, מקצה הפונה לכיוון לרנאן — איזור שמאווירו ידוע כפחות־מזוהם. 80 מערכות של מיזוג־אוויר מסננות את האוויר הצח בכל חלקי ההיכל.

קרוב לוודאי, שבימי הוועידה תיאסר הכניסה לאיזור "היכל האומות" על מבקרים, עיתונאים ופקידים, שאינם קשורים ישירות לוועידה.

עבור העיתונאים שיבואו לסקר את הוועידה — ושמיספרם יגיע, לפי אומדן של אנשי או"ם, ליותר מאלפיים — ייפתח מרכז מיוחד לעיתונות, מול "היכל האומות". רשויות הדואר השווייציות ערוכות ומוכנות להתקנת 3,000 קווי־טלפון ומאות ערוצי טלוויזיה.

היכן ישתכנו

משימת אבטחתו של ההיכל וסביבתו, בימי הוועידה, תוטל על מישמר־האו"ם, שביצע מלאכה זו בימי ועידת הפיסגה ב־1955. מחוץ להיכל, מסביב לגדר המקיפה את הפארק, יוצבו שוטרים ואנשי־ביטחון שווייציים, מז'נבה ומקאנטונים אחרים.

ליד הקצה הצפוני של פארק ההיכל, מתנשאת טירת "פראניי", השייכת לבארון אדמון דה־רוטשילד. ואשר תשמש, לדברי מקורות בז'נבה, כאכסניה לחברי המישלחת הישראלית לוועידת השלום.

ליד הטירה שוכן מכמר סראניי, המשקיף על האגם, ובו שתי טירות נוספות — האחת שייכת לאמיר של כווית, השניה לשליט נסיכות־הנפט אבו־דאבי. ייתכן שכמה מהמשלחות הערביות ישוכנו בהן.

האמריקנים נוהגים לשכור את הקומה העליונה של מלון "אינטרקונטיננטל" בז'נבה, הסמוך ל"היכל האומות", ואילו לרוסים יש "הקרמלין הקטן של ז'נבה".

לנציגות הדיפלומאטית הישראלית בז'נבה, במרחק מה מ"היכל האומות", יש תחנת־אלחוט משלה, וכמוה גם לנציגויות החשובות האחרות בעיר. תחנה המאפשרת להן קיום קשר סדיר עם ממשלותיהן.

בז'נבה — הכל מוכן. עתה מצפים רק להחלטת הממשלות השונות, בדבר כינוס ועידת השלום. לאחר מכן, ניגשה להתחלות.

לב הזהב

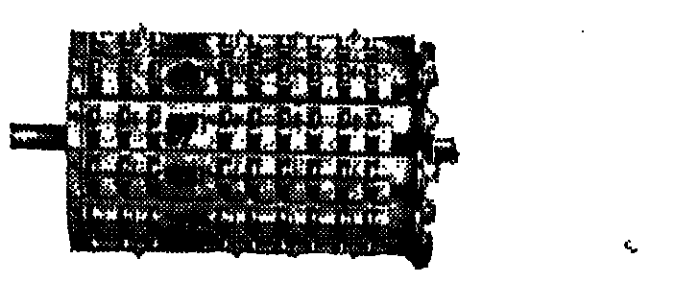

של בורר הערוצים

(TUNER)

מבטיח קליטה באיכות מעולה

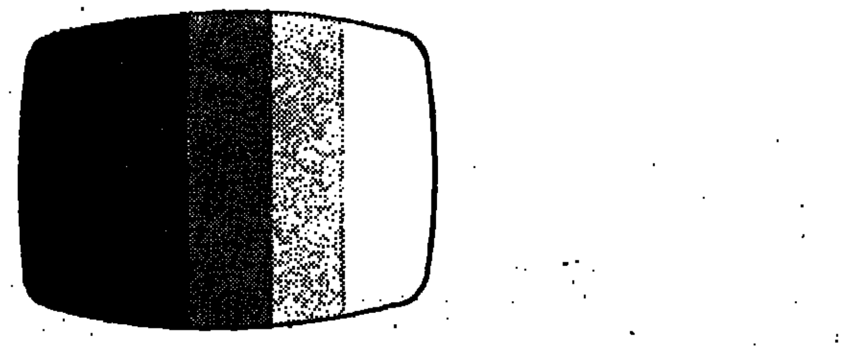

"לב הזהב" של זניט מבטיח אורך־חיים בלתי מוגבל וקליטה רגישה יותר, מסייעת לו מנורת מסך מיוחדת המאפשרת בהירות מקסימלית וקונטרסט שחור־לבן מירבי.
למקלטי זניט • כבל חשמלי תלת גידי, עם הארקה, השומר על בטיחות מפעיליהם. שירות יעיל ומהיר מהווה חלק בלתי נפרד מאיכותה הגבוהה.
תוכלו להווכח בכל זאת בעצמכם בשתבקרו באולמי התצוגה שלנו ברחוב קרליבך 14 בת"א, בשדי המגינים 53 בחיפה או אצל כל אחד מהמפיצים המורשים של זניט בארץ.

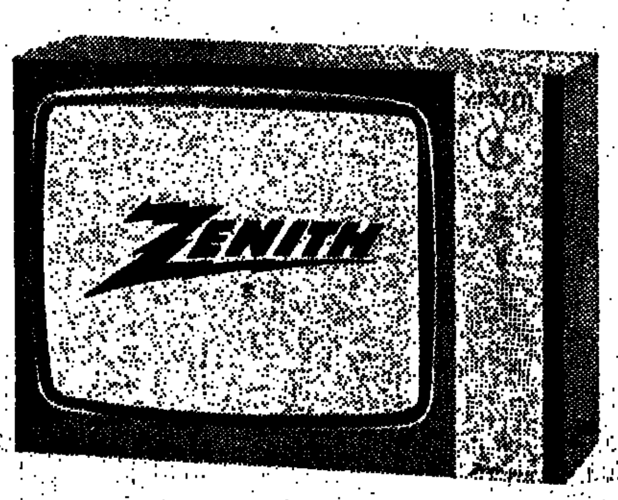

ZENITH THE QUALITY GOES IN BEFORE THE NAME GOES ON

לב של זהב

הזהב משפר את הקליטה, ובזניט יודעים זאת.
לכן, לכל מקלטי הטלוויזיה המעולים של זניט יש "לב זהב" - בורר ערוצים מיוחד במינו שכל צרור מגעיו עשויים זהב; 16 קראט.

„ואת היתה דילמה רצינית: לעיר שלנו יש שני גנראלים, אבל תקציב רק לאנדרטה אחת..."

„אל מסתכלו עלי ככה, גברת. אלה הציורים של אשתי. אם לא אמכור אותם אצטרך לחיות אתם..."

„אז אמרתי לאשתי: לאן אני יכול ללכת כדי לא לשמוע יותר את כל הטענות והבירבורים שלך..."

„ברגע שהיא גומרת להתפשט ומכבה את האור — אתה עצור!"

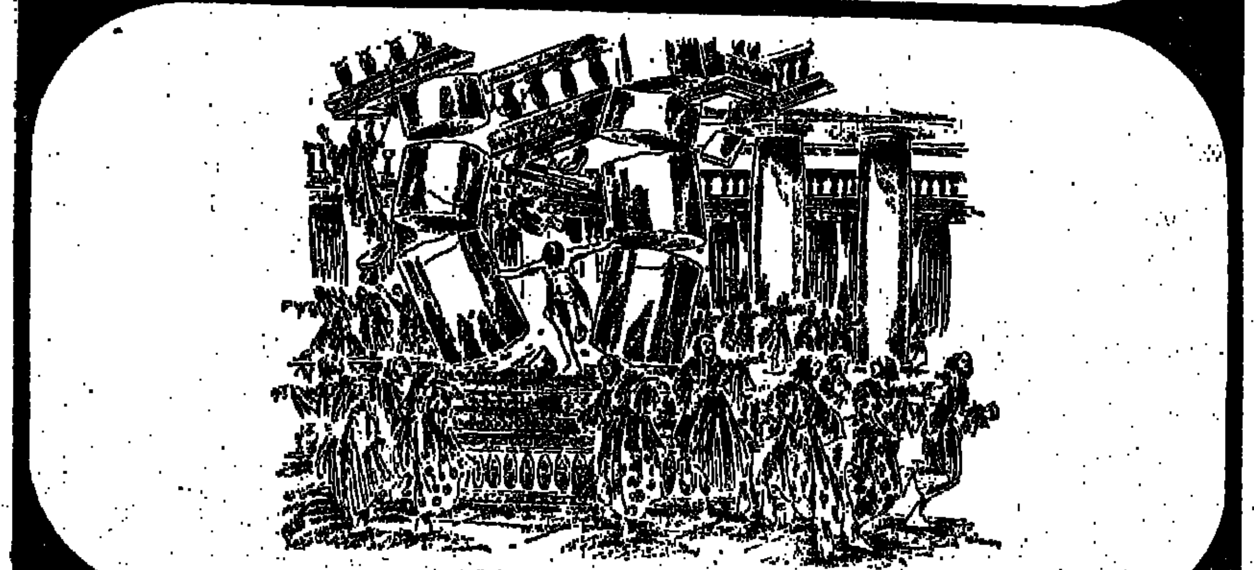

„איזה רעיון גאוני לקיום מסיבה!"

„אשתך אינה היחידה גם אני לא מבין אותך..."

„בסדר, בסדר! נעשה את הניתוח כמו שאתה חושב. אני מוכן להתערב אתך, שהתוצאות יוכיחו שאני צדקתי..."

(מ־1 בדצמבר עד 7 בדצמבר 1973)

● מדריך כללי: השבוע ישפיעו הכוכבים בכיוון כווב ומטעה. צפויות התנגשויות מטופשות, העלולות לחולל אסונות אישיים. הישמר מפני תוכניות נוקשות מדי. היה דרוך ומוכן בכל עת. צפויה הצלחה לבעלי כושר אילתור.

*

● עצות רומאנטיות: בני מזל שור, בתולה וגדי מצטיינים בכושר המשיכה שלהם, ועלולים לפעול בצורה נמהרת. מוטב שבני מזל סרטן יפעילו את האינטואיציה שלהם. בסוף השבוע תאיר ההצלחה פניה לבני מזל אריה בכל הנוגע לאהבה.

*

קשת

(מ־23 בנובמבר עד 21 בדצמבר): אפילו בן משפחה או ידיד טוב, עלול לטעות. אבל, אל תניח לטעויות לשנות את תוכניותיך ארוכות הטווח. היה שליו ובטוח, הסערה תחלוף במהרה.

*

גדי

(מ־22 בדצמבר עד 20 בינואר): אתה עשוי להיות איש־מפתח במשימותיהם של אחרים. חקור את הרקע של האנשים המחניפים לך. ידיד ממולח יבוא לך מזל.

*

דלי

(מ־21 בינואר עד 19 בפברואר): חכה עד סוף השבוע בטרם תגלה את כל קלפיך. גם בשעה שאחרים תועים בערפל, אתה רואה הכל באור הנכון. זרקורי הפירסומת יעורו לך.

*

דגים

(מ־20 בפברואר עד 20 במארס): אל תחשש לגלות תקיפות והתנגדות בכל דבר שאינו נראה לך. צפה להתפתחויות חשובות בסוף השבוע. הערנות תציל אותך מצרה.

*

טלה

(מ־21 במארס עד 20 באפריל): תחזה זו תקופה קשה. דחפים מטופשים יגררו אותך לפעילות נמהרת. גורלך עשוי להשתנות בסוף השנה. היזה שכלך ישמור על שלוותך.

*

שור

(מ־21 באפריל עד 21 במאי): השתדל לדבוק באינטואיציה ובאידיאלים שלך. יועצים עלולים לטעות. דחה משעות או חתונות על מיסנגבים למועד אחר. יש לך יתרונות גדולים.

*

תאומים

(מ־22 במאי עד 21 ביוני): אל תחשש לפעול על סמך עצותיהם של ידידים. יותכן, כי תקבל מידע מוקדם. אל תלך בדרכים שיגרתיות.

*

סרטן

(מ־22 ביוני עד 23 ביולי): כושר החוש שלך גדול מזה של חבריך לעבודה. נסה להשפיע על אחרים בתבונה. אל תניח לגאווה, או לרגשות בלשהם, להטות אותך ממטרותיך.

*

אריה

(מ־24 ביולי עד 23 באוגוסט): תוכל להצליח בכל מיבצע, בו ישולבו מאמצים עם דיפלומאטיה. נהג בצורת פסיכולוגית כלפי צעירים ממך. נסה להעניק השראה לאחרים.

*

בתולה

(מ־24 באוגוסט עד 23 בספטמבר): נצל את מלוא אפשרויות ההתקדמות שלך. פטרס תיבלם על־ידי דריג. בסוף השבוע ואט. הקצב בכל השטחים. יש לך סיכוי טוב להסדיר משהו, בעוד אחרים נמנעים.

*

מאזנים

(מ־24 בספטמבר עד 23 באוקטובר): היית נכון להתנגדות מצד [illegible]. הגורל ישנה מצבים מסוימים. השינויים יהיו מוזרים — לעיתים. אך, [illegible] לטובתך.

*

עקרב

(מ־24 באוקטובר עד 22 בנובמבר): היה מוכן לתגובות עקשות ומפתיעות מאת הסובבים אותך. [illegible] עם [illegible] אותך, שיש [illegible] הסובבים אותך. אפילו קרובים עלולים לפגוע בך.

*

[illegible]

„המגפר" לחימום אישי

לכל אחד בכל גיל - חורף חם ונעים בנעלי „המגפר".
מבחר דגמים בגוונים שונים, לגברים, נשים, ילדים.
„המגפר" ערובה לנעל טובה במחיר נוח.

המגפר

ב׳ינג ל׳יניאל

מבעלי „ידיעות אחרונות" מחלקת הספרים

ספרו של
ד״ר אלי תבין

גילויים שטרם פורסמו על היחסים בין ההגנה ואצ״ל שהסעירו בזמנו את הרוחות... על תרומתו של בגין למניעת מלחמת אחים.

המחיר — 23.— ל״י

יעקב לוינגר
ספרו של

הספר מקיף דיונים יסודיים על מהותה של דת ישראל ועל המצוות ומשמעותן.

ספר שנועד לסטודנטים במדעי היהדות ובמשפטים, למדינאים, למורים ולכל אדם המתחבט בבעיות היסוד של הקיום היהודי.

המחיר — 10.— ל״י

הנערה שהביאה את המלחמה
ספרו של עמוס קולק

בספרו החדש
הנערה שהביאה את המלחמה

מעלה המחבר שאלות רגישות שעליהן אמר [illegible] צריכים לכתוב חיים צעירים בישראל".

המחיר — 13.— ל״י

להשיג בכל חנויות הספרים או ישירות „ידיעות אחרונות", מחלקת הספרים, ת.ד. 14125, מיקוד 61140, תל־אביב.

נא לשלוח לי את הספר: ☐ החזית השניה ☐ בין שיגרה לחידוש ☐ הנערה שהביאה את המלחמה. מצ״ב צ׳יק/המחאת דואר על סך של ——— ל״י.

לגיהנום וחזרה

מאת: [illegible]

ה אספלט המתפצח מתחת לזחלילי הטאנקים והנג־מ"שים הלם באוזני ה־לוחמים כתיפוף־רקע מו־נוטוני. המים זרמו ב־תעלת־סואץ, ממיזרח, לאיטם כשקרני השמש מדליקות נגהות אדמדמים ב־חלקתם הירוקה. דויד עמית, חייל מי־לואים צעיר שהוא בחייו האזרחיים מדריך בבי"ס־שדה כפר־עציון, נעץ מבטו כלפי מיזרח, בתקווה לגלות את מעוז־המזח, הנמצא עתה בשליטת המצרים.

ברגע שגילו עיניו את המעוז שב־א:פק, קשה היה לו להסתיר את התר־גשות שירדה עליו. במילחמת־ההתשה שירת דודו — כך הוא מכונה בפי חבריו — במוצב זה במשך שבועות ארוכים של אש. הוא נזכר גם במראה העיר סואץ, כפי שהיא נשקפת מן המעוז — ועתה הוא משקיף על המעוז ממבואותיה של סואץ. הדגל המצרי שהתנפנף מעליו מילא אותו זעם מהול בחרדה. „המזח" עבורו היה יותר משם גרידא; היה זה סמל לגבורת חבריו במילחמת־ההתשה, שסבלו יותר מכל מעוז אחר בתעלה מהפגזות ומפשיטות — והחזיקו מעמד.

הסיור נכנס למבואות העיר. מראה בתי הקומותיים ומסילת־הברזל היה מוכר לו מימי המזח.

בדממה המעיקה, ששררה באותן שעות בוקר מאוחרות, נתפש גם דויד זוהר מקריית־גת לגל של זכרונות. קרובים יותר, מראשית המילחמה ה־אחרונה. הוא זכר מראה מאות חיילים מצרים הנמלטים בשעות הבוקר ה־מוקדמות אל הגבעות. היה זה לאחר היתקלות סיור ממונע של צה"ל עם יחידת נ.ט. מצרית. מראה טילי ה־„סאגר", הנורים כחיצים בוערים אל הנגמ"ש, היה בו כדי להקפיא את הדם. טיל אחד פגע בנגמ"ש. טיל אחר התהכך בדופן נגמ"ש אחר, קטע שתי אצבעות בידו של קצין. הודות לעוז־רוחם ולהטוטי התתחמקות של הנהגים הצליחו הנגמ"שים האחרים לחמוק מן הטילים.

גם ישראל צוריאל, חייל חובש כיפה מיבנה, הירהר באירועי אותו בו־קר. אחרי מארב הטילים ההוא, כש־עצר הסיור לתתארגנות, ניצל ישראל את הזמן לתפילת שחרית ולהנחת תפי־לין. החברים, החילונים, הביטו בו ו־הוא חש כי אחדים מהם היו רוצים להצטרף אליו בתפילה, אך הם אינם מעיזים.

דם על האספלט

סמוך לשעה עשר היה הסיור הממו־נע בתנועה זהירה בעומק העיר המצ־רית. „עיר רפאים", הירהר צוריאל, למראה השיממון העטוף דממה. איזה טיול בוקר נחמד, הירהרו מן־הסתם הצנחנים והשיריונאים שבסיור.

ואז נפתחה עליהם אש־תופת. אויר הבוקר נחרד מנפחי האש וההתפוצ־צויות. כדורים שרקו וטילים התעופפו. קריאות „חובש!" וקולות מבוהלים ב־מכשירי־הקשר התערבבו אלה באלה.

„נתקלנו, יש נפגעים", דיווח מפקד הסיור, שהתעשת תוך שניות. הטאנק שבחוד היה הראשון שנפגע. טיל „סאג־ר" פילח את צריחו ולשונות אש ליח־כו את הפלדה. הצוות נפגע ונלכד בים הלהבות. הנגמ"שים ניסו לעקוף את הטאנק הבוער ונתקלו בחומת אש. האש ניתכה עליהם כברד מגגות הב־תים הסמוכים. בכל מקום אליו צפו גילו חיילים מצרים. על הגגות, מתוך החלונות וממבואות הבתים נורתה אש־תופת. מקלעים, בזוקות, טילים ורימו־ני־יד. טאנק נוסף נפגע — והחלקה. פצצת בזוקה נחבטה בנגמ"ש המפקד. שלושה לוחמים נהרגו. המג"ד י. נפצע.

ללא פקודה זינקו הצנחנים מכלי־הרכב הבוערים והתקועים לעבר בתים סמוכים. צרורות ארוכים קצרו בלוח־מים. דם ניגר על כביש האספלט ה־שחור.

דויד זוהר, רוני חכם ואסא לבל (זה האחרון שהגיע למלחמה מקנדה) פרצו בריצה לתוך אחד ממבואות ה־בתים ותוך ירי מן המותן הגיעו בש־לום לחדר־המדרגות. בעיקבותיהם זינ־קו לאותה כניסה עומרי, אבי ויגאל. בחצר גילו הצנחנים בונקר מצרי ו־הטילו לתוכו רימון זרחן. ענן עשן התרומם מתוכו, הכביד על הנשימה וערפל את הראות.

בתנועה שפופה, תוך ירי רצוף טיפסו הצנחנים לעבר הקומה הרא־שונה. מתוך אחד החדרים נשמעו זע־קות בערבית. הסתערו לתוכו וגילו שמונה שוטרים מצרים, צמודים לקיר, כשידיהם מורמות ובפיהם תחנונים ל־רחמים. הם נלקחו בשבי והורדו אל החצר.

חוליה אחרת, בפיקודם של חיים ויצחק, טיפסה בזהירות במדרגות ה־מובילות לקומה השנייה. צרורות קצ־רים לעבר הדלתות, רימוני־יד — ואש נגדית. החוליה פרצה לתוך החדרים ובאחד מהם גילתה שני חיילים מצ־ריים.

חמישה לוחמים התמקמו בקומה ה־שנייה והחלו להמטיר אש לעבר החיי־לים המצריים שבבתים הסמוכים. ה־מצרים השיבו אש וניסו לפצח את קירות הבניין באש בזוקות. הטיח הת־פורר. זגוגיות התנפצו. אולם הקיר לא נפל. בחקירה מהירה של השוטרים השבויים נתגלה, כי הבניין שימש כ־בסיס מישטרתי.

החיילים המצריים החלו צרים על הבניין, תוך נסיונות תכופים לפרוץ לתוכו. הצנחנים שבקומה השנייה הטי־לו רימוני־יד לתוך חדר־המדרגות. אחד החיילים המצרים הצליח לטפס במדרגות מבלי להיפגע וניסה להטיל רימון־יד לתוך החדר בו התבצרו ה־צנחנים. דני עוורי ירה בו צרור מטווח קצר — והמצרי התגלגל במורד המדר־גות חסר רוח־חיים.

בניין המשטרה הפך מיבצרם של הצנחנים. לוחמים נוספים שהבחינו ב־מאחז התקרבו אל הבניין עם הנג־מ"שים וזינקו מתוכם לחצר הבניין. ה־מצרים טיווחו את האש לעבר הנג"מ־שים, שעשו נסיונות נואשים לפרוץ. מיספר הנפגעים הלך וגדל. פצועים זחלו לתוך הבניין, כשחבריהם מחפים עלי־הם.

בהמולת הקרב נכנס לבניין בריצה שוטר מצרי: „היהודים בסביבה. הי־זהרו!", קרא — ונילכד.

הטלפון בקומה השנייה צילצל, איש לא הרים את השפופרת.

הרופא הקוסם

במעלה הרחוב נראו שני טאנקים ישראליים המנסים לפרוץ את הכיתור המצרי. „ניסינו לאותת להם. צעקנו ל־

אחי ד גיבורי התעלה

עברם בכל חכות, הם לא הבחינו בנו", נזכר דויד זוהר. „ניסינו ליצור עמם קשר, והם לא ענו. כשחלפו מתחת לבניין המשטרה זרקנו לעברם כיס־אות והטלנו רימון זרחן אל הכביש. קיווינו, שמישהו מהם ירים ראש ויזהה אותנו. הם חלפו על פנינו והגיעו ל־צומת סמוך, הסתובבו וחזרו כלעומת שבאו. לראשונה מאז הקרב החלו מח־שבות מרות נוגסות בנו. יותר ויותר חשנו, כי אנו מנותקים. נגמ"ש נוסף, שלוחמיו ניסו לתפוס מחסה בבניין ה־משטרה, נפגע. זעקת חרדה של חייל נשמעה מתוכו. מן הקומה השנייה הב־חינו הצנחנים בלוחם פצוע, שנחלץ מן הנגמ"ש הבוער ונשאר שוכב בינו לבין הקיר. שני חובשים יצאו בריצה ובחיפוי של ארבעה לוחמים אחרים גררו את הפצוע פנימה.

מיספר הנפגעים הלך וגדל. רופא היחידה, ד"ר גד קרקסקי, הורה להש־כיב את הפצועים בקומה הראשונה. בזריזות של קוסם, בשלווה מופלאה, טיפל בפצועים. אש התופת והפגזים שניתכו על הבניין כאילו לא היו שיי־כים לעולמו. הצנחנים שבקומה השנייה הוקסמו למראה עבודתו של הרופא, שניתח אחד מחבריהם שנפגע בצורה אנושה. „רק שאלוהים ישמור לנו עליו", אמר אחד.

הקרב הלך והחריף. חיילים מצרים, שהתבצרו על גגות הבתים שממול, החלו לצלוף לתוך הקומה השנייה. ל־ראשונה מאז תחילת הקרב החל מסת־מן מחסור חמור בתחמושת ובמים. דויד עמית, שנטל את הפיקוד אחרי שמפקדיו נפגעו, הורה לחבריו להשיב אש מבוקרת ולחסוך במים. המימיות הועברו לפצועים שבקומה הראשונה.

בעת הקרב על המישטרה ניסו נג־מ"שים אחרים של כוח־הצנחנים לפ־רוץ את טבעת־האש המיצרית. בניס־יון זה נפגע הנגמ"ש של ישראל צו־ריאל.

„ניסינו להיחלץ מן הנגמ"ש", מס־פר ישראל, „אז שמעתי את חברי, יהודה קנדל, שלחם עימי בגבעת התח־מושת וקיבל צל"ש על גבורתו, זועק בכאב: „נפצעתי!" ראיתי, שגופו שו־תת דם. החובש עמלי ניסה לחסום את הדם הקולח. צרור נוסף נורה לעברנו. ראיתי את נהג הנגמ"ש, מיכאל, צונח לאחור. כדור פגע בראשו. עמלי חש אליו. „אני לא יכול לעזור לו. הוא מת", קבע. יהודה קנדל ניסה להיחלץ מהנגמ"ש הפגוע והפיל עצמו על ה־כביש. הגיע בזחילה לחצר בית סמוך — וניצל. האש המיצרית פגעה גם ב־נגמ"ש המ"פ. המפקד, שאול, המכונה „ביקי", נפצע.

אמנון סלוצקי, שהיה בנגמ"ש זה מספר: „ירינו כמו מטורפים לעבר ה־מצרים, שסגרו עלינו מכל הצדדים. גם הפצועים קל ירו. לוחם שעמד לפני הנגמ"ש נורה בראשו וצנח לתוך זרו־עותי. תחילה לא זיהיתי אותו. צעקתי: „חובש" ואז הרגשתי שכולי רטוב. ההרוג היה החובש הפלוגתי, יגאל. לא רציתי להאמין. איפה ה־צדק?! אחרי שיצאתי מן התופת של גבעת התחמושת לא האמנתי שאפשר לפגוע בו. עכשיו הוא שוכב לפני, ללא רוח־חיים. החובש של גבעת התחמו־שת. ביקי, המ"פ הפצוע, הורה לנו לנטוש את הנגמ"ש ולתפוס מחסה ב־בניין סמוך. רצנו שפופים לתוך ה־כניסה. שמענו את ביקי צועק בשא־רית כוחותיו: „חבר'ה, קדימה! לטהר!" אחרי כ־ צרור נוסף פגע בו והוא נפל.

מן הקומה השנייה של הבית בו התבצרו הבחינו ישראל צוריאל וחב־ריו במותו של „ביקי". נשכו שפתותיהם [...] והגבירו את האש לעבר המצרים ה[...] מסתתרים.

משאית מצרית עמוסה חיילים [...] קרבה אל הבית. הצנחנים הניחו ל[...] להיכנס לטווח ירי — ופתחו [...] באש מכל הכלים. כוחות מצרים נוס[...] פים הוחשו למקום. „הנחנו להם לה[...] קרב — ובמכת־אש פגענו בחמי[...] מהם", מספר צוריאל.

קבוצה מצרית אחרת התבצרה [...] גג הבניין שממול ודפקה אש ל[...] הנגמ"ש שעמד סמוך לכניסה. [...] פגע במיכל הדלק — וסולר החל [...] טף על הכביש. פגיעה נוספת [...] הדולק — והנגמ"ש, על כל [...] התלקח.

„באותן שניות חשבתי, כי רק [...] נוכל להיחלץ מכאן", מספר צוריאל.

התגבורת לא הגיעה

אחד הניסים, שעמדו לישראל ולחב־ריו, היה מכשיר הקשר. דרכו [...]

[...] על הניתוק וביקשו תחושת חיג־[...] [...]זורות.

„תחזיקו מעמד", אמר להם קצין [...]. „תוך שעה־שעתיים נחלץ את־[כם]".

[...] הבטחה זו היא שנתנה להם כוח [...].

[...] בשעות אחר־הצהריים המאוחרות [...] חדלה האש המצרית. באותן [...] שעות הלכו והחריפו הרעב והצמא. [...] ירד. יאוש ירד על חלק מן ה־ [...] שהתבצרו במיספר בתים. ה־[...] גבורת לא הגיעה. נאמר להם במפו־[...] כי אין אפשרות לחלץ אותם. והי־[...] גבעת־התחמושת, שזכרו את חב־[...] שנפלו בניסיונות לחלץ חברים [...] היו המומים. אחד הערכים [...] בחייהם — חילוץ חברים — [...] נתנפץ.

[...] השיחות עם המיפקדה העורפית [...] צוריאל וחבריו, כי באחד הבתים [...] הסמוכים מתבצרים רוב חבריהם.

[...] סמוך לשעה 10 החליטו לעזוב את [...] זוגות זוגות, לוחם בריא תומך בחברו הפצוע או נושא אותו על כתפו. החלו לנוע בחשיכה. בחוד נעו ישראל צוריאל ודוד נוה, שנשא על גבו את יהודה קנדל הפצוע.

רפאל גניש, שהיה אותה שעה ב־עמדת תצפית בבניין המישטרה, הב־חין לפתע בדמויות נעות על הכביש. לשנייה חשב לפתוח לעברם באש. אבל, חשב, אולי הם שלנו?! כעבור שניות מעטות מצא עצמו חבוק עם חבריו ליחידה.

ישראל צוריאל נאבק בדמעות, ש־איימו להציף אותו ברגע הפגישה עם חבריו. באותן שניות האמין, כי אם נס אחד התרחש, יתרחש נס נוסף — והם ייצאו חיים מהגיהנום הזה.

הכוח המוגדל נערך להגנה בתוך בניין המישטרה. דודו עמית חילק את הלוחמים לעמדות תצפית, לאחרים הו־רה ללכת לישון, כדי להחליף כוח.

בחסות החשיכה החלו מיספר צנ־חנים לעבר הנגמ"שים, שעמדו סמוך לכניסה, ופורקו מהם תחמושת, מים ומזון. בתוך אחד הנגמ"שים גילו את גופתו של החובש יגאל. הם נשאו אותו לתוך הבניין.

התגנבות יחידים

אחרי ארוחת הלילה החלו דודו ו־המפקדים האחרים לתכנן את דרך ה־פריצה מן הכיתור המצרי. במכשיר הקשר, יעץ להם הפיקוד שבעורף ל־צאת את העיר בחסות הלילה.

תחילה תיכנן דודו לצאת בחצות. בהחלטה שנייה העדיף לפרוץ ב־2 לפ־נות בוקר, מתוך הנחה, שאז יהיה הכוח המצרי פחות עירני. דודו, שקפאל כל העת בשקט הנפשי ובקור רוח, הרכיב את כוח־המשימה לחילוץ. בחוד — החליט — ינעו ארבעה לוחמים ברי־אים ומאחוריהם לוחמים בריאים ש־ישאו את הפצועים. הפיקוד הציע לו לצאת דרך הכביש הראשי. המרחק עד ליציאה מן העיר — ארבעה קילומט־רים. הוא החליט, כי עדיף לנוע בסימ־טאות החשוכות.

„קרוב לשתיים לפנות בוקר", מס־פר דודו. „התחלנו לנוע. אמרתי לחב־ר'ה, שיעשו הכל כדי לא להשמיע רעש. הרחובות היו מלאים פחים ושב־רי זכוכית. בכל פעם שדרכנו עליהם נידמה היה לנו שאנו מעירים את כל המצרים, ותוך שניות תיפתח עלינו אש. אמרתי לחבר'ה לנוע בטבעיות וללא בהלה, כדי שהמצרים לא יחשדו בנו. וכך נהגנו. חלפנו בסימטאות מט־רים ספורים מחיילים מצרים. הם לא פתחו באש, כי היו בטוחים שזהו כוח שלהם ולא שאלו שאלות. כל זמן ה־תנועה הסתכלתי לאחור, לעבר הפצו־עים. רובם הלכו ברגל. ביניהם ה־מג"ד. את האחרים נשאנו על הגב. ידעתי כמה הם סובלים והערצתי אותם על גבורתם".

בפתח המאסף נעו יצחק ששה ורפ־אל גניש. באחת הסימטאות הבחינו בשלושה חיילים מצרים מתקרבים אליהם. גניש חשב לפתוח באש. ששה מנע אותו מכך. „לא כדאי. נמשיך".

החיילים המצרים התקרבו אליהם עד למרחק של כשני מטרים. גניש וששה המשיכו לנוע כאילו לא ראום — והמצרים הסתלקו.

מרחוק הבחין דודו עמית בפנס מהבהב. במכשיר־הקשר שמע קולו של קצין בכיר: „כשתגיעו לפנס המהבהב תוכלו לשיר ולרקוד. המשיכו לנוע. אנחנו דואגים לכם. בהצלחה".

סמוך ל־4.30 בבוקר נראה הפנס המהבהב קרוב. קולות בעברית נשמעו בכיוונו. הגבירו את קצב ההליכה. כע־בור דקות ספורות מצאו עצמם חבוקים עם אנשי שיריון, צנחנים ובוכים: „ניצלנו".

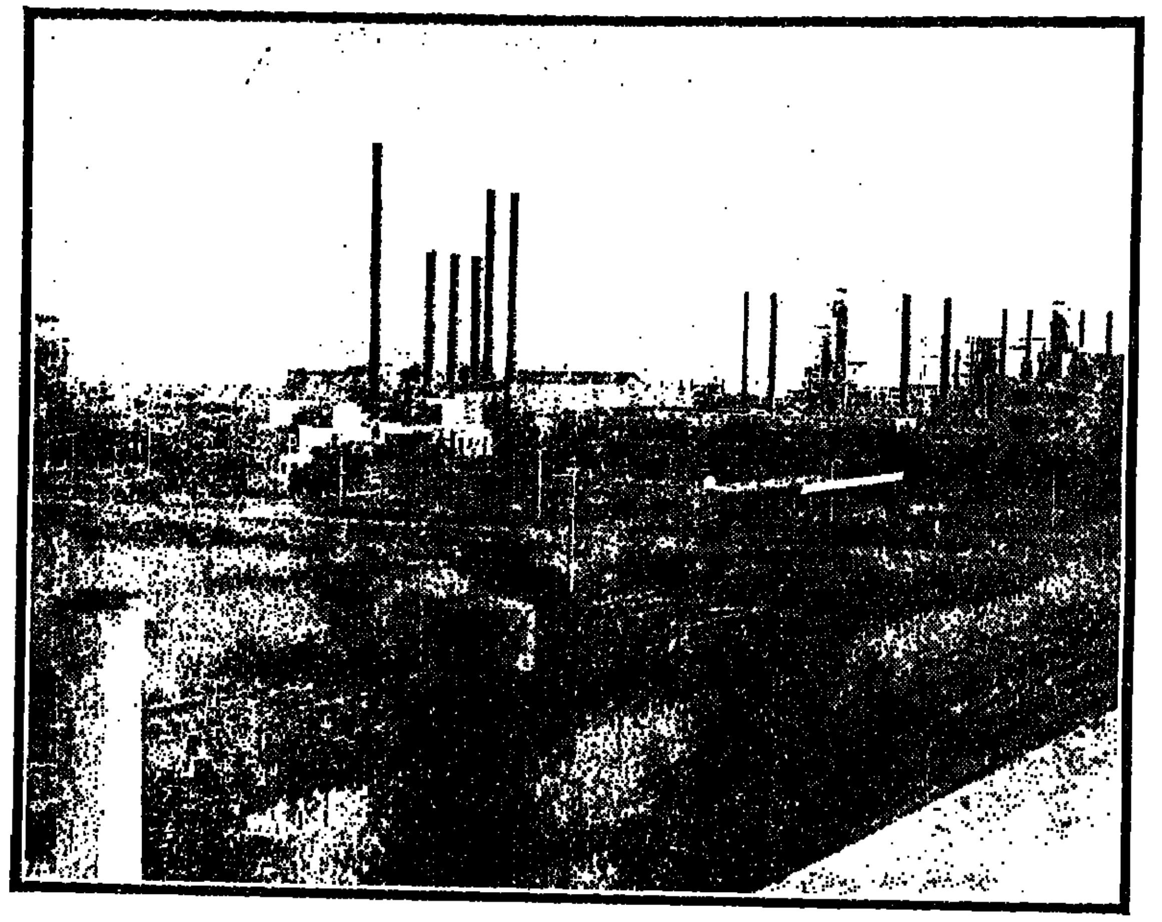

„תחזיקו מעמד. תוך שעה־שעתיים נחלץ אתכם", הודיעו מן המיפקדה באלחוט לכוח הצנחנים שכותר והתבצר במיספר מיבנים בפרברי העיר סואץ. אולם, כוח חילוץ לא הגיע. בשעה שתיים לפנות בוקר יצאו הלוחמים מן הבתים חוליות־חוליות, פוסעים כאילו לתומם בסימטאות החשוכות, במרחק מטרים ספורים מחיילי האוייב

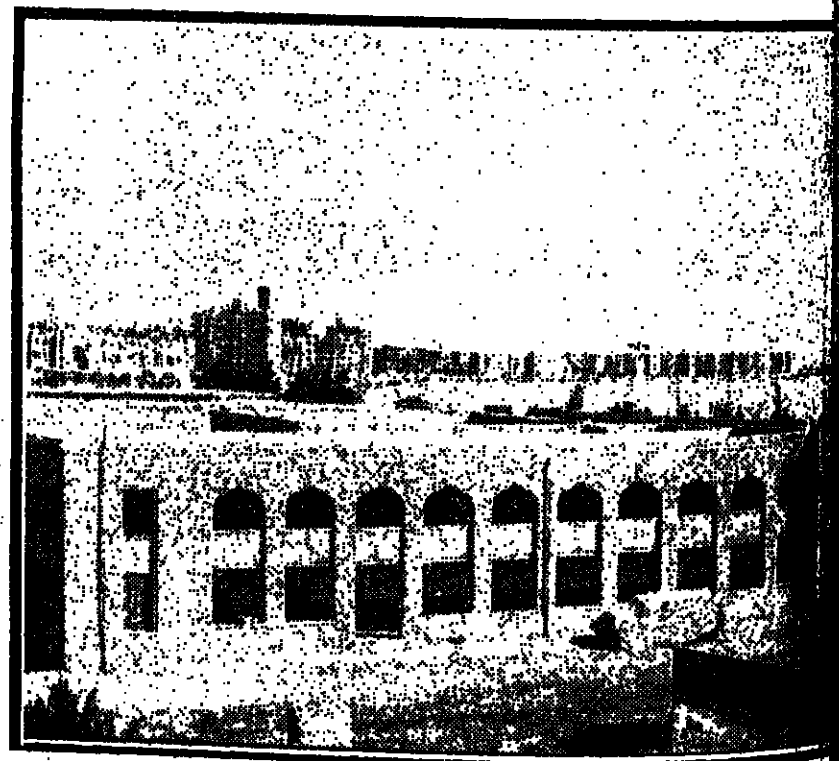

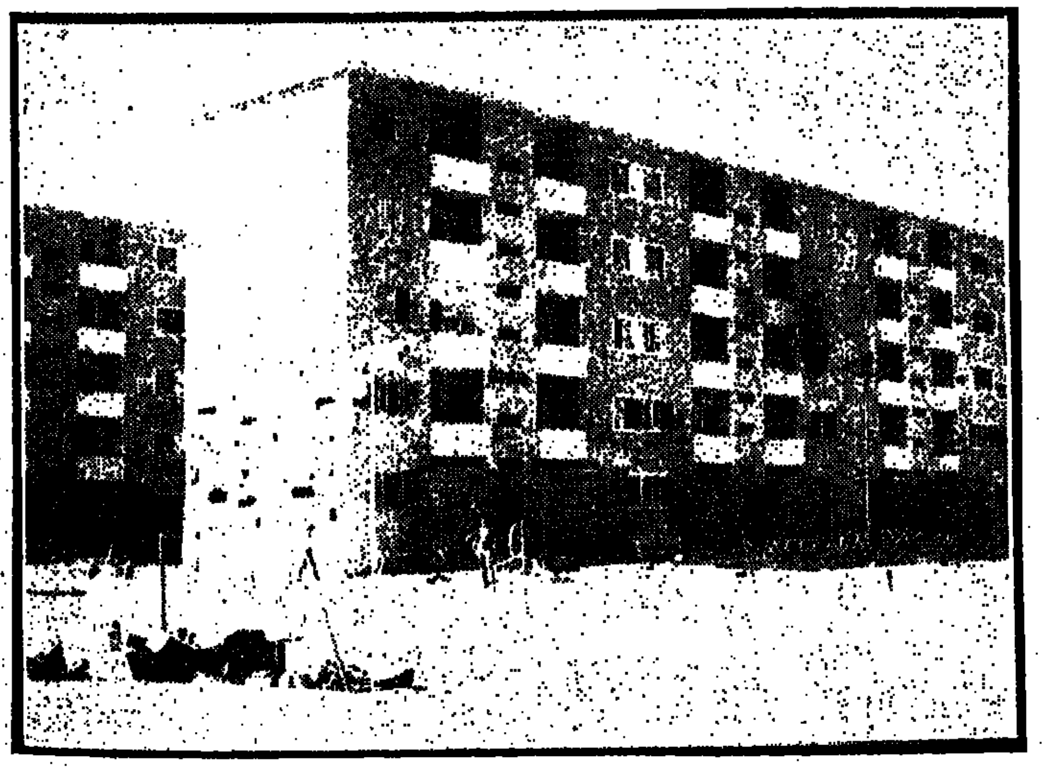

בתמונות: אותות הקרבות ניכרים בעיר סואץ, אחרי הפסקת האש. בניינים נקובי כדורים ופגזים, כלי רכב שרופים, עיר פרוצה ומתפוררת. צילומים: יפפ"א

חשוב!!!
★ חסכוני בנפט
★ חום עצום ללא ריח

ראש בעירה חדיש עם מעטפת TRANSLUX בלתי שבירה

3230 קלוריות לשעה

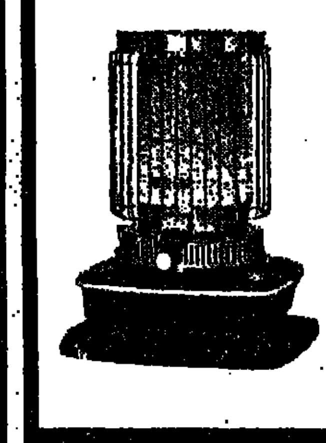

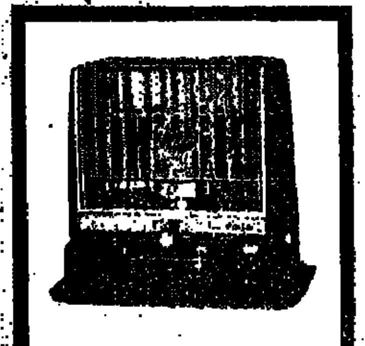

תנור יפני חדיש עם ראש בעירה מיוחד ההופך את הנפט לגז. מעטפת TRANSLUX בלתי שבירה עיצוב עדין ומהודר של המזרח הרחוק, נייד על גלגלים.

תנור יפני עם הדלקה אוטומטית ע"י בטריות. בעל מיכל ענק – 9 ליטר לבעירה ארוכת זמן. ראש בעירה מפיירקס המקרין קרני אינפרא רד. 2350 קלוריות לשעה. עיצוב יפני מפואר

מבחר תנורי A&G חשמליים אינפרא־רד

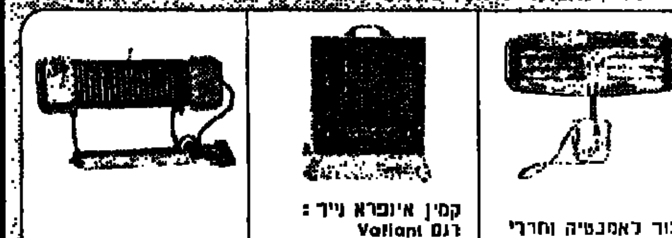

תנור לאמבטיה וחדרי ילדים 1750 ואט: רפלקטור נירוסטה עם Flexible System להכוונת החום

קמין אינפרא נייד: דגם Valiant 4 גופי חימום קוורץ דגם Imperial 8 גופי חימום קוורץ רפלקטור נירוסטה עיצוב שוודי חדיש.

תנור אינפרא ב־2 דגמים: גוף חמום יחיד וכפול מצופה אמאיל. רפלקטור נירוסטה.

A&G

המפעל בעל המוניטין לתנורי בישול ואפיה בחשמל וגז.
חולון: טל. 843163, תל־אביב: טל. 821491
תצוגה סלון ג'יצן, תל־אביב, רח' אלנבי 110, טל. 623185
להשיג בחנויות המובחרות

הרשמי לבית הספר
לקוסמטיקה
בהנהלת הגב' הלן פוגל
הבוגרות תקבלנה דיפלומה רשמית מבי"ס Dr. LATOUR DE PARIS
15 שנות נסיון בהוראת קוסמטיקה בשילוב ידע חדיש ומעודכן מפריז
לפרטים נא לפנות אישית:
תל־אביב: רח' פרוג 5, טל. 232378 מול קולנוע „יהודה"
בימים ב' ג' ד' 9.00—11.00
בימים א' ג'
ירושלים: טלפון 68923 בימים א' ג' ד' 20.00—21.00
חיפה: טלפון 642628 בימים א' ג' ה' 19.30—20.30
הרשמה מיידית

„מלדן" הסמל של המתווך הנאמן
אגודת המתווכים לנכסי דלא ניידי בישראל

נהג,
לא כל אחד יכול לפתור בעיות,
אבל כל אחד יכול להסיע חיילים הבאים משק!

הכל בלול
בלוח הכפול

הממטיר המווסת היחיד בעולם

אושר ע"י ועדת ההשקייה
הממטיר לחסכון בהשקעה ובהשקייה
כולל הגבלת חול

דן-ממטירים קבוץ דן ד.נ. הגליל העליון טל 067-40936
מוצרי תכן ת"א, ב"ש, חיפה, ירושלים ובכל סניפי המשביר המרכזי

מפעלי בתים טרומיים בע"מ
שדרות, ת.ד. 12 טל. 051-84221/2 • חולון, ת.ד. 1808 טל. 841166/7

בית ספר טרומי ל־12 או 18 כיתות.
המבנה הינו הישג טכנולוגי שיתרונותיו מרובים:
משך ביצוע מקוצר – עד 12 חודשים. תכנון ארכיטקטוני מרשים.
המקלט בנוי בנפרד ומהווה יסודות לחדר האוכל המתוכנן – במידת הצורך.
ניתן להקים את המבנה ב־2 אגפים נפרדים – לבנים ולבנות לחוד.

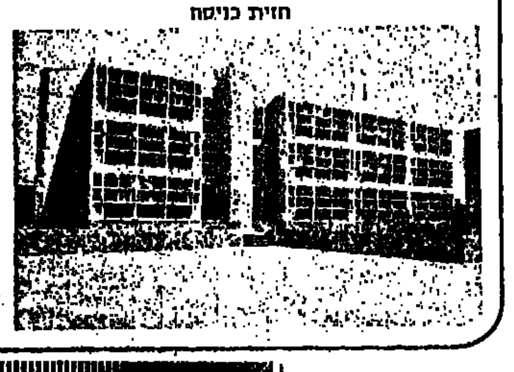
חזית כניסה

חזית אחורית

מרכז ייעוץ למשפחות נכי צה"ל

אגף השיקום במשרד הבטחון וארגון נכי מלחמת השחרור וצה"ל מודיעים על פתיחת מרכז ייעוץ למשפחות נכי צה"ל שנפגעו לאחרונה.

המרכז יתייחס לבעיות יחסים והתנהגות של בני המשפחה והקרובים עם הנכה, במצבו החדש.

המרכז יפעל אחת לשבוע ביום ה', בשעה 6.00 בערב, החל מ־6.12.73, באולם חבורי בתל־אביב, רח' שולמית 7 (ליד כּכּר דיזנגוף).

המרכז יפעל בהנחייתם של הגב' מיכאלה כץ ומר אחי יותם.

יהודית אופנת הריון

היי נאה בשמלות הריון מהמבחר הגדול ב„יהודית"
טיב ושרות מעולה
ת"א, רח' הכרמל 59 (בית שלישי מפינת אלנבי) טלפון 56980
פתוח כל היום

אגרופון־הברזל. פרסטון נאתון הוא רק בן שנתיים וחצי, אבל, הוא כבר מסוגל לנפץ שלוש לבנים בנות 2.5 סנטימטרים במכת קאראטה אחת. אביו, מוריס מאתון, אחד ממלכי הקאראטה של אירלאנד, החל לאמן אותו — על קליפות ביצים — בהיותו בן תשעה חודשים בלבד. אם ימשיך הילד להתקדם בקצב הנוכחי, יזכה בחגורה שחורה עוד לפני יום הולדתו ה־16.

חלום הבהלות הכספי של הנשיא ניכסון

לפני שבועות אחדים הופעל מנגנון האזעקה האלקטרוני של „הבית הלבן המערבי", ביתו של הנשיא ניכסון בסאן קלמנטה, קליפורניה. עשרות שומרים חמושים החלו סורקים את השטח, ובסופו־של־דבר מצאו את המסתנן: ארנב, שהצליח להגיע עד לבריכת השחייה של הנשיא.

ביתו של הנשיא נשמר בקפדנות לא רק מפני מתנקשים פוטנציאליים, אלא גם מפני הציבור, המתעניין יותר ויותר במצבו הכספי של הנשיא. נראה, כי אין די בשערוריית ווטרגייט. עיתונאי וושינגטון מתנבאים עתה בגלוי, כי קיימים כל הסיכויים שניכסון ייאלץ לוותר על סאן קלמנטה — הבית שנקנה על־ידיו לאחר בחירות 1960.

הסיבה לכך מוכרת לאורחים רבים: הנשיא פשוט אינו מסוגל עוד לעמוד בהוצאות האחזקה של הבית.

ניכסון אינו נשיא עשיר. כל רכושו נאמד ב־500 אלף דולאר, כל שלושת הבתים הפרטיים שלו ממושכנים. על שני בתיו בקיי ביסקיין, פלורידה, רובצות משכנתאות של 200 אלף דולאר, המשולמות בקצב של 1000 דולאר לחודש. על סאן־קלמנטה רובצת משכנתא של 300 אלף דולאר, אותה על הנשיא לפרוע כליל עד יולי 1974.

מאחר ששכרו השנתי הוא 200 אלף דולאר, ברור כי אין ביכולתו לעשות זאת.

יתר־על־כן, לפי השמועות חייב ניכסון 800 אלף דולאר לשני ידידיו המיליונרים — צ'ארלז ריבוזו ורוברט אבפלאנאלפ. כדי להקטין חוב זה הוא אף מכר לאבפלאנאלפ 20 אקרים של סאן־קלמנטה, בהשאירו לעצמו את קטע החוף ואת המדשאות היפות ביותר.

בקנותו את האחוזה קיבל ניכסון הלוואה של מיליון דולאר מבעליה, בריבית של 10 אחוז לשנה. כיום הוא מפגר בתשלומי הריבית. ויש אומרים כי הוא נאלץ ללוות כספים נוספים מאבפלאנאלפ כדי לכסות את הפיגורים.

אין פלא, שהשמועות על הסבך הכספי של ניכסון הגדילו את הלחץ הציבורי על הקונגרס לחקור בפרשת הוצאת כספי־הציבור על סאן־קלמנטה.

לפני חצי שנה הודה דובר הבית הלבן כי 39 אלף דולאר הוצאו על שיפוצים במשכן הנשיא בקליפורניה. כיום מודים חוגי הבית הלבן, כי ההוצאות הגיעו, לפחות, למיליון דולאר. אולם, הם טוענים כי הכוונה היא למנגנוני ביטחון, אשר הותקנו לפי דרישת השירות החשאי, המופקד על ביטחון הנשיא.

עיתונאים, שניסו להגיע אל אחוזת הנשיא, ונעצרו במבואותיה, מדווחים כי החומה המקיפה את הבית עלתה 52 אלף דולר; על בניית השער המשוריין הוצאו 42 אלף דולאר, גדר העץ שבחזית הבית עלתה 11 אלף דולאר; על מסלול הטיולים המיוחד של ניכסון הוצאו 21 אלף דולאר; ואילו המסך המשוריין של בריכת־השחייה שלו נרכש תמורת 8000 דולאר.

הוצאות אלו אפשר עדיין להסביר. לעומת זאת קשה להבין מדוע הוצאו 150 אלף דולאר על „טיפוח השטח" ו־2000 דולאר על תורן לדגל. ו־20 אלף דולאר על צרכים שונים — החל מסילוק עשבים שוטים וכלה ברכישת מיסגרות לתמונות.

וכאילו אין די בכך — שילטונות מס־ההכנסה חוקרים עתה אם הרוויח ניכסון רווחי הון ממכירת האדמות לידידו המיליונר, ואם הוא שילם מס־הכנסה על רווחים אלה.

בינתיים משתדלת מישפחת ניכסון לבלות זמן רב ככל האפשר בסאן־קלמנטה. ייתכן, כי היא חשה שבית־חלומותיה לא יישאר ברשותה לאורך ימים.

פרו החדשה תיבנה מלבנים עתיקות

עוד לפני עשרות שנים הבחינו אדריכלי פרו ומדעניה בתופעה מוזרה: בה בשעה שבתי האיכרים, שניבנו לאחר הכיבוש הספרדי במאה ה־16, נהרסו בשיטפונות וברעידות אדמה, החזיקו הבתים הקדומים, מתקופת בני האינקה, מעמד. וזאת, למרות שהם ניבנו מלבנים בילתי־שרופות ובילתי מחוזקות בקש.

עתה, כאשר סובלת פרו מהתפוצצות אוכלוסין ומבוצעת בה בנייה נרחבת, נזכרו המומחים בעמידותן המופלאה של הלבנים הקדומות, והחליטו לנצלן.

מחקרים שנערכו באחרונה על־ידי מדעני אוניברסיטת לימה הביאו לאוויר העולם „לבני־אינקה משופרות". הכוונה היא ללבני חימר בילתי שרופות, המעורבות בסיבים של הוורד הפרואני ובכמויות קטנות של אספאלט טיבעי.

בניגוד ללבנים הרגילות, יש ללבנים המשופרות צורה של קוביות. המומחים קבעו, כי הקוביות עמידות הרבה יותר בפני אסונות טבע למיניהם.

ניסוי הבנייה הראשון בלבנים החדשות־ישנות נערך באחרונה בניפינה שבצפון פרו. כה שורר אקלים טרופי לח ובמחוז הוארז ההררי, בו שכיחות רעידות־האדמה.

עד כה לא עמדו המיבנים החדשים במיבחנים חמורים של ממש. אבל, כבר עתה ברור, כי הם זולים יותר ובנייתם מהירה יותר.

גרוטאות נגד משבר האנרגיה. ריי וויק, חוואי תושב מורה שבמערב אוסטראליה, התאים את מנוע מכוניתו מצריכת בנזין לצריכת גאז טיבעי — בעזרת חלקים של מקרר, כירת־גאז ופתיליות נפט. העבודה כולה נמשכה כשבועיים. שסתום הבקרה, המווסת את זרימת הגאז בא ממקרר ישן. שסתום הנעילה, המונע זרימת גאז בהיות מנוע המכונית כבוי, נלקח מפתילית; ואילו ברז של כירת־גאז נועד לווסת את סיבובי המנוע בהילוך סרק. בתמונה: ריי וויק מרכיב את יחידת צריכת הגאז במנוע־מכוניתו. הוא טוען, כי תודות לגאז הגיע לביצוע טוב יותר במהירויות גבוהות.

פירסומת חיה לצמיגים. עקרת־הבית הסקוטית ג'ין מק־קינלי נדהמה כאשר עזרו לה שתי מיפלצות אלו לעבור רחוב בגלאזגו. היא נדהמה עוד יותר כאשר פני אלות ה„מיפלצות" בנים סקוטיים, רק מאוחר יותר הוברר לה, כי היו אלה הדוגמנים הצעירים בריל קינסמן ואלכס ווג, אשר לקחו חלק במסע פירסומת של חברת הצמיגים „מישלין".

יצרני המכוניות מתכוננים לעידן משבר הדלק

הכורח הוא אבי האמצאה.

כלל זה ניכר יותר מכל בענף הרכב בימים אלה, כאשר מאיימים משבר־האנרגיה מחד ובעיות זיהום האוויר מאידך בסילוק המנוע הקונבנציונאלי מן העולם.

לפחות תריסר מדינות תעשייתיות כבר פתחו במאמצים לבניית כלי־רכב, שאינם זקוקים לבנזין ואינם תלויים בחסדיהם של מלכים ושייכים ערביים למיניהם.

במעבדות חברת „פיליפס" בהולנד מפותחת עתה גירסה משופרת של „מנוע סטירלינג", שהומצא על־ידי כומר סקוטי עוד לפני 150 שנה. מנוע זה מבוסס על העיקרון של חימום האוויר מחוץ לצילינדר, הרחבת האוויר שבתוך הצילינדר והנעת הבוכנה כתוצאה מכך. הוא מסוגל לצרוך כל דלק שבעולם — החל בגאז, וכלה בפאראפין, או בשמן זית. יתר־על־כן, אין הוא מזהם את האוויר.

חסרונו הגדול של „מנוע סטירלינג" נעוץ במצנן המסורבל שלו. אבל, מומחי „פיליפס" מקווים לפתור בעייה זו במהרה, ולפתוח בייצור המוני של כלי־הרכב החדשים תוך שלוש שנים.

מדעני רשות־החלל האמריקנית כבר הוציאו מיליון דולאר על בניית מנוע, המופעל במים. תוך כדי נסיעת המכונית יפיק מיתקן אלקטרוני מימן מן המים, וישתמש בו כמקור של אנרגיה.

לפי שעה הפעילו המדענים האמריקניים רק מכוניות המצויידות במכלים של מימן נוזלי. הוכח, כי המימן אינו מתפוצץ וכי אין הוא מזהם את האוויר.

חברת המכוניות „פורד" כבר בנתה דגם ראשוני של „סולאריס" — מכונית המונעת על־ידי קרני השמש. סוללות השמש, הצמודות אל כנפי המכונית יאגרו את האנרגיה של השמש ויהפכו אותה לחשמל, לשם הפעלת המנוע. אין ספק שהמכונית תפעל, מאחר שמיתקנים רבים בחלליות כבר מופעלים באורח דומה. אבל, הבעייה היא בכך, שרק תושבי האזורים הסמוכים לקו־המשווה יוכלו להשתמש ב„מכונית־השמש" בכל עונות השנה.

תחליף אחר למנוע המקובל, המפותח כיום הן בארצות־הברית והן בברית־המועצות הוא המנוע התרמו־חשמלי, הנזקק רק לכמות דלק המסוגלת ליצור סילון קטן בגודל של שלהבת־נר. הוא מבוסס על העיקרון הפיזי הקובע שחיבור חוטים של מתכות שונות במעגל וחימום מקור החיבור של חוטים אלה יוצר זרם חשמלי. סוללות מעגליות כאלו מסוגלות להפוך חום לחשמל, שיועבר לארבע טורבינות, הצמודות אל גלגלי המכונית.

אוניברסיטת „ג'והן הופקינס" האמריקנית מנסה להגשים את חלום המכונית בעזרת גלגל האנרגיה. זוהי גירסה משוכללת של הגלגל הענק שהפעיל בימים עברו הכל — ממכונות דייש ועד לדגמי מכוניות. הגלגל הנע במהירות של 24 אלף סיבובים בדקה, מסוגל לאצור אנרגיה שתאפשר למכונית קטנה לעבור 180 קילומטר במהירות ממוצעת של 85 קמ"ש.

הגלגל, שמישקלו 111 ק"ג, יימצא בתא מיוחד, מאחורי המכונית. בקצה הציר שלו יורכב מנוע חשמלי קטן, שיחובר אל מקור אנרגיה מחוץ למכונית. פעולה זו תימשך כעשרים דקות. אחר־כך יהפוך סיבובו של הגלגל את המנוע לגנראטור, אשר יונע על־ידי גלגל־האנרגיה ויספק כוח למנועים הצמודים אל גלגלי המכונית. אבי־ההמצאה, המהנדס דויד רייבנהורסט, סבור כי כמה מכוניות ניסיוניות מסוג זה יסעו בדרכים עוד לפני שנת 1975.

פיתרון שמרגש יותר הוא המכונית החשמלית — המונעת בסוללות. המהנדס האמריקני, יליד אוסטראליה, ד"ר אריק קלוגר, טוען כי הוא פיתח סוללה מהפכנית, אשר תוריד את הוצאות ההנהגה ב־2000 אחוזים. הסוללה עמדה בניסויים רבים, ועתה שוקלת חברת־נפט גדולה התקנת מכשירים למילויה בכל התחנות שלה, ברחבי ארצות־הברית.

יחד עם פיתוח המנועים החדשים נערכים מחקרים גם לגבי סוגי דלק חדשים. בין השאר נבדק השימוש בגאז טיבעי, או בדלק המופק מפחם, מטאן, או אפילו מבוראקס — החומר המינראלי המשמש לייצור אבקות־סבון למיניהן. אחד מכלי הרכב המונעים בגאז תוכנן לא על־ידי מומחה, אלא על־ידי חוואי פשוט, תושב מערב־אוסטראליה.

לבסוף — מן הראוי להזכיר מכונית־עתיד נוספת, הנראית כעולה על כל האחרות. היא אינה מזהמת את האוויר, ואינה צורכת דלק. אין לה כל בעיות חנייה, ומחירה אינו עולה על 1200 ל"י.

היא נוצרה על־ידי מנהל חברת מכוניות אמריקנית לשעבר; ועתה היא מיוצרת בייצור המוני, לצלילי פירסומת אדירה.

הכוונה היא לגירסה על־משוכללת של מכונית הילדים המסורתית, המונעת על־ידי דוושות.

„אופיר" תל־אביב
שבוע 2

„תיאטרון הדמים"
THEATRE OF BLOOD

משתתפים:
ווינסט פרייס, דיאנה ריג, רוברט מורלי, ג'ק הוקינס, דניס פרייס והרי אנדריוס

דיאנה ריג, כוכבת סידרת „הנוקמים" הנשואה לצייר ישראלי — בשורה של דמויות מבדרות בסרט מתח, לצד שחקנים מצויינים, המעלים במשותף תיאור מדהים ונדוש איומים — על המתרחש מאחורי הקלעים של תיאטרון אנגלי.

„תל־אביב" תל־אביב
שבוע 2

„גם מלאכים אוכלים שעועית"
EVEN ENGELS EAT BEANS

בהשתתפות:
ג'וליאנו ג'מה ובאד ספנסר

צמד ידידים חדש, בדמותם של ג'וליאנו ג'מה ובאד ספנסר, משתולל ומשעשע בסרט מבדר מלא פעולה, השם ללעג את הגנגסטרים של אל־קפונה.

„אסתר" תל־אביב
שבוע 2

„מלכודת החופש"
THE MACKINTASH MAN

משתתפים:
פאול ניומן, דומיניק סנדה, וג'יימס מייסון

סרט בלתי רגיל, המתנהל מראשיתו ועד סופו בתחושת מתח והתרגשות בלתי פוסקים. כשהשחקן המוכשר פול ניומן מצליח לשמור על האוירה המורתקת.

„הוד" תל־אביב - שבוע 13
„עצמון" חיפה - שבוע 2
„חן" באר־שבע - שבוע 3

„הבריחה"
THE GETAWAY

משתתפים:
סטיב מקווין, אלי מקגרו ובן ג'ונסון

נושא הסרט ואהבתם של כוכביו — סטיב מקווין ואלי מקגרו בחייהם הפרטיים, הפכו למסעירים ולשם דבר בעולם כולו. סרט מתח ושוד בלתי־רגיל.

„דקל" תל־אביב
שבוע 3

„בצל הזהב השחור"
OKLAHOMA CRUDE

משתתפים:
ג'ורג' ס. סקוט ופיי דנאווי

סיפור אנושי נוגע בפשטותו על מאבקה ומלחמתה הבלתי כלאית של אשה עירירית על זכותה לחיות על אדמתה.

משחק מרשים של פיי דנאוי וג'ורג' ס. סקוט.

"מקסים" תל־אביב
שבוע 3
לראשונה על בד הקולנוע

„דקמרון מס' 2"
DECAMERON No. 2

פירוש חופשי תושני ושובב לסיפורי התשק הקלאסיים והאירוטיים של „דקמרון". סרט המעגיד בצל כל יצירה קולנועית אחרת בשם דומה.

„סטודיו" תל־אביב
שבוע 2

„יומנה של בתולה"
Journal intime d'une demi vierge

סרט נועז ועז ביטוי, החושף לפנינו את עולמה הפנימי של נערה בתולה. הנקרעת לגורים מגבר לגבר ומנמיטה למיטה. חוויה קשה זו חורטת צלקות עמוקות בנפש הנערה הרגישה ופותחת את השלב הראשון בהידרדרותה. סרט חושפני מרתק ומעמיק בעת ובעונה אחת.

„סינרמה" תל־אביב
שבוע 3

„לוס אמיגוס"
Deaf Smith and Johnny Ears

משתתפים:
אנטוני קווין, פרנקו נרו ופמלה טיפין

שני הגברים הקשוחים והמצטיינים של עולם חבד — לראשונה יחדיו במערבון גדוש פער לה, נותח ומהלומות. מערבון מקצועי ממדרגה ראשונה.

„תמר" תל־אביב
שבוע 2

„הסנדק מהארלם"
GODATHER OF HARLEM

משתתפים:
פרד ויליאמסון וגלוריה הנדרו

סיפור מאחורי הקלעים של עולמם המיוחד של אנשי הכנופיות ב„גיטו" הכושי שבהארלם. על רקע זה מתפתחת העלילה כשמעורבות בה נשים יפהפיות, אלימות ומוסיקה סוחפת.

„מרכז" תל־אביב
שבוע 3

„כיצד ללכוד גבר"
HOW TO CATCH A MAN

סרט נועז המדהים בנישתו הריאליסטית לסקס... עלילה מבדרת ומעללים מבדחים ומקוריים... שבמרכזם יחסי מין חופשיים.

„הבירה" ירושלים

„שבעת המופלאים רוכבים"
THE MAGNIFICENT SEVEN RIDE

בהשתתפות: לי ואן קליף

הם היו עשויים ללא חת, במקום חוות מקובל — העדיפו כדורי עופרת, במקום מלת כבוד — העדיפו מהלומות. כאלה הם דרכם של הרוכבים הנועזים...

„ארנון" ירושלים

„התאפקות"
COLD TURKEY

בהשתתפות: דיק ואן דייק

מאבק נואש, גדוש אירועים משעשעים ומקורים מביכים של אנשי עיירה שהחליטו להלחם באויב האנושות — עישון הסיגריות...

„רון" ירושלים
„מגדל" רמלה

„שאפט באפריקה"
SHAFT IN AFRICA

בהשתתפות: ריצ'ארד ראונדטרי

שאפט (ריצ'ארד ראונדטרי) שעלילותיו הוכתרו כבר במספר סרטים מצליחים עד מאוד — חוזר לכך בהרפתקה חדשה, המתרחשת הפעם בתוככי אפריקה, בקרב שבט פראי בנווחד, כמו בסרטי שאפט הקודמים, צפויים לצופים בסרט מאורעות מסעירים ושפע פעלולים.

„אורנע" ירושלים

„הרדיפה"
THE CHASE

משתתפים:
מרלון ברנדו, ג'ין פונדה, אנג'י דיקנסון ורוברט רדפורד

מרלון ברנדו, בדמות שריף הנלחם נגד החוק והסדר — כשלצידו צוות שחקנים מעולה ובלתי רגיל, המשתתף פעולה בסרט מתח דרמטי, הכולל, מרדפים מרגשים ואלימים.

„אדיסון" ירושלים

„האריה הזועם"
LION BOXER

עלילת מתח סוחפת, שלאורכו מתפתחים אירועים ותקריות המפתיעות בפעלולים. טצינות. גטמרי־שער של אומנות הנינזה והקרטה.

„פאר" חיפה

"מה תאמר לגברת עירומה?"
What do you say to a naked lady?

אלן פאנט, עוקב במצלמותיו הנסתרות אחר אנשים הפוגשים באקראי בנשים עירומות. או אירועים שונים בנושאי המין...

סרט שהותר להקרנה בישראל עיי הצנזורה רק לאחר שלוש שנים.

פסיכולוגיה:

מדוע גונבים מכוניות במלחמה?

מאת
אפרים להמן

עם פרוץ המלחמה, בהמשכה ומאז הפסקת האש, נתגלתה בעורף, נוסף למסירות, להתנדבות ולאומץ־הלב, גם תופעה של פריקת־עול. אם גם אין זה אותו סוג ואותה צורה של עבריינות ובריונות שהיינו עדים לה לפני פרוץ הקרבות. לדוגמא כמה מצורות פריקת־העול כבר קיבלו פירסום פומבי: גניבת רכב, פירוקו, ונזקים שנגרמו לו ללא צורך; מתיחות בעלת אופי בידיוני, באמצעות הודעות טלפוניות מטעות, והתנהגות חצופה ומטרידה של קבוצות צעירים ברחובות, כלפי עוברים ושבים ובפרט כלפי בנות ונשים.

הרצון להזדהות

למראית עין מובנות וברורות הסיבות לתופעה זו: בפרוץ מלחמה, מתערערים הסדר והשיגרה המשמעת של ימי השלום, ונחלש, אולי, הפיקוח המשטרתי. נוצרת אנדרלמוסיה המנוצלת על־ידי אלמנטים עבריינים. זהו כעין מצב של „פירצה הקוראת לגנב".

אומנם, מחשבה נוספת מראה, שהסבר זה אינו מספק כי צורת פריקת העול שהיינו עדים לה במלחמה לא היתה דומה לעבריינות הרגילה אשר קיימת בימי שלום, ואף נראה שלא בוצעה על־ידי אותם אנשים.

את מניעיה של פורענות זו, יש לחפש בנסיבות הפסיכולוגיות של מלחמה — כמצב אנושי וחברתי.

פעילות מלחמתית מושתתת על שני עקרונות פסיכולוגיים:

● השתייכות והזדהות עם קבוצה.

● לגיטימציה של תוקפנות פיזית, גם אם היא מכוונת ומתוכננת.

התוקפנות והשאיפה להזדהות והשתייכות, אינם אופייניים אך ורק לפעילות מלחמתית. הרצון להשתייכות ולהזדהות, היא חלק מחייו של האדם, גם בימי שלום. היא באה לידי ביטוי בחיי המשפחה, במניע להקים ולטפח את המשפחה, בהתארגנות של קבוצות קטנות, ובקיומם של עמים, מדינות ודתות.

גם התוקפנות אינה אופיינית לפעילות מלחמתית בלבד. בחיי האדם, בתקופת שלום, היא מרוסנת ומאופקת, ובאה לידי ביטוי בתקיפות, בהעמדת מטרות, ביכולה להתחור אליהן בצורה עיקבית, ובתפיסת עמדה מכובדת בין חבריות. התוקפנות הפיזית בימי שלום, באה לידי ביטוי מסודר ומרוסן, במשחק, בספורט ובתחרות בכל השטחים.

מגמה לליכוד

בפרוץ מלחמה — משתנים התנאים. תוקפנות פיזית נעשית לגיטימית, והערכה מיוחדת נתנת לאלה המוכיחים אומץ לב, גבורה, כוח פיזי, מסירות־נפש מתוך תחושת השתייכותם והזדהותם עם הקבוצה. מחקרים ממלחמת העולם השנייה הוכיחו, שיחידות הלוחמים היעילות ביותר, היו אלה אשר היו מגובשות ביותר מבחינה חברתית ובין־אישית.

הלך הרוח של מצב מלחמה וחירום, משתלט על החברה כולה. אך יחד עם זאת נכנס חלק מסויים בלבד של האוכלוסיה לפעילות מלחמתית ממשית. חלק אחר מאותם אנשים שהלך הרוח המלחמתי פקד אותם — נשאר בעורף.

המלחמה עצמה יוצרת ליכוד קבוצתי. ההשתייכות וההזדהות הבין־אישית בקבוצה, מתמקדת סביב לפעילות תוקפנית לגיטימית ועמידה משותפת בסכנות. אפשר לאמר, שתהליך הליכוד של הקבוצה נוצר עקב הסכנה המשותפת וחלוקת התפקידים והתוקפניים המוטלים על הקבוצה, בין חברי הקבוצה.

בשעת חירום, גם בעורף.

לבית ולמשפחה

אנו עדים להופעת המגמה לליכוד, להשתייכות קבוצתית. דבר זה בא לידי ביטוי בנטיית של קרובי משפחה שמקומות מגוריהם מרוחקים זה מזה, לעבור ולגור זמנית בדירה אחת, ובמקומות עבודה התלכדו הצוותות והשתייכותם ההדדית התבטאה ביתר חברות, ביתר עזרה הדדית ובהעלאת התפוקה.

מטרות עורפיות

אך בעורף נשארו גם אנשים אשר השתייכותם לקבוצה כל שהיא היתה בעבר רופפת, או חסרה בכלל. אנשים אלה קיבלו אומנם את המודל של אוירת המלחמה, המעודדת הזדהות קבוצתית סביב לתוקפנות מצד אחד, אך אי־השתייכותם לקבוצה מלוכדת סביב לתוקפנות לגיטימית, יצרה בהם צורך להתלכד סביב למטרה תוקפנית אחרת. רצו גם להתלכד ולהרגיש השתייכות והזדהות תוך תוקפנות, סכנה ואומץ לב. הביא אותם לעשות זאת בדרך של בחירת „מטרות" בעורף. תוקפנות קבוצתית זו היתה לפעמים תמימה יותר, כגון מתיחות בטלפון, הטרדת עוברים ושבים, ולפעמים תמימה פחות, כאשר היא הגיעה לגניבת רכב.

בעורף נשארו גם אלה אשר בימי שלום לא חשו הזדהות והשתייכות לחברה המקובלת וכבר אז יצרו תת־קבוצות, בחלקן עבריינית ובחלקן תת־תרבויות שוליות. חלק מאלה אומנם גוייס והצטרף לקבוצות לובשי המדים המלוכדים, אך אותו חלק שנשאר בעורף, הרגיש ביתר חריפות את הפער הגדל והולך בין החברה הרחבה המלוכדת, והמתלכדת עוד יותר — לבינם. חברי תת־קבוצות אלה, יכלו לפצות את עצמם רק על־ידי הפניית תוקפנות־יתר ל„מטרות עורפיות", תוך צורך להשתייכות קבוצתית כל־שהי. הנסיון גם מוכיח, כי יש לצפות לעלייה של פעילות קבוצות תוקפניות אלה לאחר המלחמה.

גורמים פסיכולוגיים נוספים תרמו לתופעת פריקת־העול בעורף: לא רק שהגיוס פירק קבוצות הזדהות משפחתיות. על ידי היעדרות האבות והאחים הגדולים. ניכר הדבר ביותר דווקא במסגרות המשפחתיות בהם דמויות האב והאח הגדול היו סמכותיות ונוקשות יותר ושם היתה היעדרותם, הזדמנות לפריקת־עול.

התשוקה להנאה

גורם אחר המעודד פורענות בעורף בשעת חירום ומלחמת הוא „הלך־רוח של סוף העולם", הוא מתרץ את פריקת־העול בסיוע „כהשקפת עולם" הטוענת, שמאחר ולא ידוע גורלנו לאחר המלחמה וכתוצאה ממנה — מוטב ננצל את הזמן להנאה מירבית ומיידית.

אין להתעלם גם מן הגורם הפסיכולוגי שהמלחמה נתפשת כתהליך של הרס גדול. הנזקים לחיי אדם ולרכוש אשר מאפיינים הרס כזה ואשר מצפים להם מביאים לכעין הערכה מחודש של מושגי הנזק לכשעצמו. בהשתלבות עם הלך הרוח של „סוף העולם" המתיר עכשיו את ההנאה המירבית והמיידית. נהפכים הנזקים הנגרמים על־ידי ההנאה המיידית למחוסרי משמעות ומחוסרי משקל.

במיקרים רבים אפשר להבין תגובה זו כאחת הדרכים להתגבר על הפחד בפני המלחמה. צורה אפשרית לברוח מפני הפחד היא להשכיחו על־ידי תשוקה להנאה ובעזרת התירוץ של „סוף העולם הגיע" והקטנת הערכת הנזק הנגרם — להגיע להנאה.

הכוח החזק ביותר אשר פעל נגד העבריינות הזעירה ופריקת העול, היה, ויהיה, אירגון ההתנדבות. מסגרות ההתנדבות יצרו תנאים פסיכולוגיים להזדהות חברתית וקבוצתית, לתחושת השתייכות ולהערכה עצמית. מסגרות אלה גם נתנו הזדמנות לפעילות. ופעילות היא צורך המתעורר בעיקבות הפחד.

אחד הלקחים אשר אפשר להוציא אולי מניתוח המצב הנ"ל הוא. שיצירת הזדמנויות ומסגרות בעורף, להתנדבות בשעת חירום ומלחמה, לא רק ממלאת תפקיד במאמץ המלחמתי, אלא גם חשובה מאוד לבריאות הנפש.

המטריה הרטובה

כשאת חוזרת הביתה עם מטרייה נוטפת מים, אל תפתחי לייבשה כשהיא פתוחה, כפי שנהגת בעבר. פתחי אותה כדי מחצית בלבד עד שהיא כמעט יבשה. רק אז תוכלי לפתוח לגמרי. ייבוש מטרייה נוטפת מים כשהיא פתוחה לגמרי, עלול לגרום לקריעת הבד ולהיווצרות חורים בה.

סיר־הסירים:

דגים במקום בשר

בשעה שמחירים הבשר מרקיעים ומאמירים, אין ברירה אלא לפזול מחדש אל התחליפים הזולים יותר שערכם התזונתי אינו נופל מן הבשר.

אחד מאלה הוא דג הבקלה, שהוא נטול עצמות, קל לעיכול ואינו שמן, מכיל חלבון ורזון וטוב להתפתחותם של ילדים.

מחירו נע היום בשוק בין 6—10 ל"י לק"ג וגם אם מחירו עתיד לעלות בפקצת, עדיין אין הוא מגיע לכדי מחצית מחירו של קילוגרם בשר.

בנוסח שוויצרי

החומרים: 1 ק"ג פרוסות בקלה, תערובת של קמח ופירורי לחם, פלפלת, מיץ לימון, מלח, שמן לטיגון, 50 גרם גבינה צהובה מגורדת.

בשלום את הדגים המתובלים במלח ומיץ לימון, טובלים אותם בתערובת הקמח, מטגנים משני צידיהם, עורכים את הפרוסות בתבנית משומנת, זורים מלמעלה גבינה צהובה וקולים (בגריל) כ־5 דקות.

כפות מיץ לימון, 4 כפות שמן, מלח, פלפל, סוכר לפי הטעם.

מטגנים את הבצל, מוסיפים את הדגים ואת יתר החומרים, מתבלים ומבשלים כחצי שעה בשלוש כוסות מים. את המקרוני מבשלים במי מלח ומוסיפים, כשהם מוכנים לסיר.

גוש בקלה

החומרים: 1 ק"ג דג בקלה חתוך, 2 בצלים קצוצים, קופסה רסק עגבניות (100 גרם), ½ חב' מקרוני, 2

דגם־"אמבסדור"

רהיטי אפרתי מזמינים אותך
לבוא ולראות
מבחר רהיטי איכות
במחירים ללא תחרות.

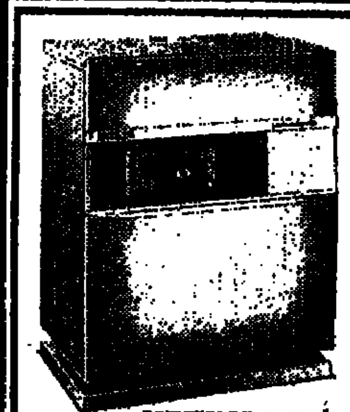

תנור אויקל
מס' 1 בחימום

מבחר דגמים בסיגנון קלאסי ומודרני.
רשת סוכנים בכל רחבי הארץ.

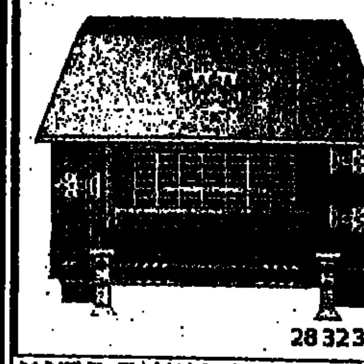

אויקל בעמ
הנדסת חימום ואיוורור
ת"א, רח' פינסקר 70, טל. 8-7-283236

עם תנור אויקל בבית, החורף נשאר בחוץ

מכירות ושרותים אצל סוכנינו

תל־אביב: אויקל, פינסקר 70, תל־אביב, טלפון 283236/7/8
חיפה: למפל, מוריה 126, טל. 241200
ירושלים: גלעדי, ריבלין 8, טל. 227984
ק. שמונה: עזרא, איזור התעשיה, טל. 40157
צפת: ציונו ממן, ירושלים 73, טל. 30496
טבריה: „כלי" אלחדיף 1, טל. 20602
עפולה: ברס, הנשיא 7, טל. 22863
נהריה: אלישע, מ. מסחרי 17, טל. 920139
עכו: פלג, רח' הרצל 18, טל. 911966
קרית טבעון: פישר, אלונים 87, טל. 934444
פרדס־חנה וזכרון: מושונוב, טל. 77349
נתניה: מיקי, הרצל 35, טל. 23097
חדרה: שוייצר, טל. 22112
רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים וקרית־אונו: נוטמן, עוזיאל 110, טל. 746838
פ"ת: זייף, ברקוביץ 4, טל. 913646
כפר־סבא: כהן, וייצמן 84, טל. 923916
רמת־השרון וגוש תל־מונד: סיגנל, רמת־השרון, סוקולוב 60, טל. 776661
הרצליה, ראשון לציון, רחובות: אחים צור, טלפון 777358
גדרה, אשדוד, אשקלון וקרית־גת: בולקה, טלפון 051-91107
באר־שבע והדרום: שלה, פסז' אוניקו, טל. 2167
ערד: אדרי יצחק, השלוה 14, טל. 97431
נווה־מונסון: א. חנאן, טל. 756158

לאנשי ההתיישבות העובדת, קניה בארגוני הקניות הארציים.

שמלות הריון
חליפות, חולצות, מכנסים ארוכים, סרפנים ושמלות ערב
פתוח כל היום ללא הפסקה
MASHA * מאשה
תל־אביב, רח' המלך ג'ורג' 4 א', קומה ד' פינת מרכז בעלי מלאכה 2, ע"י אלנבי, טל. 282515

בחופש
בגדי הריון
אליבה
בית המורנת
רח' הרצל 68, בחצר 8
קומה של. 880314

איזה קורס נחוץ לך?

יש לך סיכוי ללמוד אותו חינם - במסגרת מבצענו המיוחד בן יובלנו

כרבבות אשר למדו במכונינו, תהנה גם אתה משיטת הלימוד היחידה במינה המופעלת על ידינו בארץ מזה 36 שנים בהצלחה רבה. למד בביתך, בזמנך, בקצב שלך! מבחר רב של מקצועות לבחירתך! שלח עוד היום תלוש וקבל מדריך חנם וכל הפרטים של המבצע.

שמי ______
כתובת ______
אני מעוניין בקורס ______

בן יהודה 2, ירושלים ת.ד. 1259 | פינסקר 2, תל-אביב ת.ד. 4637 | בלפור 9, חיפה ת.ד. 4123

אולפן אמריקאי

ר. גודרפרב
מנהל האולפן

מודיע על הופעת הסדרה החדשה בת 7 ספרים:

„אנגלית שוטפת"

ספר 1: לנוסעים ללונדון
ספר 2: לנוסעים לניו-יורק
ספר 3: לנוסעים לוושינגטון
ספרים 4 עד 7 כוללים נושאים רחבים בעלי ענין כללי, כגון: צילום, עזרה ראשונה, אדריכלות, דת וכד'.

כל הכיתות באולפן ממוזגות אוויר ומצויידות בכורסאות מרופדות. עם הלימודים — כוס קפה ועוגה

כתות חדשות בכל הרמות נפתחות כל שבוע

בתל-אביב ובירושלים פתוחות הכיתות בכל הרמות.
בחיפה יפתח בית-הספר ב-1 בדצמבר.

בתל-אביב — רח' אסתר המלכה 5 (50 מטר מפינת דיזנגוף, בין דיזנגוף לפרישמן).
בירושלים — רחוב שלמון 1, ככר ציון. בחיפה — רחוב ביאליק 13.

חשיעורים למבוגרים: 9.00—11.30 בבוקר, 4.15—6.00 אחה"צ, 6.00—7.45 בערב, 7.15—9.45 בערב, 8.00—10.30 בערב.
השיעורים לילדים: 3.15—5.45 אחה"צ.

האם אתה מתעניין בגראפיקה? האם אתה מוכן ללמוד את אמנות הגראפיקה בביתך בזמנך הפנוי? סטודיו 9 ע"י בשיתוף המכונים האמריקאים להשכלה בכתב יבחנו בביתך את כשרונך והתאמתך למקצוע הגראפיקה!

ללא תלות בגיל והשכלה

לכבוד
המכונים האמריקאים להשכלה בכתב
ת.ד. 28124 ת"א למס' 77

אבקשכם לשלוח אלי ללא כל התחייבות כספית מצידי חוברת הסברה ומבחן התאמה כשרון למקצוע הגראפיקה.

שם ...... טל' ......
כתובת ...... גיל ......

המכונים האמריקאים להשכלה בכתב

do it yourself !

עשה זאת בעצמך

במחוז ירושלים
נפתחים
הקורסים הבאים:

נברשות	12.12
קרמיקה	2.12
בטאי אישיותך בהופעתך	3.12
בטיק	12.12
אריגה	12.12
בובות	18.12

פרטים והרשמה:
כל יום בין השעות 8.00 ועד 19.00 ביום ו' עד השעה 13.00.
ירושלים: רח' יפו 68 (בית סול-כור), טל' 226455

משרד העבודה · אורט ישראל

המכון להשתלמות מקצועית משולבת
תל-אביב, שד' דוד המלך 39, טל. 261687-8

אוניברסיטת בר-אילן

לשכת הרקטור

הרשמה לעריכת תוכנית הלימודים לשנת הלימודים תשל"ד

רקטור האוניברסיטה פרופ. מ.צ. קדרי מודיע:

תלמידים מכל השנים שלא הספיקו עד היום לערוך את תוכנית לימודיהם לשנת הלימודים תשל"ד או שלא מסרו תוכניותיהם לאישור המזכירות האקדמית — יוכלו לערוך את תוכניותיהם החל מיום רביעי, ג' כסלו תשל"ד (28.11.73) ועד ליום רביעי, י' כסלו תשל"ד (5.12.73), בין השעות 9.00—12.00.

התלמידים המנויים או המתנדבים יוכלו להירשם במועד נוסף שייקבע לקראת תחילת הלימודים.

המחלקות יענו לפניות המנויים לתשלום גמר ההרשמה גם באמצעות הדואר.

ערבית מדוברת

אנו פותחים בירושלים

קורסים אינטנסיביים למתחילים
(בוקר וערב)

ב-2 לדצמבר — לחודש ימים.
5 ימים בשבוע, א'—ה', משעה 4 עד 7 אחה"צ.
60 שעות לימוד עם מעבדה לשונית במחיר — 280 ל"י.
הרשמה בכל יום בין השעות 9—12 בבוקר, 6—9 בערב

המרכז הירושלמי לשפות
רח' הנביאים 6, ליד קופ"ח שטראוס, טל. 234131-2-3

האם אתה אוהב לצלם?

האם אתה אוהב לצלם? האם אתה מתעניין בצילום? האם אתה מוכן ללמוד את מקצוע הצילום בביתך בזמנך הפנוי? האם ידוע לך כי תחסוך מאות לירות על ידי פיתוח הגדלה והדפסת צילומך במו ידיך בעזרת המכשירים שישלחו לביתך. סטודיו A בהנהלת יוסי זילברגליט בשיתוף עם המכונים האמריקאים להשכלה בכתב יבחנו בביתך את התאמתך למקצוע הצילום ללא תלות בגיל והשכלה

1

לכבוד
המכונים האמריקאיים להשכלה בכתב
ת.ד. 28128 למס' 75

אבקשכם לשלוח אלי ללא כל התחייבות כספית מצידי חוברת הסברה על קורס הצילום ומכשירי ההגדלה, ומבחן התאמה כושר למקצוע הצילום.

שם ...... גיל ......
כתובת ...... טל. ......

המכונים האמריקאים להשכלה בכתב

משרד העבודה · משרד החינוך והתרבות · המכון הממשלתי להכשרה טכנית · אורט ישראל

המרכז להכשרה טכנולוגית
היחידה לכיתות קדם

נמשכת ההרשמה

לבוגרי י"א - י"ב לכיתות הכנה לקראת לימודי טכנאות והנדסאות

נפתחות כיתות חדשות בדצמבר

- קדם טכנאות
- קדם הנדסאות

למגמות:

- אלקטרוניקה
- חשמל
- מכונות
- תעשיה ומנהל
- בנין
- מכשור ובקרה

במסלול בוקר ומסלול ערב.

פרטים והרשמה:
כל יום בין השעות 8.00 ועד 19.00, ביום ו' עד 13.00
בשדרות דוד המלך 39, טל. 264193, 267436.

אל תשליך - לקט ונצל

מסולת, בגדים ישנים, סמרטוטים
אביזרים מיותרים
ניתנים לשימוש חוזר.

למד את התכונות השונות של החמרים ואת דרכי ניצולם לתועלתך ולתועלת ביתך.

הקורס יפתח בחודש דצמבר.

פרטים והרשמה:
כל יום בין השעות 8.00 ועד 19.00, ביום ו' עד 13.00
תל-אביב — משרד ראשי: שד' דוד המלך 39, טל. 264193, 267436
משרד המחוז: שד' החשמונאים 6, טל. 32634
ירושלים: — רח' יפו 68 (בית סולכור) טל. 226455
חיפה: — רח' הנביאים 20, טל. 666182, 664671

משרד העבודה · המכון להשתלמות מקצועית משולבת · אורט ישראל

נהג!
עשה את המינימום למען אלה העושים את המכסימום.
תן טרמפ לחייל!

קריאה מהנה בשבועון „לאשה"

על בולים ובולאים
מאת שלמה שמגר

שיאים עולמיים

השגיו הספורטיביים הבבירים של הרץ הפיני פאבו נורמי, שנולד ב-1897 ומת ב-2 באוקטובר שנה זו, העלו את פינלנד על פסגת האתלטיקה העולמית. הוא זכה ב-9 מדליות זהב ושלוש מדליות-כסף באולימפיאדות אנטוורפן ב-1920, פאריז 1924 ואמסטרדם 1928. בסך הכל קבע 24 שיאים עולמיים. לזכרו הוציאה פינלנד ב-11 בדצמבר בול המראה פסלון ברונזה של נורמי, שהוכן ב-1924 ע"י האמן ויינו אולטונן.

*

נמל תעופה

באי סט-לוסיה הונפק בול בן 10 דולר המציג את מפת האי, על שני נמלי-התעופה שלו — וויז'י, ונמל-התעופה הבינלאומי של היוואנורה בצפונו של האי.

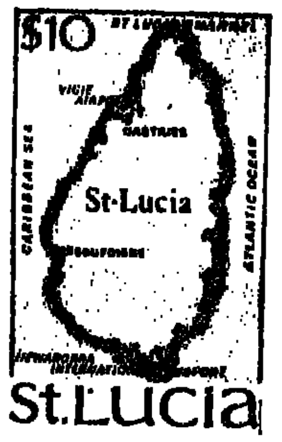

*

המרשל הרוסי

בברית-המועצות הופיע בול לזכרו של המרשל ר. י. מלינובסקי, שר-המלחמה הסובייטי (1898—1967).

*

נישואי הנסיכה

החתונה המלכותית עברה, אבל מחמת אי-הופעת מדורנו החסרנו מספר הופעות לרגל נשואי הנסיכה הבריטית אן עם בח"ל. באיי קוק, למשל, הופיעו שלושה בולים מחוברים בגליון-מזכרת וגם בודדים.

*

נשים מפורסמות

בגרמניה המערבית עומדת להופיע ב-15 בינואר 1974 סידרה של „נשים מפורסמות". הסידרה כוללת את המהפכנית היהודיה רוזה לוכסמבורג וכן את הלנה לנגה, לואיזה אוטו-פטרס וגרטרוד באומר.

תערוכה בינלאומית

תערוכת הבולים הבינלאומית בישראל „ירושלים 73" שעמדה להיערך בדצמבר, נדחתה לתקופה שבין 25 במארס עד 2 באפריל 1974 — ועד בכלל. לאור החלטה זו, סוכם להנפיק, בנוסף לשני בולי-נוף, גם את שני בולי התערוכה (שיום-עז לקראת מה שיהיה „ירושלים 74") בחודש דצמבר שנה זו — ואילו גליונות המזכרת (עם בולי דואר עברי) יונפקו ביום פתיחת התערוכה — 25 במארס 1974.

שחמט
מאת אורי צחור

אליפות חזקה

בה בעת שבגהינו בריה"מ רקמו מזימות בבזירה התיכון, נערכו במוסקבה ובטביליסי תחרויות הגמר לאליפות ברית-המועצות בשחמט. תחרות הליגה העליונה שנערכה במוסקבה היתה החזקה מכל האליפויות שנערכו עד כה בברה"מ. אלוף העולם לשעבר, בוריס ספאסקי, זכה בבכורה (11.5 מ-17) בהקדמו את: קארפוב, קורצ'נוי, קוזמין, פטרוסיאן ופולוגאייבסקי — 10.5 נ"א. רק שני האחרונים לא נוצחו בתחרות זו. אחריהם: גלר וגריגוריאן — 8.5 נ"א. טל, טאימנוב, סאבון וקרס — 8 נקודות כ"א.

תחרות ליגה א' נערכה בטיבליסי בהשתתפות המיטב רבי-אמנים נודעים. ניצחו בה במשותף דז'ינדז'יחאשבילי וואגאניאן (11.5 מ-17) כ"א. דוד ברונשטיין סיים במקום השביעי בלבד. בין היתר נפל ברונשטיין קורבן לסיום התחבולני המרהיב של היהודי מגרוזיה דז'ינדז'יחאשבילי, שלא חסך מתחבולותיו גם מיריבים אחרים.

לבן: ברונשטיין
שחור: דז'ינדז'יחאשבילי

מסעו האחרון של הלבן היה 32. צח:ד3 ועל כך באה תשובה נהדרת: 32...מה:ב5!! (אמנם אין לקבל את הקרבן. אך גם לאחר 33. צ:ד5 צ:ד5 34. צ:צ מה:א4 הלבן אבוד). המשחק [illegible] 35. צ:ד5 צ:צ 36. צ:ד5 מה:ב5 37. ר"11 מ"ג7!! (המטרה 38...ר:ג3. חיש היה 37...ר:ג3 בשל 38. מה:א3 ב:א3 + 39. צ"ב5) 38. צ"ב5 מה:ה3 39. מה:ה3 ומתגונן בפני 39...מה:ה1 (39...צ"א1 ! (ולקינגה הקרבת צריח) 40. מ:א1 מה:ג3 + 41. מ"א2 מה:א3 + 42. מ ג1 מה:ב3 + והלבן נכנע כיוון ש-על 43. מ"ג1 בא ר"ה1 !.

אליפות בארה"ב

גם בארצות-הברית נערכה אליפות, אך נעדרו ממנה אלוף-העולם בובי פישר, האלוף הי' יוצא רוברט בירן וסמואל רשבסקי. במקום ראשון סיים מנצח תחרות נתניה, לובומיר קאבאלק, במשותף עם מרצה אלמוני בן 26 מאוניברסיטת ברקלי, ג'ון גריף. שלישי סיים האוסטראלי-אמריקני וולטר בראון.

אליפות נוער

אליפות ארצית פתוחה לנוער תיערך בחנוכה הקרוב. כן יתקיימו בחנוכה תחרויות רבע-הגמר לאליפות הארצית לנוער. תחרויות אלה מיועדות לנערים שאינם מדורגים.

הציור השבועי לילד
מאת ג'קי

היכן הדג?

פנחס הספן העליז יצא אל הים לדוג דג לארוחת הבוקר שלו. עוד הוא משתעשע בין הגלים, והנה — חטף הדג שנצייר בחכה, ונעלם. התוכלו אתם, ילדים, לגלות היכן הדג?

אם מצאתם — צבעו יפה את הציור, הדביקו על גבי גלויה ושילחו למערכת „ידיעות אחרונות", ת"א, המדור לילד, ת"ד 20227, עד לתאריך 9.12.73. ציינו בכתב ברור שמכם המלא, הגיל והכתובת. למצטיינים עד גיל 8 יבלו עזרת ההורים. יחולקו פרסים.

הזוכים בפרסים

על פתרון הציור „היכן הכלב?" זכו בפרסים הילדים הבאים: פרס א' — סיגידה ליבוביץ, בת 9, שד' יהודית ת"א; פרס ב' — שמעון בנבנישתי, בן 8 וחצי, חולות קומותיים, יבנה; פרס ג' — מרים האייני, בת 9, רח' צפירא, ראשון-לציון.

כן זכו בפרסים: לוי אביבה, הרצליה; לאה יוסף, חיפה. נחום בבאי, רמת-גן; שמעון הן, רמלה.

תשבץ 7 ימים
מאת הלל הרשושנים

מספר 512

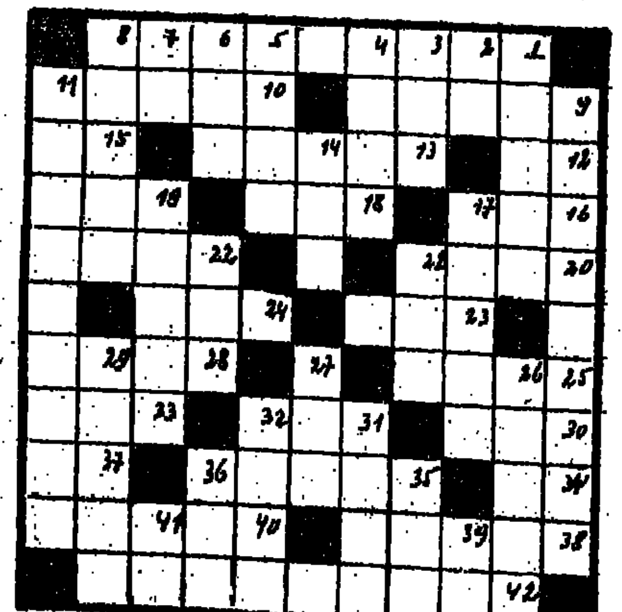

41 פרסים: פרס א' — 20 ל"י ועוד 40 פרסי ספרים.
את הפתרון יש לכתוב בכתב קריא על צדו האחד של הנייר או על תגזיר התשבץ ולשלחו עד יום ה' הבא לפי הכתובת: „הלל הרשושנים", תשבץ השבוע מס' 512, ת"ד 20227, ת"א.

במאוזן — מימין לשמאל:
1) אחת המדינות בארצות-הברית 9) יונק מסידרת המכרסמים, ארוך כפליים מן העכבר 10) חוף-הים שהמים עולים עליו ומציפים אותו 12) שבט-סופיים 13) בעל יונק טהור ממשפחת הצבאים (דברים י"ד, ה'); 15) עיר ואביון 16) חקיין טבעי 18) עצם הלחי 19) יחידת משקל בשיטה העשורית 20) מעין „צבנה" 22) סיסמה בראש ספר או מאמר — ביטוי לועזי 23) כפר בצד כביש עכו—צפת תושביו לא-יהודים 24) אגל, טיפה 25) משכיל, בן-תרבות 28) קיבוץ ממזרח לפתח-תקוה, נוסד בשנת 1953; 30) מעלה עשן (שמות כ', י"ח); 31) „מזון" למכוניות ולמטוסים 33) מטבע במכסיקו 34) כנר — שהותז „ראשי" 35) נחש לא ארסי 37) אדון 38) מבני מתתיהו החשמונאי 40) עיר-השקד 42) שופט בימי שפוט השופטים בישראל.

במאונך — מלמעלה למטה:
1) ניר 2) מרכז 3) אות באלפבית העברי 4) ער וזריז, „אקטיבי" 5) ממלכות רשמית, שלטון 6) בנו בביש את כנען 7) מטבע ב„ארץ השמש העולה" 8) תולדה של צירוף הזמר לימי לימים — ביטוי יווני 9) מילונאי עברי בירושלים, מחבר „אוצר הלשון העברית"; הכרך ה-13 הופיע בימים אלה 11) בית-ספר דתי, המקיים מימרת חז"ל בשבח הלימוד והעבודה גם יחד (אבות ב', ב'); 14) פרי צהוב המבשיל באביב ונאכל כשהוא חי 17) הרב הראשי לצה"ל 19) תא בגוף החי או הצומח 21) חיה אכזרית טורפת 22) מקום נטוע עצי פרי 26) ירק בעל שורש מעובה, כגון: סלק, צנון או גזר 27) מגא לפירות 29) פרח המקדים לפרוח בחורף, ממשפחת השפתניים (Lamium); 31) מטבע ביוגוסלביה 32) תעודת מיקנה על פיקדון [illegible] 35) מין קמח או מאפה (יחזקאל ק"ז, י"ז); 36) יציאת איבר ממקומו בגוף, מחמת פגיעה 39) חותן 41) אחד משבטי ישראל.

מצא את ההבדלים

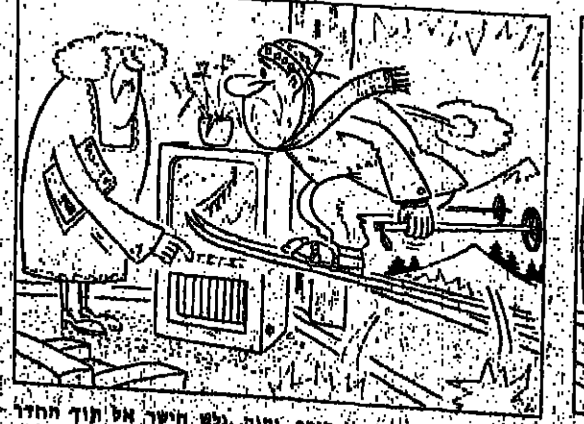

חוויה מופלאה אירעה לגברת קורנלווס. עוד היא צופה בתוכנית טלוויזיה העוסקת בשקי חורף, והנה גלש הישר אל תוך החדר אחד המחליקים שנראה, שניות קודם לכן על המסך. מרוב תדהמה, אין הגברת מבחינה כלל בשמונת ההבדלים שבין התמונות — התוכלו אתם לגלותם? (התשובות הנכונות — בעמוד 28)

אותיות ומספרים

מספר 494

ש	י	ר	ח	
א				
ה	ש	ש	ו	ג
י	נ	מ	ז	ק
ה	ד	ש	ש	ד

לפניכם חידת „אותיות ומספרים". בטבלת הכפל הוחלפו הספרות באותיות. יש למצוא את ערכן הספרתי של האותיות ולהציבן בתשבץ המספרים. בתשבץ מסתתרת אמרת חז"ל. 10 פרסי ספרים יחולקו בהגרלה בין הפותרים נכונה. המען למשלוח הפתרון: „אותיות ומספרים" מס' 5499, ת"א 20227, תל-אביב.

פתרון חידת „אותיות ומספרים" מס' 491

ושמות הזוכים בהגרלת עשרת פרסי הספרים:

8	3	3	9
5	0	7	5
8	2	6	4
1	8	1	1

1) אביב ואילון כהן, רח' סוקולוב 58, ת"א (62254); 2) ישראלי אבנר, רח' אחיה 2, בת-ים; 3) עזרא אמבר, שיכון גורדון 1, 25, הרצליה; 4) שושנה אזרזור, רח' רש"י 71, ירושלים; 5) אורי לוי, דרך יפו 92, קרית-ביאליק; 7) דוד שמאי, רח' הרצליה 12, חיפה (33302); 8) רות גרגרת, זבולון, [illegible]; 9) דב ויכנבורג, רח' שטריקר 9, תל-אביב; 10) דב מישטש, רח' התחיה 12/9, רמת-יוסף, בת-ים.

התעשיה האוירית לישראל בע"מ

נמל־תעופה לוד

משרד העבודה

האגף להכשרה והשתלמות מקצועית

נמשכת ההרשמה לקורסי:

עיבוד שבבי: מתקבלים גברים אחרי שרות צבאי
נשים מעל גיל 18
נערים עד גיל 16

על המועמדים הנ"ל להיות בעלי השכלה של 8 שנות לימוד לפחות.

מבנאות מטוסים: מתקבלים גברים אחרי שרות צבאי
נשים מעל גיל 18
נערים עד גיל 16

על המועמדים הנ"ל להיות בעלי השכלה של 8 שנות לימוד לפחות.

חיוט אלקטרוני: מתקבלות נשים מעל גיל 18 בעלות השכלה של 8 שנות לימוד לפחות.

השתלמות במכונאות מטוסים: מתקבלים גברים אחרי שרות צבאי בעלי רקע מקצועי במכונאות רכב ובמכונאות כללית.

המועמדים המעוניינים בפרטים נוספים מתבקשים לפנות א י ש י ת ליחידת התעסוקה, התעשיה האווירית לישראל בע"מ, נמל־התעופה לוד, בימים א'—ה', בין השעות 08.00—14.00.

ההסתדרות הכללית של העובדים בישראל
מרכז הקואופרציה — המחלקה לחינוך

נפתחות

כיתות ערב חדשות

להכנה לבחינות

בגרות המוקדמות

למועדים אפריל ואוקטובר 1974

* מורים אקדמאיים מנוסים * סטיפנדיות * אספקת ספרים ושעורי עזר במתימטיקה ובאנגלית ללא תשלום נוסף * חלוקה למספר מועדים ולימוד מקצועות בודדים * מגוייסים יכולים להרשם גם בכתב.

שנת לימוד חינם לנכשל בבחינות

לכל המגוייסים הנרשמים החודש הנחה של 25% משכר הלימוד

בוחן

בי"ס לבגרות בפיקוח ציבורי
התייעצות פדגוגית והרשמה:
ת"א, רח' גורדון 53, פינת ריינס
טלפון 248514, כל יום בשעות 08.00—14.00,
ובערב בשעות 17—20, ובימים א' ג' ד' ו־ה'.

קורסים אינטנסיביים באנגלית

קורסים אינטנסיביים (בוקר וערב) לחודש ימים ייפתחו ב־16.12.73

במרכז הירושלמי לשפות

רח' חובביץ 6, (ליד קופ"ח שטראוס), טל. 234131-2-3

60 שעות לימוד עם מעבדה לשונית במחיר — 250 ל"י.
מיון מדוייק לפי רמות.

ההרשמה בכל יום בין השעות 12—9 בבוקר, 9—6 בערב

בית ספר מישלב לאכסטרנים

בתל־אביב

בפיקוח משרד החינוך והתרבות

נפתחות כיתות חדשות

כיתות ערב	כיתות בוקר למבוגרים
תל־אביב * ירושלים * חיפה * חולון *	*
תאריך התחלת הלימודים 2.12.73	תאריך התחלת הלימודים 17.12.73
תלמידים שאינם יכולים להתחיל לימודיהם בתאריך הנ"ל יוכלו להצטרף לכיתות לימוד חדשות שייפתחו בחודשים דצמבר־ינואר.	

מישלב, תל־אביב, רח' ויצמן 53, טל. 263185, 8—1 לפנה"צ, 4—7 אחה"צ

המרכז לתרבות ולחינוך מישלב מכון ישראלי להשכלה

נמשכת ההרשמה לסניפי מישלב

ירושלים: בית־ספר כי"ח, רחוב כי"ח פינת אגריפס, 5—7 אחה"צ.

חיפה: בנין בית חנוך תיכון, רח' שבתאי לוי 26, טל. 520797, 8—11 לפנה"צ, 7—4 אחה"צ.

חולון: בית־ספר רביבים, רח' השומר, 5—7 אחרי־הצהרים.

על פתיחת יתר הסניפים תבוא הודעה נפרדת.

SONICS רמקולים

30 וט עם מסנן גם להרכבה עצמית

פטפונים בסיסיים

עם מכסים מפלקסי גלז.

אחים באור, יפו, רח' ברנוו 4, טל. 821609, ובערב — 845045

בבי"ס לגזירה ותפירה

נפתחים קורסים חדשים
ההרשמה מ־3 אחה"צ עד 7

א י כ נ ש ט י י ן

תל־אביב, רחוב מונטפיורי 9

האוניברסיטה לכלכלה ולמדעי החברה

לימודים אקדמאיים בשעות הערב

★ מוסד ציבורי

האוניברסיטה לכלכלה ר' למדעי החברה, הפועלת בהתאם לחוק המועצה להשכלה גבוהה, היא מוסד ציבורי שנועד לאפשר לאנשים עובדים לרכוש השכלה אקדמית בשעות הערב.

★ תוכנית לימודים נוחה

הלימודים הסדירים מתקיימים 3—4 פעמים בשבוע מ־5.30 אחה"צ, אולם כל סטודנט יכול לתכנן את לימודיו לפי קצב התואם את אפשרויותיו.

★ תנאי קבלה

רשאי להתקבל כל בעל תעודת בגרות ישראלית או כל תעודה אחרת שוות ערך. יתקבלו גם בעלי תעודת בגרות חלקית, אשר יעמדו בבחינות השלמה תוך תקופה שתיקבע ע"י ועדת הקבלה.

כלכלה | מינהל עסקים | חשבונאות

מדעי המדינה וסוציולוגיה | עתונאות ותקשורת המונים | שפות (אנגלית—צרפתית)

הנדסה — אלקטרוניקה, מכונות לבחינות של אגודות המהנדסים הבריטיות

* לקבלת פרוספקט מפורט ללא כל התחייבות פנה אל האוניברסיטה לכלכלה ולמדעי החברה, ת.ד. 17054 תל־אביב 61170.

פרטים נוספים והרשמה במשרדי האוניברסיטה, בנין בי"ס תיכון עירוני „ב"ח" (אלוואנס), רחוב רידינג, רמת־אביב.

מועדי הרשמה: בימים א'—ה' בשעות 17.00—20.00, בימים ו', ח' גם בשעות 11.00—13.00.

תיאטרון

הצגות בכורה

● „כך אוהבים האחרים" (הבימה) — קומדיה מאת אלן אייקבורן. ביים: מילו ספרבר. חייהם וחוויותיהם של שלושה זוגות נשואים משלושה רבדי החברה בפרברה של עיר אחת, המתמודדים על מיקומם החברתי. משתתפים: מרים זוהר, טובה פרדו, אברהם רונאי, שמואל עצמון, אלכסנדר פלג ואביבה מרקס. בימים ד' וה' בתל־אביב.

● „התאווה לזהב" או „האלכימאי" (הקאמרי) — קומדיה מאת בן ג'ונסון. ביים: ליאונרד שך. חבורת נוכלים ה־

זהרירה חריפאי, אלברט כהן ושמואל רודנסקי „התאווה לזהב" בתיאטרון הקאמרי

מתפשת דרך מהירה להתעשר צדה לה קורבנות תמימים ומפתה אותם למסור לידיה את ממונם. תוכניתם של הנוכלים משתבשת כאשר כל לקוחותיהם המרומים נפגשים בעת ובעונה אחת בביתם. משתתפים: אבנר חזקיהו, זהרירה חריפאי, שמואל רודנסקי, אלברט כהן, יהודה פוקס, יוסי גרבר ועוד. בימים ג', ד' וה' בתל־אביב.

*

● „שלום שלום ואין שלום" (הבימה) — קומדיה מוסיקלית מאת יהושע בר־יוסף שעלילתה נירקמת סביב דמותו של שלמה המלך. ביים: דניאל גדרון. משתתפים: יוסי פולאק, ישראל בקר, רחל לוי, מרים אברון ועוד. במוצ"ש ובימים ב', ג' וד' בתל־אביב.

● „חתולה על גג פח לוהט" (הבימה) — מאת טנסי ויליאמס. היחסים בין גבר — אימפוטנט? הומוסכסואלי? ואשתו המיוחמת אך אוהבת כשברקע אב שתלטן, אם רכרוכית ויתר מרכיבי הפסיכופאתולוגיה המוכרים מכתבי ויליאמס. משתתפים: דליה פרידלנד, שמעון פינקל, שושנה דואר ועוד. במוצ"ש בתל־אביב, ביום ב' בערד וביום ה' בתיאטרון ירושלים.

● „כטוב בעיניכם" (הקאמרי) — קומדיה מאת ויליאם שקספיר על שתי עלמות שאחת מתחפשת לגבר ובורחות ליער כדי לחיות חיי חופש עם חבורת גולים עליזה. ביים: פיטר ג'יימס. משתתפים: אברום בן־יוסף, יוסי גרבר, תיקי דיין, יצחק חזקיה, גדעון שמר, עודד תאומי ועוד. במוצ"ש ובימים א' וב' בתיאטרון העירוני בחיפה.

● „אנשים קשים" — (התיאטרון העירוני חיפה) — מחזה מאת יוסף בר־יוסף. ביים: ד"ר תום לוי. אח מנסה להשיא את אחותו בשידוך הגון ומביא עמו מירושלים גרוש ישראלי מקורי כשידוך לאחותו. משתתפים: רות סגל, אמנון מסקין, אילן תורן ועוד. במוצ"ש ובימים א' וב' בתיאטרון ירושלים ובימים ג', ד' וה' בחיפה.

● „שחחיינו והגיענו — אז מ'לעבט דערלעבט מען!" — הצגתו החדשה באידיש של שמעון דז'יגן. ביים: ניקו ניתאי. במוצ"ש בתל־אביב „אהל־שם".

● „בני הדוקטור" (תיאטרון לילך) — קומדיה מאת אלי שגיא. בעל מוסך מקבל את בנו החוזר מלונדון לאחר השתלמותו ברפואה כהיפי מגודל שיער. ביים: אברום ניניו. משתתפים גבי עמרני, מנחם עיני, בק. פריישטט ועוד. במוצ"ש בתל־אביב „אהל".

הצגות לילדים

● „זן לי גוץ לי" (הקאמרי) — מאת אברהם שלונסקי. בימים ד' וה' בתיאטרון ירושלים.

● „מנורת הקסמים" (מסיכות בשותפות עם צוותא) — מאת מיכאל אוהד. משתתפים: צדנה טלידל, שלמה בר־שביט, נסים עזיקרי ועוד. בשבת בצוותא.

„התשובות הנכונות למצא את ההבדלים"
1. הכסא, 2. עלת הפרח, 3. הווילון, 4. כפתור המעיל, 5. על האשה, 6. התחלפו אותיות על גבי השבועון, 7. תחר של המשך, 8. כפתור השרוולית.

מחול

● „להקת מחול בת־שבע" — בימים ב', ג' וה' בתל־אביב „נחמני" מיצירות הכוריאוגרפית אנה סוקולוב. בתוכנית: „ידידות", „לזכר מספר 52436", „שיר" ו„מדבריות". כמו כן „תחת השמיים" מאת טאלי ביטי.

בידור

● „החייט ואשת הסנדלר" — שירי עם, משלים ואגדות. כתב, עיבד וליקט: דן אלמגור. ביים: נדב לויתן. משתתפים: אמנון ברנזון, רפי גרגות, שולמית אהרן וקרול מריל. הערב ובמוצ"ש בתל־אביב „בתידור".

● „פסטיבל חגש שחחיוור" (התיאטרון העממי) — הערב בחולון „רינה" ובמוצ"ש בתל־אביב „אלהמברה".

● „סיפורי פוגי" (להקת כוורת) — הערב בתל־אביב „אלהמברה" ובמוצ"ש בירושלים „מיטשל".

● „אריק איינשטיין, שלום חנוך והצ'רצ'ילים" — במוצ"ש בתל־אביב „צוותא".

מוסיקה

● „התזמורת הפילהרמונית הישראלית" — קונצרט למינויים מספר 4 בניצוחו של פול סאראי עם הסולנים: אליהו טורנר — אבוב, ריצ'ארד לסר — קלרנית, מאיר רימון — קרן ומרדכי רכטמן — בסון. בתוכנית: פרוקופייב — הסימפוניה הקלאסית; מוצארט — סימפוניה קונצ'רטאנטה וסן־סאנס — סימפוניה מספר 3. במוצ"ש ובימים ב' וה' סדרות 5,4,3 בתל־אביב, וביום א' סידרה 1 בירושלים „בנייני האומה".

קונצרט למינויים, מספר 4 סדרה 3 בניצוחו של פול סאראי עם הסולן — אורי שוהם — חליל, ביום ג' בחיפה „ארמון". בתוכנית: פרוקופייב — הסימפוניה הקלאסית; מוצארט — קונצ'רטו בסול מאז'ור לחליל ולתזמורת וסן־סאנס — סימפוניה מספר 3.

● „התזמורת הסימפונית ירושלים — רשות השידור" — קונצרט למינויים סידרה 1 „עתיק מול חדש" ביום ב' בירושלים. המנצח: מנדי רודן. הסולנים: ולרי חיימובסקי — מסנתר, איירין אוליבר, סופראן, לויס יבניאלי — סופראן, אסתר אדמון — מצו־סופראן, מישל רייצין — טנור, ג'רום בארי — בריטון, אליעזרה זקוב — אלט ויהודית אלכסנדרוני — סופראן. בתוכנית: האר־פרת „דידו ואנאס" — פרסל; אבידום

להקת כוורת ב„סיפורי פוגי"

— „אביב" פתיחה ומסיון — שלוש תמילות, יצירה לסנתור.

● „התזמורת הקאמרית רמת־גן" — במוצ"ש ברמת־גן קונצרט בניצוחו של עמוס מלר. הסולנים: איזה ברקר ודב חדר. בתוכנית: מיצירות כורלי, באך, מוצארט ובריטן.

● „כנסיית טנם עמנואל יפו" — שבת מוסיקאלית עם המנצח עמוס מלר המארח את האמנים: יהושע הופמן — עוגב, רביעיית המיתרים „אקדמיק" והציירת לאה ליפשיץ. בתוכנית: מיצירות טלמן, באך, שוברט ובטהובן. במוצ"ש ביפו.

● „מוזיאון תל־אביב" — במוצ"ש בתל־אביב רסיטל לסנתר — מינדרו כץ. בתוכנית: מיצירות היידן, בטהובן, בראהמס, קטעים לסנתר מאת קבלבסקי, שוסטקוביץ' ואנסקו.

ביום ג' בתל־אביב „בימת עולים" — דורה שוורצברג — כינור, מוריס ברמן — סנתר, מנגנים מיצירות באך, סטרווינסקי וקטעים של מוצארט וסן־סאנס.

מועדונים

● „כליף" (יפו) — עדנה לב, דני גרינות, רקדנית בטן מיוון, להטוטנים, אבי בחס ודולו.

● „עומר כיאם" (יפו) — יואל שר ואמנים אורחים, בליווי תזמורת.

● „אבירוד" (הרצליה) — להקת [illegible] קרוז עם הובי וכנר.

● „חצות פלוס" (נתניה) — גבי שושן, אבנר גדסי, הורון כהן (תזמורת).

● „החאן" (ירושלים) — גבי שושן [illegible] בלהקת תזמורת.

● „בריאריאן" (נתניה) — רותי נבון, [illegible] עם הזמורה „חטולים".

● מועדון התיאטרון חיפה — דודו דר.

תן, הייטריפלטס" להקה פיליפינית, בזדי החששנית ואביבה שוורץ.

● „רונרו — מלון דן־כרמל" (חיפה) — תזמורת „השחפים" עם הזמר סימון.

● „מפיק האוז" (סביון) — תזמורתו של מתי והכוכבים מדי ליל שבת ומוצ"ש.

● „מצודת קיסריה" — בימי ו' תזמורת „הרמוורים".

● „כריברים" (תל־אביב) — בערבי שישי ושבת להקת „נערי החצר" והזכנית אמנותית. ביום א' ערב ג'ז עם נגנים ישראלים ואורחים.

● „האנגם" (סאיב האימי דבית גד) — הערב ובמוצ"ש ריקודים „צלילי" תזמורת ותוכנית אמנותית.

אותה הגברת...

...בשינוי האדרת

משבוע הבא יסופק המוצר קרם טנא בגביעים שקופים. למרות ההתיקרויות אנו ממשיכים לספק קרם טנא שלנו האהוב על הציבור באותו משקל 170 גרם ובאותו מחיר 45 אגורות נא לשים לב למכסה.

מחלבות מאוחדות

מחלבות טנא נגה בע"מ

התיאטרון העממי א. דשא (פשנל)

לקבוצות ומוסדות "רוקוקו" טל. 248824

להקת "כוורת" — סיפורי פוגי

הלהקה מגוייסת לצה"ל
לפי היתר מיוחד תופיע הלהקה לאזרחים
בימי ששי ושבת בלבד

לתושבי תל־אביב וגוש דן
יפו "אלהמברה" הערב 30.11 ב־9.30

לתושבי ירושלים והסביבה
אולם "מיטשל" מחר מוצ"ש 1.12 ב־8.30

חדש! סוף סוף התקליט שציפית לו
סיפורי פוגי
"כוורת"
להשיג עכשיו בחנויות

פסטיבל
הגשש החיוור
הלהקה מגוייסת לצה"ל
לפי היתר מיוחד תופיע הלהקה לאזרחים
בימי ששי ושבת בלבד

לתושבי חולון, ת"א וגוש דן
חולון "רינה" הערב 30.11 ב־9.00
יפו "אלהמברה" מחר מוצ"ש 1.12 ב־9.00

פרסום בלקין

תיאטרוני ישראל

התיאטרון הלאומי הבימה

שלום שלום ואין שלום
קומדיה מוסיקלית
עפ"י יהושע בר־יוסף
תל־אביב, האולם הגדול
מוצ"ש 1.12 ב־8.30
יום ב' 3.12 ב־5.00
יום ג' 4.12 ב־5.00
יום ד' 5.12 ב־5.00
מוצ"ש 8.12 ב־8.30

חתולה על גג פח לוהט
תל־אביב, האולם הקטן
מוצ"ש 1.12 ב־8.30
יום ג' 4.12 ערד
יום ה' 6.12 ירושלים

בקרוב
כך אוהבים האחרים
תל־אביב, האולם הקטן
יום ד' 5.12 ב־8.30
מוצ"ש 8.12 ב־8.30

טל' הקופה 283712 ת"א

התיאטרון הקאמרי

כתוב בעיניכם
קומדיה
מאת ויליאם שקספיר
מוצ"ש 1.12 חיפה
יום א' 2.12 חיפה
יום ב' 3.12 חיפה

הצגת בכורה
התאווה לזהב
("האלכימאי")
מאת בן ג'ונסון
יום ג' 4.12 תל־אביב
יום ד' 5.12 תל־אביב

במוראל גבוה
תכנית בידור
יום א' 2.12 צה"ל
יום ב' 3.12 צה"ל

בקרוב
מלון פלאז'ה

עד ה־15 לדצמבר יהיה מחיר הכרטיס להצגות בתל־אביב —.5 ל"י בלבד

התיאטרון העירוני חיפה

אנשים קשים
מין קומדיה
"סנינה של ממש"
מ. בן־שאול, מעריב
מוצ"ש 1.12 ירושלים
יום א' 2.12 ירושלים
יום ב' 3.12 ירושלים
יום ג' 4.12 חיפה
יום ד' 5.12 חיפה

ספוקים אחוזנים
בימוי: עודד קוטלר
"מחזה טוב מאד"
"קול ישראל"
2 הצגות בתל־אביב
מוצ"ש 8.12 הקאמרי
יום א' 9.12 הקאמרי

הצגת תיאטרון הקאמרי
כתוב בעיניכם
מוצ"ש 1.12 חיפה
יום א' 2.12 חיפה

במוראל גבוה
תכנית בידור
ערב ערב בצה"ל

פרסום בלקין

להקת מחול בת־שבע

תל־אביב "נחמני" ב־8.30
יום ב', 3.12.73
הופעת בכורה
מיצירות אנה סוקולוב וטאלי ביטי

לוח הופעות דצמבר 73 למנויים ב"נחמני"

סדרה א'	— 4.12	סדרה ט'	— 18.12
סדרה ב'	— 6.12	סדרה י'	— 20.12
סדרה ג'	— 8.12	סדרה י"א	— 22.12
סדרה ד'	— 10.12	סדרה י"ב	— 24.12
סדרה ה'	— 11.12	סדרה י"ג	— 25.12
סדרה ו'	— 13.12	סדרה י"ד	— 27.12
סדרה ז'	— 15.12	סדרה ט"ו	— 29.12
סדרה ח'	— 17.12	סדרה ט"ז	— 31.12

תמורת התוכניות — מוקדשת
לאגודה למען החייל בתל־אביב

עודפי הכרטיסים לתאריכים הנ"ל להשיג במשרד "כנף" רח' אלנבי 83. ביתר המשרדים ובערב ההופעה בקופה

היכל מועדון התיאטרון

בימת הבידור הקל
בהנהלת אלי בביאלי
רח' יוסף 47, טלפון 642642 600000

תכנית חודש נובמבר
ערב ערב פרט לימי א'
לראשונה בישראל תכנית בידור בינלאומית

דודו דותן
THE TRIPLETS
כוכבות הרביו הפיליפיני בריקוד ובשירה מאיי המזרח הרחוק
מיס ג'ודי, במופע חשפנות נועז...
אביבה שוורץ
כוכבת "איש חסיד" ושירי "ז'ק ברל"

חיילים שימו לב! כרטיסי הנחה להשיג אך ורק בקופת המועדון.

צוותא לתרבות מתקדמת

אבן גבירול 30 תל־אביב, טלפון 250150/7

הערב 30.11	ב־9.30 וב־12.00: מפגש בין אריק לביא לבין תיקי דיין בליווי תזמורתו של אלכס וייס.
שבת 1.12	ב־11.00 בבוקר: צוותא בשיתוף עם תיאטרון "מסכות" מציגים את הצגת הילדים: "מנורת הקסמים", עיבוד ובימוי: מיכאל אוהד. משתתפים: עדנה פלידל, שלמה בר־שביט, נסים עזיקרי ואריה מוסקונה.
מוצ"ש 1.12	ב־9.30: אריק איינשטיין, שלום חנוך והצ'רצ'לים.

משעה 8.30 יכולים מבקרי צוותא לחזות ב"מבט לחדשות" בטלוויזיה

הצגות
לקהל הרחב
זאב רווח
בקומדיה המצויינת
פאפא ליאון

גבעתיים "חדר"	הערב 30.11 ב־9.00
ת"א "בית־החייל"	מוצ"ש 1.12 ב־8.00

כרטיסים במחיר אחיד של —.8 ל"י להשיג במשרדי הכרטיסים ובערב בקופות האולם. בתל־אביב "צחור" 31688 ובמשרדי הכרטיסים

קולנוע לימור

ת"א, רח' אבן גבירול 30
הצגות חצות
הערב 30.11
בשעות 10.00 — 12.00
הסרט
פון־ריאן אקספרס
עם פרנק סינטרה

פיאנו קלאב

מועדון אקסקלוסיבי
למוסיקה וריקודים.
פתוח שישי ושבת
משעה 9.00
לחיילים, חיילות ומגוייסים במדים הכניסה חינם.
ערבים מיוחדים למבוגרים בימים ג', ה'.
רח' הירקון 64, תל־אביב
מעל מסעדת חלב ודבש

פרספקטיבה

בבית הסופר — רח' קפלן 6
בבית הסופר, קפלן 6 ת"א
לחייל/סטודנט ובת־זוג כרטיס 1
הערב ב־8.00 IFF
ב־10.00 "תינוקת..." מיה פארו
פולנסקי
בחצות: "הציפורים" HITCHCOCK

בגן הוואי הערב 30.11.73

תזמורת הוואי
ליד המיקרופון הזמר רוני מנדס
מחירים עממיים

השבוע במוזיאון תל־אביב

תערוכות
כרזות מארצות־הברית ✶
אוסף המוזיאון (הבנין החדש)
✶ אמנות הגראפיקה בישראל כיום (בתון הלנה רובינשטיין)
הספריה ע"ש הלנה רובינשטיין (בבנין החדש)
פתוחה בימים: א'—ה': 10—16
ביום ו': 10—13.

קונצרטים (בשעה 7 בערב)
(בשיתוף עם עיריית ת"א, האגף לתרבות לנוער ולספורט)

מוצ"ש, 1.12.73
רסיטל לפסנתר:
מינדרו כץ באך (קונצ'רטו איטלקי) היידן: (אריאטה עם ווריאציות), בטהובן (סונטה אופ' 31 מס' 2), בראהמס: (2 רפסודיות, 3 אינטרמצי) קטעים לפסנתר מאת קבלבסקי, שוסטקוביץ, אנסקו.

יום ג' 4.12.73
"בימת העולים"
(בשיתוף עם הסוכנות היהודית וההתאחדות עולי בריה"מ)
דורית שורצברג — כינור
ליד הפסנתר — מוריס ברמן
באך (סונטה במי־מאז'ור, קטעים מפרטיטה בסי־מינור), סטרוינסקי (דואו קונצ'רטנטה), קטעים של מוצארט וסן־סאנס.

מוצ"ש, 8.12.73
ערב **רוברט שומאן** (עם צילה גרוסמאייר, עדית צבי, הרביעיה הישראלית החדשה) — לידים, אינטרמצי לפסנתר אופ' 4 והחמישייה לפסנתר ומיתרים אופ' 44.

סרט (בשעה 7)
יום ב' 3.12.73
"אנשים חשובים ביותר" (ארה"ב, 1963)
במאי: אנטוני אסקוית. בהשתתפות: אליזבט טיילור, ריצ'ארד בורטון, אורסון ולס, אלוה מרטינלי.

כרטיסים לאירועים בקופת המוזיאון, לקונצרטים גם ב"אוניון", דיזנגוף 118 ת"א.
שעות הביקור: בשני הבניינים — ימים א'—ה' 10—17
יום ו' — 10—14; מוצ"ש — 18—22.
לחיילים במדים הכניסה למוזיאון חינם.
נ.ב. החל מהשבוע הבא תפורסם תמורעה השבועית ביום ראשון

הערב בבתי הקולנוע

תל־אביב־יפו

9.30 — 7.15

אופיר: "התיאטרון הדמים" (שבוע 2)
אורדן: "ג'רמיה ג'ונסון"
אורלי: "גשר ווטרלו"
אלנבי: "נשיא על הכוונת" (שבוע 10) 7, 9.30
אסתר: "מלכודת החופש" (שבוע 2)
בן־יהודה: "קליבר 9" וברברה בושה)
גת: "סיט טילי" (שבוע 11)
גורדון: "הבלונדיני עם הנעל השחורה" (שבוע 28)
דקל: "בצל הזהב השחור" (שבוע 3)
דרייב אין: "רטארי" 7.15; "מזרחית ליאורה" 9.30; "איבר אהובתי" הצות
הוד: "הבריחה" (שבוע 13)
זהר: "הלב הנאמן" 7, 9
זמיר: "גברים במלכודת"
חן: "הסרסור הפצוע" (שבוע 4)
לימור: "עד שהגט יפריד בינינו"
מוגרבי: "כדור הרעם" (שון קונרי) 7, 9.30
מקסים: "דקמרון מס' 2" (שבוע 3)
מתמיד: "עם השמש" (שבוע 2)
מרכז: "ליצר לקבור גבר" (שבוע 3)
סטודיו: "יומנה של בתולה" (שבוע 2)
סינרמה: "לוס אמיגוס" (שבוע 3)
סינמה 1: "זר בגימנסיה" (שבוע 2)
עדן: "מעבר לנהר" (שבוע 2) 6, 8
נגה: "מרדף בערבה" 7, 9.15
פאר: "היורש" (ז'אן פול בלמונדו)
פריז: "קליאופטרה ג'ונס" (שבוע 3)
צליל: "המתסל"
צפון: "שמש אדומה"
רמת־אביב: "יום א' הארור" (פיטר פינץ)
תכלת: "שחק אותה, סאם" (שבוע 13)
תל־אביב: "גם מלאכים אוכלים שעועית" (שבוע 2)
תמר: "הסנדק מהארלם" (שבוע 2)

חיפה

9.15 — 7

אורה: "הבלונדיני עם הנעל השחורה"
אורלי: "קברט"
אמפי: "הצנחנים לנצח"
אורדן: "התתנקשות" 7, 9
בית רוטשילד: "הבלדה של ג'ין הייל"
חן: "מרד הנעורים" 6.45, 9
כרמל גנים: "היום, אתמול ומחר" 6.9.30, 8.45
מוריה: "התקוו המכבי" (שבוע 2) 6.30, 9
מירון: "יד הרצים"

(המשך תל־אביב)

עצמון: "הבריחה" (שבוע 2)
פאר: "מה תאמר לגברת ערומה" 6.45, 9
שביט: "עבדים"

ירושלים

9 — 7

אדיסון: "הארי הזועם"
אוריון: "המזימה"
אורנע: "הרדיפה"
אורגיל: "סולג'"
ארנון: "התאפקות"
הבירה: "שבעת המופלאים רוכבים"
חן: "עין העכביש"
ירושלים: "כלבי הקש"
סמדר: "הטוב הרע והמכוער" (שבוע 2) 6.45

ר"ג־גבעתיים

אואזיס: "הטנגו האחרון" (שבוע 3) 6.30, 9
אורלי: "גבר ארוטי"
אורדע: "מלכודת לבייבי סיטר"
ארמון: "הבו נשים לסנטור"
גל־אור: "חלף עם הרוח" 7
הדר: "האקדח השחור" (ג'ים בראון)
לילי: "כומר ארוטי" (שבוע 2)
רמה: "תאוה ונקמה" (שבוע 2)
רמת־גן: "הגנב שבא לסעוד" (שבוע 6)
שביט: "תוטו לי מרגלי"

אור יהודה

גלו: "הקרב השלושי" 7, 9.15

אשדוד

אסתר: "האגרוף הסיני" 7, 9.15
דגון: "הרפתקה היא הרפתקאה" 7, 9.15

אשקלון

9.30 — 7.15

אסתר: "בלש ושמו קולומבו"
חן: "אנשי הפלדה"
מאיר: "הבלש האמיץ שורץ"
רחל: "לפני בוא החורף" 7, 9.15

באר־שבע

קרן: "אצבעות הפלדה" 7, 9

בת־ים

9.30 — 7.10

אורנים: "הרפתקאה בפוסידון"
בת־ים: "הרפתקאה במצולות"
סביון: "האופק האבוד"
עצמאות: "העין הציבורית"
רמת־יוסף: "לילה באופרה"

הרצליה

דוד: "אשת הכומר" (סופיה לורן) 7, 9.15
דגניה: "מאיי" 7, 9
היכל: "סוחר עיוור" 7, 9
תפארת: "כנופיית הסיציליאנים" 7, 9

חדרה

גן־הדר: "הקשר הצרפתי" 7, 9
חוף: "בא ונצלם" 7, 9.15

חולון

9.30 — 7.15

ארמון: "מסעותי עם דודתי"
גיל: "רופטרה מסטנה" 7.15
מגדל: "עיר ישמה גהנום"
סבוי: "הדרקון" (שבוע 2)
רון: "הגבור הקטן" 7, 9
רינה: "מלכודת לבייבי סיטר" (שבוע 3)

כפר־סבא

חן: "הערפדים" 6.45, 9

נס־ציונה

נוה: "הגנב שבא לסעוד" 6.30, 8.30

נתיבות

שביט: "מעבר לרחוב 110" 6.45, 9.15

נתניה

אסתר: "הבריחה ממחנה מקנזי" 7, 9.15
יגיל: "זריזות הג'ודו"
סטודיו: "ווידוי של קצין משטרה" 5, 7, 9
קרון: "הדרקון" 5, 7, 9 / 7, 9.15

פתח־תקוה

הדר: "תיקון לחיים" 7, 9.15
היכל: "מעשיות קנטרבורי" 7, 9
שלום: "אפונים והתיכונים" 7.15, 9.15

פרדס־חנה

דקל: "ברוס לי איש הזעם" 6.30, 8.30

עפולה

חן: "יסודים" 6.30, 8.30
קול־רון: "נערת הקרטה" 5.30, 8

ק. אונו

אור־און: "קוראים לי שמיל" הערב: ב־9; מוצ"ש: 7, 9.15

קרית־שמונה

חרמון: "כנופית הקרטה" 6.15, 8.30
שניר: "אדמה דסוטר" (צרלס ברונסון) 6.45

ראשל"צ

ראשון: "הדרקון" 6.45, 9
נעמן: "המטריצין בטעולה" 6.45
תפארת: "ד"ר ז'יוואגו" 5.30

רמלה

המגדל: "שאפט באפריקה" 7.15, 9.30

רחובות

חן: "הגנגסטר" 6.15, 8.30
הדר: "העין הציבורית" 6.15, 8.30

רמת השרון

גיל: "שגעון הגדלות" 7, 9

בדור לעם מציג:

הופעה חד־פעמית לפי היתר מיוחד מצה"ל
שייקה אופיר ✶ יגאל בשן
תל־אביב, "בת־דור" הערב 30.11 — שתי הצגות ב־9.30 וב־12.00
כרטיסים: "רוקוקו" דיזנגוף 93, ת"א וביתר המשרדים בעיר. ובערב המופע בקופת "בת דור"
מ פ ג ש בין **אריק לביא** לבין **תיקי דיין**
תל־אביב צוותא הערב 30.11 2 הצגות ב־9.30 וב־12.00 כרטיסים בקופת צוותא

חמי טבריה

מרחצאות המרפא החדשים פתוחים
ניתנים כל הטיפולים לסוגיהם בכל המחלקות.
במרחצאות המרפא הישנים פתוחות בריכות הרוח והבריכה הגדולה.
מיום ראשון, 2.12.73 תפתחנה המחלקות: פילומח והבריכות הרגילות.
★
כמו מתחילת המלחמה לחיילים הבאים לטבריה — רחצה חינם (בבנין הישן).
★
מחירי הנחה

תעשיית מכנסיים CADILAK קדילאק (EXPORTERS)

מכנסיים לגברים במבחר עשיר
(במחירים סיטוניים)
נוסף לזה ניתנת הנחה של
10%
לחיילי צה"ל
החנות פתוחה מ־8.30 עד 6.00 בלי הפסקה
רחוב יסוד־המעלה 15, תחנה מרכזית, ת"א

מועדון האורלוגין

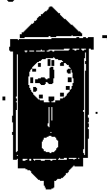

רח' בן־אביגדור 26, תל־אביב
גילאי 20 פלוס
בתכנית:
הערב ובמוצ"ש
אורי זוהר
עם הזמר **דורסי** מאנגליה
ריקודים עם להקת **"הצעדים"**
בכל יום רביעי ריקודים עם להקת **"הצעדים"**
הכניסה לבנות וחיילים חינם

מועדון האמנים

תל־אביב
בכל ימי ששי
ערבי תיכוניסטים
הערב ובמוצ"ש
אורי זוהר
ריקודים עם להקת **"הנשרים"**
ביום שלישי
ריקודים עם להקת
פס לבן

התיאטרון הצעיר מציג:

חצגה מיוחדת בחיפה "שביט"
הערב 30.11 ב־9.00
אל תקרא לי שחור!
עם: **עוזי פוקס**

גבי עמרני

בקומדיה החדשה של **אלי שגיא**
מחבר "אמי־הגנרלית"
בני הדוקטור

חיפה קולנוע "אורה"	הערב 30.11.73	9.00
תל־אביב "אהל"	מוצ"ש 1.12.73	8.30

הפקה ראשית: ראן טל. 231855

מוזיאון ישראל, ירושלים

אירועי השבוע

יום ג', 4.12.73 4 ו־8 אחה"צ	**מועדון לסרטים אמנותיים** — "אם" (אנגליה, 1968) בימוי: לינדסי אנדרסון עם מ. מקדאול, דוד ווד, ריצ'רד ורמיק
יום ה', 6.12.73 2 אחה"צ	**מועדון הסרטים של אגף הנוער** "סדקו"

שעות ביקור

יום א', ב', ד', ה'	10 לפנה"צ — 4 אחה"צ
יום ג'	
היכל הספר	10 לפנה"צ — 6 בערב
מוזיאון ישראל	10 לפנה"צ — 6 בערב
מוזיאון רוקפלר	10 לפנה"צ — 6 בערב
יום ו', שבת	10 לפנה"צ — 2 אחה"צ

קולנוע פאר תל־אביב

היורש
הוא **ז'ן פול בלמונדו**
הצגה בכורה ארצית.

פתיחה חגיגית

מועדון **גלית**
(באולמי גל ע"י בריכת גלית)
מוצ"ש, 1.12.73 מ־9 בערב
בתכנית:
כוכב הזמר היווני
טריפונס
✶ אבנר גדסי
✶ ילדי הזהב
✶ תזמורת צלילי הבלקן
ריקודים לצלילי תזמורת המזלות
לכבוד הפתיחה יוגרלו תקליטים של טריפונס.
הנחות לחיילים

האועדון המקסים

לסטודנטים ולאקדמאים ולגילאי 25 +
במוצ"ש 1.12.73
✶ ריקודים לצלילי תזמורת **הנרקיסים**
✶ הגרלות יקרות ערך
✶ משקה ראשון
הכניסה לפי תעודות בלבד!
המלך ג'ורג' 48 תל־אביב (במרתף)

מועדון הצפון

מזמינכם לרקוד ולבלות
במוצ"ש 1.12.73
באולמי רות
רח' בן־יהודה 64, ת"א (מול קולנוע "בן־יהודה")
לצלילי תזמורתו של **אלברטו קלוס** ותזמורת מרית

סינמטק "מורתף" — סרטי חצות

בקולנוע סינמה 1 (לילה)
הלילה — 2 הצגות
ב־10.00 "הגבן מנוטרדם" אנתוני קווין וג'ינה לולובריג'ידה
מהצגה 1 "אליפונים", ג'יין ויין
סוף הצגה: "ירח משריפה" בימוי: מייק ניקולס עם קנדיס ברגן
בשיתוף "ארגון ישראלי לקרטים תל־אביב"

סרטי נח מציגים:

סטיב מקווין ✶ אלי מקגראו
בסרטו של הבמאי סם פקינפה
הבריחה
THE GETAWAY
מוסיקה: קווינסי ג'ונס — בצבעים

שבוע 13 "הוד" תל־אביב	שבוע 3 "חן" באר־שבע	שבוע 2 "עצמון" חיפה

ריצ'רד ראונדטרי הנועז, הגדול והטוב מכולם.
מרתק, מרחיב עין — שגם את תהני ממנו
שאפט באפריקה
SHAFT IN AFRICA

"רון" ירושלים	"המגדל" רמלה

האיש השומע בעיניו... ומדבר באקדחו...
אנטוני קווין ✶ פרנקו נרו
במערבון הגדול של השנה
לוס אמיגוס
שבוע 3 בקולנוע "סינרמה" תל־אביב

לאלה שטרם ראו והרוצים להנות שנית
וויואן לי ✶ רוברט טיילור
בסרט הנצחי
גשר ווטרלו
בקולנוע "אורלי" תל־אביב

התיאטרון מארץ עוץ

ההצגה שכבשה את לב כל הילדים והפעוטות
המחזמר הנפלא
שמלת השבת של חנהלה

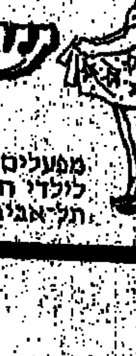

מאת יצחק דמיאל (שוורץ)
הצגות בחג החנוכה
מפעלים, מוסדות וועדי עובדים הרוצים בהצגה מיוחדת לילדי העובדים, יפנו טלפון 248012, שלמה המלך 109, תל־אביב

המשך מודעות בידור במוסף לשבת

המשרד הראשי: שדרות רוטשילד 76, תל־אביב
טלפונים: מחלקת מודעות 611141.
המחיר: ...1.25 ל״י ... 1.50 ל״י

עולה חדש, ופטור ממס!!

BROTHER מקבלת הזמנות עד ה־5 לדצמבר...
בדי לספק מוצרים ללא מסים עד 30. 12. 73

אל תדחה!!!

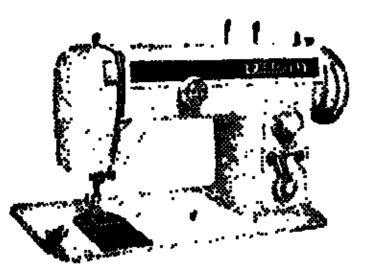

מכונות תפירה
מבחר דגמים, קלת משקל
אחריות בין־לאומית ל־5 שנים.
החל מ־129 $ + 110 ל״י.

מכונות כתיבה
ניידות וחשמליות בעברית לועזית
וערבית החל מ־79 $ + 95 ל״י
וגם ספרדית (רוסית)

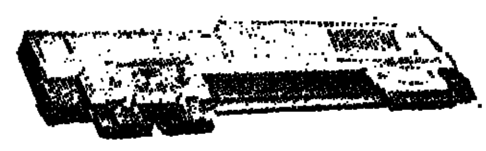

מכונות סריגה
דגמי אנופיסל ל־1974.
החל מ־165 $ + 130 ל״י
הדרכה חינם

מכונות חישוב
מכונות חישוב אלקטרוניות
עם חשמל, מטען או בטריות.

brother

מוצרי איכות לבית ולמשרד

משרד ראשי: רח׳ המלך ג׳ורג׳ 47, תל־אביב, טל: 233227.

תל־אביב: רח׳ המלך ג׳ורג׳ 62, רח׳ אלנבי 98 ✱ חיפה: רח׳ הרצל 31 ✱ ירושלים: רח׳ יפו 43 ✱ הרצליה: רח׳ סוקולוב 16 ✱ נתניה: תחנה מרכזית, ורח׳ הרצל 7 ✱ ראשון־לציון: רח׳ רוטשילד 48 ✱ באר־שבע: רח׳ הרצל 66 ✱ אשדוד: אמפיסל, רח׳ שבי־ציון 127.

ואצל כל הסוכנים למוצרים ללא מכס

״טפחות״
בנק משכנתאות לישראל בע״מ

בהתאם לסעיף 23, לחוק ניירות ערך
תשכ״ח—1968

ניתנת בזה הודעה, כי מוגש היום לרשם החברות עותק מתשקיף בדבר הנפקת סדרה של 6% אגרות חוב 1979—1990, רשומות על שם וצמודות למדד המחירים לצרכן בסכום נקוב כולל של 25,000,000 ל״י (סדרה 42). כן מוגש היום לרשם החברות העתק מההיתר לפירסומו של התשקיף הנ״ל.

עותקים של התשקיף ניתן להשיג במשרדו הרשום של הבנק, רחוב הלני המלכה 9, ירושלים.

הזמנות לרכישת אגרות החוב המוצעות בתשקיף הנ״ל יש להגיש לבנק באמצעות הבנקים והסוכנים לניירות הערך החברים בבורסה לניירות ערך בתל־אביב.

אין לראות בהודעה זו הצעה לרכוש את ניירות הערך המוצעים.

ח׳ כסלו תשל״ד,
30 בנובמבר 1973

״טפחות״
בנק משכנתאות לישראל בע״מ

למדי מקצוע
ב - 3 חדשים
במקום מגוריך - בכל הארץ

נקבנות
בשיטת IBM

מקצוע שאין בו אבטלה והשתכרו־ טוב יותר. לאחר שנכשירך תוך 3 חדשים, נפנה אותך למקום עבודה מתאים ללא תלות בגיל והשכלה

לימוד
בוקר • צהרים • ערב
לפי בחירה

קורס בתבניות **חינם** למעונינות

• תעודת הסמכה •

פרטים והרשמה במשרדי
״המכון להכשרה מקצועית״
בשעות 9 - 1 לפנה״צ 4 - 8 אחה״צ

תל־אביב: רח׳ סלומון 7 (תחנה המרכזית)
רמת־גן: רח׳ ז׳בוטינסקי 41 (מול קולנוע רמה)
חיפה: רח׳ ביאליק 17 (פינת רח׳ הרצל)
חולון: רח׳ סוקולוב 48 (ליד הסופרמרקט)
פתח־תקוה: רח׳ התחיה 17 (כמרכז)
ירושלים: רח׳ אוריאנס 6 (מול קולנוע ...)
רחובות: רח׳ יעקב 3 (מול ...)
רמלה: רח׳ בורדאו 5 (בנוסף מקומנו)
באר שבע: רח׳ החלוץ 66 (מול קולנוע ...)

תזכורת בדבר תשלום אגרת רדיו וטלויזיה

בימים אלה נשלחו הודעות תשלום מטעם מחלקת הגביה של רשות השידור. ההודעות מיועדות לבעלי מקלטי רדיו וטלויזיה, אשר טרם שילמו את האגרה לשנת 1973.

בעלי מקלטי רדיו וטלויזיה, אשר קיבלו הודעות אלה מתבקשים לשלם את האגרה עד ה־30.11.73.

משפחות המגויסים תוכלנה לבקש את דחיית מועד התשלום, על ידי פניה בכתב אל מחלקת הגביה, רשות השידור, תיבת דאר 1082, ירושלים.

פרס של 500 ל״י
למוצא, כלב קולי טריקולור (לאסי)
חיטנה, שחור חום ולבן,
שאבד בתאריך 22.11.73, באחד־העם—בלפור.
טלפון 50851, קו 37 איון, מ־8.00—16.30

Dimplex
MADE IN ENGLAND

צו השעה
חסכון בחשמל

ו...חסכון בכסף!
כל תנורי החמום של
דימפלקס
מצויידים בטרמוסטט האלקטרוני
הבלעדי לויסות הטמפרטורה
ולחסכון מירבי בחשמל.

לרשותך מבחר מגוון של תנורי חמום
לכל שטח ולכל מטרה.
שים לב, לשם ולסמל דימפלקס
המבטיחים איכות עליונה, שרות אמין

שנתיים אחריות + 8 שנים בטוח.

להשיג
בחנויות
החשמל
המובחרות

דימפלקס
מחמם
בשבילך
את
החורף!

ת.ע. קולטון בע״מ
סוכנויות ושיווק
שביל המפעל 3 • קרית-המלאכה • ת״א

אורי אבנר

משרד התחבורה
שירותי נהיגה ורכב

הודעה לבעלי רכב ונהגים

הנהלת שירותי נהיגה ורכב מודיעה לבעלי רכב, **שמועד חידוש תוקף רשיון הרכב שלהם חל בחודשים אוקטובר ונובמבר 1973** בלבד ושלא ביצעו את הבדיקה השנתית של רכבם, כי ניתנת להם האפשרות לבצעה באותם החודשים של השנה הבאה, דהיינו בחודש אוקטובר ונובמבר 1974.

בעלי הרכב כנ״ל חייבים **לשלם את האגרה** לפי ההודעה שנשלחה אליהם ואין דחיית מועד הבדיקה השנתית של הרכב פוטרת אותם מתשלום האגרה.

רשיונות הרכב של בעלי הרכב שצויינו לעיל, יקבלו את תוקפם רק לאחר **תשלום האגרה**. יצויין, כי נסיעה ברכב שרשיונו לא בתוקף תיחשב כנהיגת רכב ללא רשיון, דבר המהווה עבירה על החוק.

בעלי הרכב, שמועד חידוש תוקף רשיון רכבם הוא החל ב־1.12.73 ואילך, חייבים לעבור את בדיקת הרכב השנתית ולשלם את האגרה במועד שנקבע.

בעלי הרכב שגויסו לצה״ל ואינם יכולים משיבה זו להביא את רכבם לבדיקה במועד יהיו רשאים לעשות זאת לא יאוחר מחודש ימים מיום שיחרורם משירות בצה״ל, וזאת בתנאי שיקבלו אישור על כך מצה״ל.

יצויין, כי ההסדרים המיוחדים שצוינו לעיל, אינם פוטרים את בעלי הרכב והנוהגים בהם מלשמור על תקינות רכבם בכל ימות השנה.

נגד בעלי הרכב והנהגים, שכלי רכבם יימצא בלתי תקין לתנועה בדרכים יינקטו צעדים בהתאם לחוק.

עמק, מפעלי סריגה בע״מ
דרושות
פקידה טלפוניסטית
תופרות אוברלוק
מנוסות
משכורות גבוהות, תנאים טובים
הסעה יומית מהתחנה המרכזית בתל־אביב
נא לטלפן 5—729181 רמת־גן

לצ.ה.ל. דרושה
כתבנית
בשפות עברית אנגלית

ידיעה מושלמת ב־2 השפות.
מקום העבודה באיזור תל־אביב.
השכר יקבעו בהתאם לכישורים ולאחר ראיון.
הצעות יש לפנות לד. צ. 2158.

לחברה ציבורית גדולה
דרוש
מהנדס ראשי ארצי
בעל נסיון וידע בענף המתכת
מקום העבודה – תל-אביב
לצרף פירוט התפקידים והנסיון של המועמד.
בקשות והצעות יש לפנות ל־ת.ד. 30045/9
סודיות מובטחת

לחברה ציבורית גדולה
דרוש
מנהל מפעל
באזור חיפה
בעל נסיון בניהול מפעל
בגודל בינוני לפחות.
מועדף מהנדס מוסמך.
לצרף פירוט התפקידים והנסיון של המועמד.
בקשות והצעות יש לפנות ל־ת.ד. 30045/9
סודיות מובטחת

למוסד כספי בתל-אביב
דרוש
מנהל חשבונות מעולה
המשכורת לפי הכישורים
לפנות בכתב־יד בציון פרטים על הכשרה ונסיון במקצוע — ת.ד. 29455 תל-אביב.

לחברה גדולה במרכז תל-אביב
דרושים
מחסנאי ראשי
לניהול מחסן חלקים למשאיות ומכוניות.
רצוי ידיעת שפות גרמנית ו/או אנגלית.
מחסנאי מוכר
לחלקי חילוף לרכב.
סודיות מובטחת.
תנאי עבודה טובים.
לפנות לת.ד. 7107 תל־אביב.

התעשיה האוירית
לישראל בע״מ
נמל תעופה לוד

למפעלנו - דרושים

בעלי מקצוע בענף המתכת -
חרטים, כרסמים, מסגרים, פחחים, משחזנים

חסרי מקצוע (גברים ונשים)
המעונינים להשתלב בעבודה מקצועית מענינת

● על המעונינים בקבלת פרטים לפנות אישית או בכתב אל: יחידת התעסוקה, התעשיה האוירית לישראל בע״מ, נמל תעופה לוד, בימים א׳—ה׳ בין השעות 08.00—14.00.

למוסד ציבורי גדול,
דרושים
הנדסאים וטכנאים
לתפקידי פקוח וניהול פרויקטים ולתפקידים טכניים—מינהליים אחרים.
במקצועות:
ייצור, מכונות, חשמל, אלקטרוניקה
מקום העבודה: תל־אביב (טכנאי ייצור גם לחיפה)
תנאי השכר ייקבעו לפי כישורי המועמדים
הצעות בכתב בליווי קורות חיים, תאור מפורט של השכלה, נסיון ורקע צבאי ובציון המקצוע (טכנאי הייצור יציינו גם אזור העסקה מבוקש). יש להגיש לת. ד. 7061 תל־אביב — 61070, למס׳ 15 (123) עד לתאריך 14.12.1973.

התעשיה האוירית
לישראל בע״מ
דרושים
למפעלנו בבאר־שבע:
מבנאי מטוסים (פחחים)
רתכי פלדה
רתכי אלומיניום
עובדי עיבוד שבבי
המעונינים מתבקשים לפנות אל: מפעל התעשיה האוירית, איזור התעשיה, באר־שבע, ת.ד. 323, טל. 057/4851, מחלקת כח־אדם.

למוסד ממלכתי
דרושים צעירים
✱ יוצאי יחידות קרביות בתפקידי פקוד.
✱ בעלי כושר גופני מעולה.

לעבודות קבועות או זמניות
בארץ ו/או בחו״ל

המעונינים מתבקשים לפנות לת.ד. 17224 תל־אביב, מיקוד 61170 בצרוף פרטים אישיים מלאים וקורות חיים.
— סודיות מובטחת —

כימיקלים ומוספים בע״מ
דרושים לנו
✱ מהנדס מכונות
במגמת כח וחום או מגמה כללית
התפקיד: רכוז מחלקת באגף ההנדסה, אשר תעסוק בתכנון שפורים ושינויים במתקנים הקיימים במפעל.
דרוש נסיון של 5 שנים לפחות בתכנון מכני ותכנון של צנרת, מיכלים, ציוד דומה בתעשיה הכימית.
ידיעת השפות עברית ואנגלית הכרחית: גרמנית רצויה.
✱ מהנדס/הנדסאי
בהנדסת מכונות או הנדסה אזרחית
התפקיד: בצוע הערכות תקציביות של פרויקטים שונים לפקוח על ניצול התקציב, הכנת תכניות ומפרטים טכניים לעבודות הקבלנים.
ידיעת השפות עברית ואנגלית הכרחית.
דרוש נסיון של 5 שנים לפחות בנושאים הנ״ל.
● מועמדים מתאימים יפנו אל מחלקת כח אדם של מפעלנו, חיפה, ת. ד. 1128 — ואאוו, או טלפונית: 721381—04.

דרושים מועמדים לעבודה קבועה

באם מעונין אתה בעבודה, שתעניק לך משכורת טובה ותנאים סוציאליים משופרים וכן עתיד בטוח – פנה אלינו:

✱ מלבד זה, יזכה העובד להטבות רבות ולהנחות ניכרות, עליהן יוודע בפנותו אלינו.

✱ פנה לעבודה בשרות בתי הסוהר אם: גילך אינו עולה על 39; בריאותך תקינה; השכלתך יסודית לפחות; סיימת שרות סדיר בצה״ל עברך ללא דופי.

✱ המעונינים יפנו (עם תעודת זהות ופנקס מלואים) לשרות בתי הסוהר, לשכת הגיוס, רח׳ ח׳ מס׳ 8, הקריה, תל־אביב.

קולסו בע״מ
A SUBSIDIARY OF KULICKE AND SOFFA, USA
ייצור מכשירים אולטרה מדוייקים
חיפה, קרית המדע, ת.ד. 7206, טל. 520071

דרושים
חרטים / **כרסמים** } מעולים
בעלי נסיון של 3 שנים.
עובד אחזקה
לאחזקת ציוד מכני עדין.
דרוש נסיון בעבודות בית מלאכה.
גיל רצוי 50—40 ● עדיפות לדוברי אנגלית.
מכשירנים
בוגרי בי״ס מקצועי ו/או חיל אויר ו/או חיל חימוש.
עובדות להרכבה
עבודה קלה ונוחה הכשרה תנתן במקום.
מרכזנית
לעבודה בין השעות 13.00—18.00
עדיפות לדוברת אנגלית.

קידום מקצועי · קדום כלכלי · עתיד בטוח

המשרד הראשי: שדרות רוטשילד 76, תל-אביב
טלפונים: מחלקת מודעות 611141,
המחיר: יום חול: 1.25 ל"י למלה / יום ו': 1.50 ל"י למלה

התעשיה האוירית לישראל בע"מ

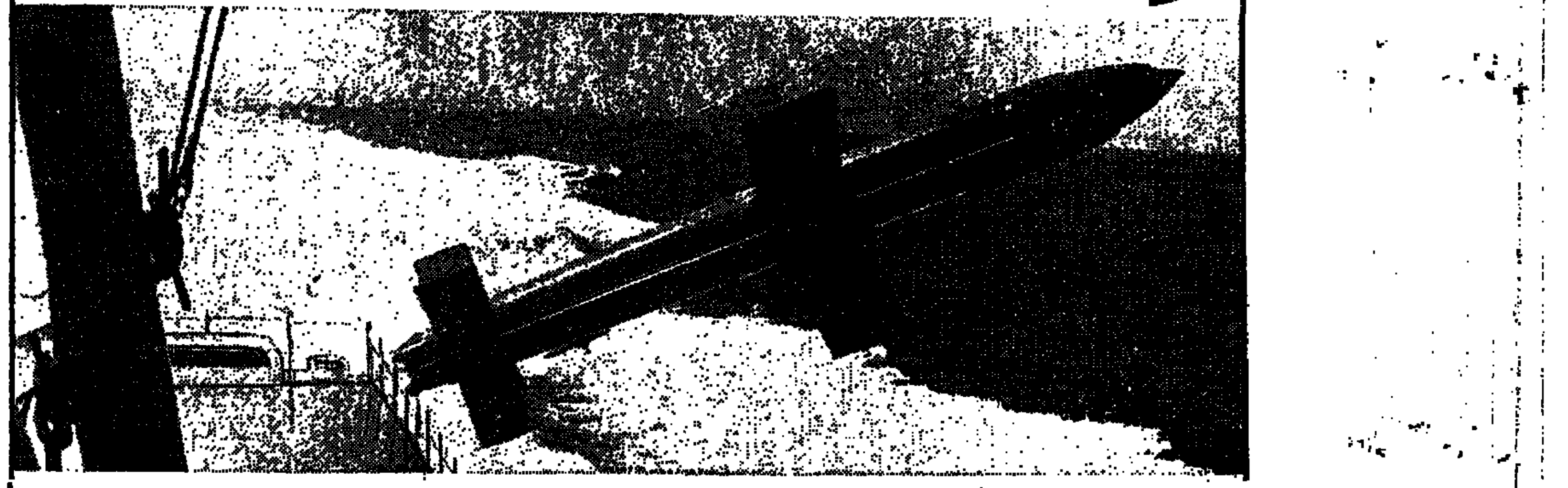

למפעלי התעשיה האוירית בע"מ

דרושים

* **טכנאי אלקטרוניקה** (לעבודות על ציוד אלקטרוני ומכ"ם)
* **חשמלאי מערכות מטוסים** (חמ"מ)
* **מכונאי מטוסים** (ממ"ס)
* **מכשירנים תעופתיים**
* **מחסנאים תעופתיים**

למועמדים המתאימים צפויה עבודה מקצועית מעניינת בפרויקטים טכנולוגיים חדישים.

● המעוניינים מתבקשים לפנות אישית אל: יחידת התעסוקה, התעשיה האוירית לישראל, בע"מ, נמל-התעופה לוד, בימים א'—ה' בין השעות 08.00—14.00.

למפעלי התעשיה הצבאית
באזור תל-אביב והמרכז

דרושים
פועלי תעשיה

אם רצונך בעבודה מעניינת
ובאפשרות ללמוד מקצוע —
הצטרף למשפחת חרשי הנשק בישראל
והיה שותף למחשלי כוחו של צה"ל

בדבר פרטים נא לפנות למשרדנו בקריה, רח' ג' מס. 8 תל-אביב, טלפון 258166, בכתב — ת.ד. 6397 תל-אביב

לחברה גדולה בחיפה
דרושה פקידה
עם ידע בהנהלת חשבונות
לפנות בכתב לת.ד. 9720 חיפה.

דרושה עוזרת בית ברמת-גן לכל ימי השבוע 5 שעות ליום כולל עבודות נקיון ובישול (ללא ילדים) טל. 796980.

דרושים: חרטים מסגרים ופועלי תעשיה 823165 תל-אביב

למוסד ציבורי
דרוש
מהנדס מכונות
למחקר ופיתוח בשטח ההוראה במקצועות המכניקה.
יועדפו מועמדים בעלי נסיון בהוראה במקצועות המכניקה.
למועמד מתאים יינתן סיוע להתמחות בנושא.
המעוניינים יפנו לת. ד. 17168 תל-אביב מיקוד 61170.

ל"דורינא"
דרושים
סורג למכונות טוליפשנר
תופרת קטלרית (שילוב)
תנאים טובים, עבודה בשכר עידוד
לפנות: רמת-גן אבא הילל 25 טלפון 733238

● אזרח! ● תן טרמפ לחייל! ●

כל מודעה המתפרסמת בידיעות — מתפרסמת ללא תשלום נוסף גם ב"הארץ" על פי הסכם שיתוף בין ידיעות אחרונות והארץ

למוסד צבורי
דרוש
הנדסאי מכונות
למחקר ופיתוח בשטח ההוראה במקצועות מכניקה.
כישורים: תעודת הוראה עם נסיון בהוראה במקצועות מכניים.
יועדפו בעלי יוזמה בנושא פיתוח אמצעי הוראה.
המעוניינים יפנו לת. ד. 17108 תל-אביב מיקוד 61170.

רשות שירותי רווחה לימאים
מודיעה על משרה פנויה:
מנהל בית הימאים ע"ש ר/ח ו. דלמן בחיפה

תאור המשרה: ניהול מרכז קהילתי, יזום ואירגון פעולות תרבות וחברה לימאים ישראליים ובני משפחותיהם ולימאים זרים הפוקדים את נמלי הארץ. פיקוח על פעולות עובדים קבלניים בבית-הימאים, ניהול המשק ואחריות להחזקת הבית.
דרישות המשרה: השכלה תיכונית מלאה, ידיעת שפות עברית, ואנגלית על בורין, ידיעת שפה נוספת צרפתית ו/או גרמנית רצויה; יכולת אירגון, ניהול ופיקוח; ידע בניהול עובדים ובניהול משק וכספים; נסיון קודם בניהול מרכז קהילתי או מוסד דומה. העובד ידרש לעבוד בשעות בלתי שגרתיות.
דרגת המשרה: ט"ו—י"ח בדירוג האחיד.
● על המעוניינים במשרה זו לפנות לרשות שירותי רווחה לימאים, חיפה, דרך העצמאות 3, ת.ד. 970, לשם קבלת שאלון למועמד. התאריך האחרון להגשת השאלון הינו: 18.1.1974.

למפעל בעכו
דרוש
מנהל משמרת
לעבודה ב-3 משמרות.
רצוי נסיון בענף הגומי.
התנאים ייקבעו בהתאם לכישורי המועמד.
* * *
נא לפנות בכתב לת.ד. 128 עכו או לטלפון 3—911562—04.

מילס-ידע בע"מ
חמרי מחקר כימיים בשירות המדע והרפואה
מציע משרה ל:
טכנאי מנוסה (גבר)
למעבדה קלינית
בעל ידע ונסיון בטכניקות של מעבדה ביוכימית.
רצוי גם נסיון והפרדה וקביעת חלבונים.
פניות בכתב בצירוף קורות חיים נא לשלוח לגב' ג. פרידלנדר, מילס ידע בע"מ, קרית ויצמן, רחובות.

Acrilan Monsanto
סיבים כימיים ישראליים בע"מ
אגודה בת של מונסנטו ארה"ב
דרושים
1. מכשירן תעשיתי
רצוי בעל נסיון בבקרה במפעל כימי.
2. טכנאי אלקטרוניקה
המעוניין להשתלם בבקרה תעשיתית
3. צנר רתך
4. מכוני אחזקה
המעוניינים מתבקשים לפנות לת.ד. 19 אשדוד.

דרושים זוגות צעירים
הצטרף ליהר"ת
ההתישבות הרב-תכליתית בישראל
! מתארגן גרעין התישבותי (חקלאי—תעשייתי) חדש !
צעירים וצעירות וזוגות (עם ילדים) המוכנים לקבל על עצמם אתגרים מעניינים ולבנות עתידם בישוב הר"ת חדש, יפנו מיד בצירוף קורות חיים לת. ד. 3452, תל-אביב (סודיות מובטחת)
התישבות קואופרטיבית זו מאפשרת בין היתר:
● הבטחת צרכיו הבסיסיים של החבר ● רכוש פרטי ● משכורת ● חלוקת רווחים ● ילדים בטיפול משותף או בבית ● ארוחות בחדר האוכל או בבית ● עבודת האשה מלאה או חלקית ● חילוניים ומסורתיים ● יוזמה פרטית, ועוד.
היה גם אתה בין המייסדים
של צורת התישבות חדשה וחיונית זו!
ישובי הר"ת תורמים לקליטת העליה, פיזור האוכלוסיה ויישוב המולדת

לתפקיד אחראי בחו"ל למשך שנתיים
דרוש
דובר גרמנית
העבודה כרוכה בקיום מגע עם גורמי חוץ.
תנאי שכר טובים
עדיפות לקצין משוחרר בדרגת רס"ן—סא"ל עד גיל 45.
המעוניינים מתבקשים לפנות לת.ד. 17224 ת"א, מיקוד 61170 בצרוף פרטים אישיים מלאים וקורות חיים. נא לציין מספר טלפון.
— סודיות מובטחת —

למוסד ציבורי גדול
דרושים מהנדסים
לנהול פרוייקטים ופקוח הנדסי—מינהלי בקנה מידה גדול ולתפקידים מינהליים—הנדסיים אחרים,
במקצועות:
ייצור — לת"א (גם לחיפה ולבאר-שבע)
מכונות — לת"א (גם לחיפה ולבאר-שבע)
חשמל — לת"א (גם לחיפה ולבאר-שבע)
אדריכלים ימיים — לחיפה ולבאר-שבע
אלקטרוניקה — לתל-אביב ולחיפה
אוירונאוטיקה — לתל-אביב
תנאי השכר יקבעו לנו כישורי המועמדים.
הצעות בכתב בליווי קורות חיים, תאור מפורט של השכלה, נסיון ורקע צבאי, ובציון המקצוע ואזור ההעסקה המבוקש. יש להגיש לת. ד. 7061 תל-אביב — 61070, למס' 15 (122) לא יאוחר מתאריך 14.12.1973.

למפעל מתפתח צעיר ודינמי
דרושים
* **סגן מנהל בית מלאכה גדול**
הכישורים הדרושים: נסיון רב בעבוד שבבי, ידע והבנה בפרויי פעולות, תכנון כלים ומתקנים, עדיפות לדוברי אנגלית.
* **מזכירת מחלקה**
הכישורים הדרושים: הדפסה עברית—אנגלית, נסיון בעבודה במשרד טכני ו/או יבוא/יצוא, אחראית ומסודרת.
נא לפנות בציון קורות חיים ונסיון קודם אל ת.ד. 4568 חיפה עבור מספר 107 (מיקוד 31040)

מפעלי [illegible] מחלקת הספרים
מציעים את מיטב הספרים לכל הזמנים!!

מול החומה הסגורה
ירושלים החצויה והמאוחדת
מאת: מירון בנבנישתי
המחיר —.24 ל"י

החזית השניה
מאת: ד"ר אלי תבין
המחיר —.23 ל"י

בין שיגדה לחדוש
מאת: יעקב לוינגר
המחיר —.10 ל"י

סיפורי התנ"ך לילדים
בצבעים מרהיבים
ב-2 כרכים מפוארים (תבנית אלבומית)
מותאם לכתות ב', ג' ו-ד'
מחיר 2 הכרכים —.30 ל"י במקום 36 ל"י

ובארון, מכתב משר הבטחון
מאת: אורח שם-אור
המחיר —.11 ל"י

המלון העברי החדש והמלא
הוצאת קרית ספר ● מאת: א. אבן-שושן
7 כרכים המחיר: —.220 ל"י
3 כרכים המחיר: —.120 ל"י

מלון רב לשוני
ששה מלונים במלון אחד
עברית — אידיש ✱ עברית — אנגלית
עברית — צרפתית ✱ עברית — ספרדית
עברית — גרמנית ✱ עברית — רוסית
המחיר —.32 ל"י

מלון רב לשוני
מלון כיס 4 שפות
עברית — אנגלית ✱ עברית — צרפתית
עברית — גרמנית
14000 ערכים
המחיר —.8 ל"י

ספרי קודש

תורה נביאים כתובים
התנ"ך החדש
המחיר —.25 ל"י

תלמוד בבלי
ש"ס וילנא
14 כרכים מפוארים
המחיר —.495 ל"י

מלון לתלמוד ולמדרשים
2 כרכים 900 עמודים
המחיר —.34 ל"י

מקראות גדולות
נ"ך 5 כרכים
תורה 5 כרכים
מפוארים
המחיר —.150 ל"י

התלמוד ויוצריו
א"ב
1. דורות התנאים
2. דורות האמוראים
המחיר —.22 ל"י

אנציקלופדיה גיאוגרפית תלמודית
המחיר —.28 ל"י

משניות "יבין ובועז"
13 כרכים
ע"א פרושים
5400 עמודים
המחיר —.200 ל"י

משפט והלכה
מאת: ד"ר יעקב בזק
המחיר 13.50 ל"י

להשיג בכל חנויות הספרים או ישירות: "ידיעות אחרונות" מחלקת הספרים, ת.ד. 14125 מיקוד 61140, תל-אביב.

נא לשלוח לי את הספר/ים...

רצ"ב שיק/המחאת-דואר ע"ס .... ל"י.

חתימה ....

האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים | מוסד ון ליר בירושלים
המכון לפילוסופיה של האוניברסיטה העברית

סימפוזיון על "פילוסופיה של הדת"
לכבוד פרופ' שמואל הוגו ברגמן, במלאת לו תשעים שנה

ייערך ביום ראשון וביום שני, כ"ח-כ"ט בכסלו תשל"ד, 24-23 בדצמבר 1973, במוסד ון ליר ובאקדמיה

המרצים (ונושאי הרצאותיהם) (לפי סדר הישיבות)
פרופ' עמנואל לוינס (פאריס) — "האלוהים והפילוסופיה"
פרופ' אמיל פאקנהיים (טורונטו) — "Philosophy and Jewish Existence in the Present Age"
פרופ' צבי ורבלובסקי — "פנומנולוגיה של הדת — האם יש לה מקום במדע הדת?"
פרופ' נתן רוטנשטרייך — הרצאת סיכום

ישיבת הפתיחה תהיה ביום ראשון, 23 בדצמבר, בשעה 17.00. שלוש הישיבות האחרות יתקיימו למחרת היום, בשעות 09.00, 11.00 ו-15.00.

לקבלת הזמנות לסימפוזיון יש לפנות בכתב אל האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים, ת"ד 4040, ירושלים, לפני 12 בדצמבר 1973.

צבא הגנה לישראל
המטה הכללי / אגף כח-אדם
מרכז קשר למשפחות נעדרים
הקריה, שדרות שאול המלך
מול בית המשפט (שער שאול)
טלפון: 264440
262360
692016
מרכז קשר למשפחות נעדרים
מקבל בני משפחות הנעדר
בכל יום, בין השעות 08.00 בבוקר ו-6.00 בערב
לנוחיות הפונים — רצוי לתאם מראש בטלפון.

במלון דבורה - טלפון 244366
חתונות ובר-מצוה
18 ל"י לאדם
ברית מילה החל מ-10 ל"י לאדם

ראה מודעות דרושים גם במוסף לשבת